

ПОЛИТИКИН

ЗАБОВНИК

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXII
1019
БРОЈ
9. VII 1971.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

ЗЛАТО У ПЛАНИНИ

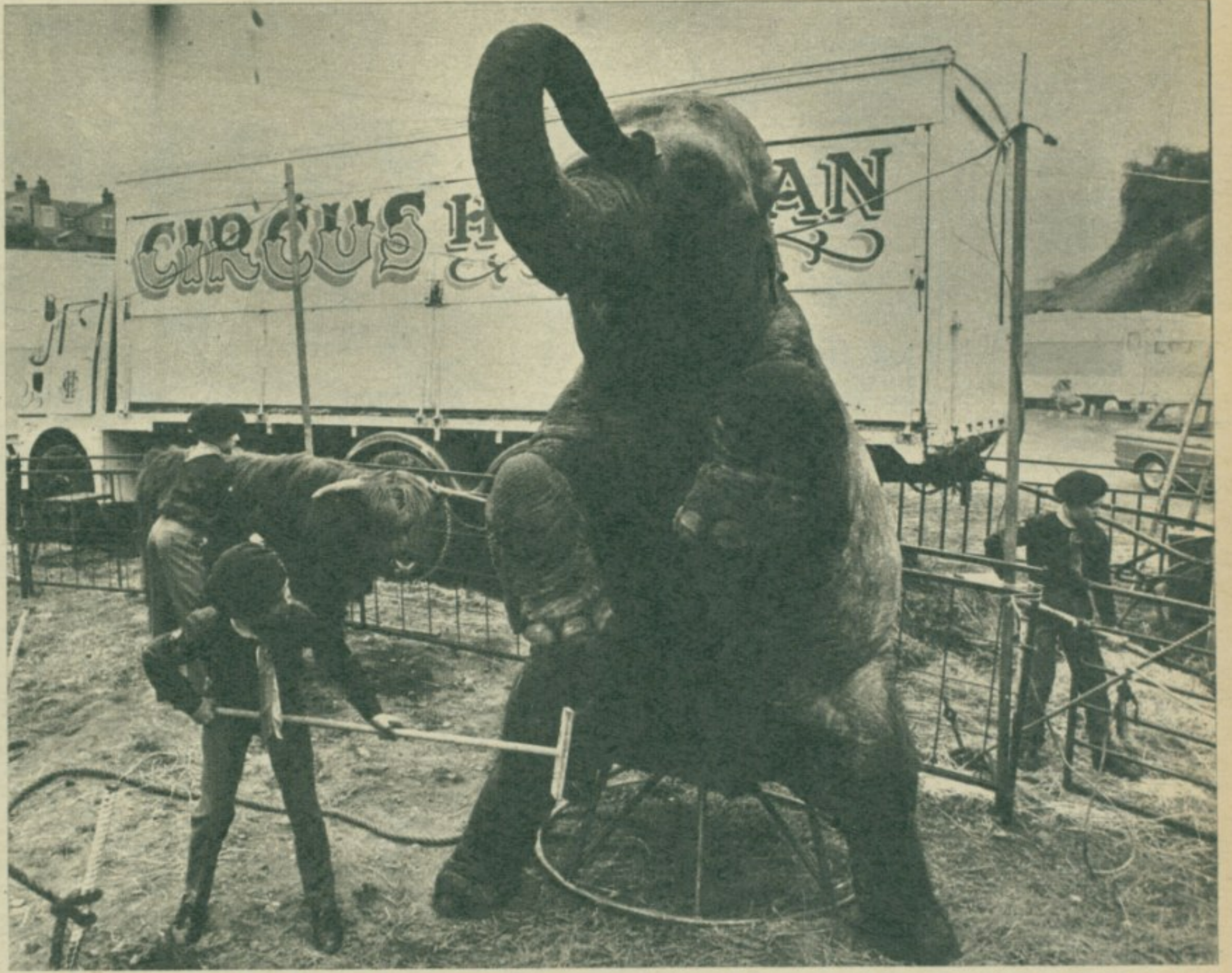

Robert F. Miller

КОМПЛЕТАН
ВЕСТЕРН СТРИП

СТРОГА КАЗНА. — На једном путу који води преко неког приватног имања у малом немачком селу Илинвурту, стоји саобраћајни знак који јасно казује аутомобилистима да ће бити обешени ако возе брзином већом од 10 км. Пут је, међутим, толико лош да ову казну ниједан возач не може да заслужи чак и кад би хтео.

ВЕЛИКО ЧИШЋЕЊЕ. — Једанаестогодишњи Хауард Симонс из Грегса, у Енглеској, и његова два друга већ годину дана су чланови друштва за заштиту животиња и бригу о њима. Када је недавно у њихов мали град стигао путујући циркус, дечаца су са одушевљењем прионули на посао: Хауард је узео на себе да добро истимари кожу слонице. Тото којој је ово чишћење, очигледно, пријало тако да му се мирно препустила. Дечаци су „истимарили“ и остале животиње и прострили им свежу сламу.

Ripley

Веровали или не!

РОДОЉУБИВИ ГУСАР

Робер Сиркуф (1773-1827), француски гусар, случајно је у некој крчми чуо како 12 пруских официра исмеђава француску и одмах их је сву дванаесторицу изазвао на двобој мачевима. Сиркуф је једанаесторицу убио а дванаестог је пустио да оде да би свуда причао шта очекује непријатеље француске!

ПОСУДЕ ЗА ПИКЕ

КОЈЕ УПОТРЕБЉАВАЈУ ЗУЊИ ИНДИЈАНЦИ У НОВОМ МЕКСИКУ ИМАЈУ ОБЛИК ИНДИЈАНСКОГ КОЊАНИКА!

ЏОЗЕФУ ХОЛДЕНУ СТРАТУ

(1785-1845)

ПОНУЂЕНО ЈЕ БРИТАНСКО ПЛЕМСТВО АЛИ ЈЕ ОН ВИШЕ ВОЛЕО ДА ОСТАНЕ ОБИЧАН ГРАЂАНИН. МЕЂУТИМ, СТРАТ ЈЕ УЧИНИО СВЕ ДА ЊЕГОВА ЖЕНА ДОБИЈЕ ТИТУЛУ БАРОНИЦЕ ОД РЕЛИЈА!

ЈЕДИНИ ПРИЛАЗ

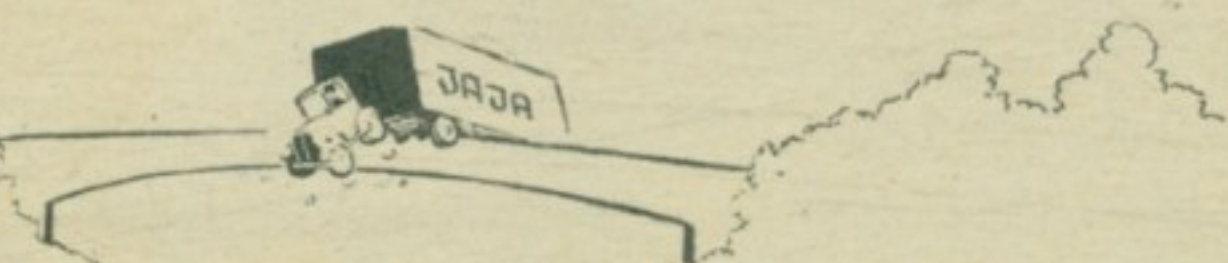
КРАЉЕВСКОМ ЗАМКУ У КЕНИГШТАДТУ (НЕМАЦИЈА) ЈЕ УЗАНА СТАЗА КОЈА ВОДИ ИЗМЕЂУ ДВЕ СТЕНЕ ВИСОКЕ ПРЕКО 15 МЕТАРА.

МАДАГАСКАРСКА ПУЗАВИЦА

ПЕЊЕ СЕ УЗ ДРУГЕ БИЛЈКЕ ОБАВИЈАЈУЋИ ОКО ЊИХОВОГ СТАБЛА СВОЈЕ КОВРЦАВЕ ЛИСТОВЕ.

КАМИОН

У КОЈЕМ СЕ НАЛАЗИЛО 400 САНДУКА ПУНИХ ЈАЈА УДАРИО ЈЕ У ОГРАДУ МОСТА У БЛИЗИНИ ЧАРЛОТА (САД). ШТЕТА ПРИЧИЊЕНА НА МОСТУ И КАМИОНУ ИЗНОСИЛА ЈЕ ОКО 5 МИЛИОНА ДИНАРА А ИПАК НИЈЕДНО ЈАЈЕ СЕ НИЈЕ РАЗБИЛО!

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

ФИЛОЗОФ ЈЕ МА

Већ више од 1000 година људи шрајају за ишчезлом Атлантидом коју је први људи поменуо Платон

баш не тврде да је у питању читав континент већ дозвољавају и могућност да је Платон мало претерао да се радило о неком већем острву.

ЗАШТО ПУТУЈУ ЈЕГУЉЕ

Приком полагања подморског кабла северно од Азорских острва геолози су утврдили да на дну Атлантског океана постоје поља стакласте лаве која је на тај начин могла да очврсне само у условима атмосферског притиска, односно на ваздуху а не у дубини мора. Анализа узорака дна показала је да се ради о геолошким младим формацијама од пре отприлике 8500 до 18.500 година. Ово изненадно откриће подигло је на ноге научнике читавог света и по којем зна који пут оживело наду да је Атлантида — ишчезли континент за којим се трага већ више од 1000 година — најзад пронађена.

Свет је први пут чуо за Атлантиду око 355. године пре наше ере од чувеног грчког филозофа Платона. Он је у својим дијалозима „Тимон“ и „Критон“ написао причу о ишчезлој земљи онако како је чуо од неког Крићанина у дому познатог филозофа Сократа. Прадеди тог Крићанина испричао ју је, наводно, атински државник Солон. Једном је Солон отишао у Египат да посети учене свештенике из Саисе. Тада му је, у разговору, неки свештеник рекао да Грци не познају довољно своју славну историју и да не знају како је Атина једном спасла свет од моћног освајача — Атлантиде.

ПРИЧА ЕГИПАТСКОГ СВЕШТЕНИКА

Пре неких 9000 година, рекао је свештеник Солону — бар је тако прибележио Платон — са оне стране Херкулових стубова (старо име Гибралтара постојала је велика острвска држава по имену Атлантида. Она је била већа од Либије и Азије заједно (Азијом се у Платоново време називала северна Африка и Средњи исток) а око ње простирао се читав архипелаг малих острва. Становници ове моћне државе — Атланти — познавали су бакар, калај, злато, сребро, били одлични морепловци и имали високо развијену цивилизацију.

Њихов главни град Базилеја налазио се у близини високог платоа начињеног

од стена беле, црне и црвене боје. Базилеја је имала у пречнику око 9 километара, у центру града налазило се брдо средње висине а на њему краљевски двор и Посејдонов храм. Раскошне куће и утврђења били су сазидани од црвеног, белог и црног камена које су Атланти доносили са суседног острва. Али, становницима Атлантиде као да нису била довољна властита богатства, луке пуне бродова, масивни мостови, јавна купатила, покривени тргови, прекрасни дворци. Тако су једног дана кренули у освајање суседних земаља, Египта и Грчке.

КАТАСТРОФАЛНА ЕРУПЦИЈА

Пред војском Атлантиде пале су, једна за другом,

све независне државе дуж обала Средоземног мора. Држала се само Атина иако су је напустили сви савезници. Мала грчка држава одолевала је свим нападима и најзад победила. Атланти су се вратили у своју земљу. Убрзо после тога, једног страшног дана, катастрофалан земљотрес погодио је њихово острво и, док се читава земља тресла, Атлантида је без трага потонула у море...

Током следећих векова многи научници тражили су Атлантиду. Тражили су је безуспешно по свим крајевима света, по океанима и континентима, од Азије преко Африке све до Јужне Америке. Атлантски океан прочешљан је уздуж и попреко, израђене су детаљне карте његовог дна, анализирани узорци тла. Атлантиде нигде ни од короа. Најзад је констатовано, да, пре

ма добијеним резултатима океанографа, геолога, археолога, историчара, биолога, географа, она у Атлантику никада није могла постојати и да је прича о њој плод Платонове маште. Уосталом, познато је да се Платон често служио вешто смишљеним убедљивим причама и догађајима да би на приступачнији начин изложио и поткрепио своја филозофска схватања.

Али, многи људи, међу њима и научници, нису се помирили с тим да Атлантида није постојала и наставили су трагања. Тако током последња два века није прошло ни годину дана а да новине нису објавиле понеко сензационално откриће које ће сигурно решити древну тајну. И, док једни тврде да је тражење изгубљеног континента млађење празне сламе, други не одступају и износе нове доказе који

Један од тих доказа су јегуље. Дански научник доктор Шид установио је, после брижљивог и дугог проучавања, да у европским рекама и потоцима живе женке јегуље које када напуне две године крећу на пут према мору, ка ушћима река где их сачекују мужјаци. Затим заједно, у збијеним јатима, започињу фантастично путовање на запад, према Атлантском океану. После 140 дана стижу у Саргаско море, код Бермудских острва. Тамо женке полажу јаја и умиру а младе јегуље крећу назад, у родне реке. Када стигну, мужјаци остају у мору код ушћа, а женке настављају узводно. Након две године одисеја се понавља. Исто чине и америчке јегуље. Неки научници сматрају да је некада Саргаско море било мочварна делта огромне реке која је текла континентом, касније потонулим, што се простирао од Европе до А-

ЛЮ ПРЕТЕРАО

мерике и повезивао их. Континент је нестао, заједно с реком, али је код Јегуља остао нагон да се истим путем враћају до свог прастарог мрестилишта — Атлантиде.

Неке доказе дало је и испитивање праисторије. У време када је, према Платону, ишчезла Атлантида, у Европи се појавио нови човек. Према месту где су пронађени његови остаци добио је име **кроманјонски човек**. Данас у свету постоје два прилично чиста типа са кроманјонским карактеристикама. То су Баски, европски народ са Пиринеја и северноамерички Индијанци. На основу тога неки антрополози дошли су до закључка да је кроманјонски човек у ствари некадашњи становник Атлантиде — Атлант — који се спасао. Неки Атланти отишли су у Северну Америку, неки у Европу, отуда Баски и Индијанци.

ХЕЛГОЛАНД У СЕВЕРНОМ МОРУ

Али, од свих до данас познатих теорија о Атлантиди најубедљивија је она коју је поставио немачки

пастор из Борделума Јирген Шпанут. Пастор је помно проучио Платонова дела и из тих стопа отпутовао у Египат да провери не говори ли тамо неки стари напис о рату са Атлантидом. И није се преварио. У Карнаку и Мединет-Хабу пронашао је рељефе и написе који кажу о страховитим борбама што их је Египат водио 1200. године пре наше ере. Овај период назван је у историји ером великих сеоба, дорском или илирском инвазијом. Написи називају непријатеља **народ са севера и поморски народ** и дају детаљан опис битка.

Комбинујући добијене податке са Платоновим описом Шпанут је дошао до уверења да су Атланти, за које је речено да су напали Египат и Грчку и да су их Атињани одбили, у ствари народ са севера који, према старим египатским записима, није успео да победи Атину, а ратовао је са Египтом. Платонов податак да се Атлантида налазила с оне стране Гибралтара пастор је протумачио као доказ да се она није налазила у Средоземном мору, а пошто се говори о народу са севера (у односу на Египат и Грчку) дошао је до уверења да се вероватно морала налазити

негде у области Северног мора.

Вративши се поново Платоновом опису Шпанут је уочио податак да се у близини главног града Атлантиде — Базилеје — налазио висок плато изнад мора од степе беле, црне и црвене боје. И — шта је открио? Да у Северном мору постоји једно место које одговара овом опису — острво Хелголанд. Пастор је 1952. године успео да нађе новац за истраживање тог дела Северног мора. Док су рониоци претраживали дно, нико осим Шпанута није веровао да ће заиста нешто и пронаћи. Рониоци су, међутим, на дну мора открили остатке огромног зида од камена црвене, беле и црне боје!

НАЈНОВИЈА ТЕОРИЈА

Али, за многе научнике ово није довољан доказ о постојању Атлантиде. Они озбиљно замерају Шпануту што је из историјских извора бирао оне податке који су одговарали његовој теорији, а прећуткивао оне који јој нису ишли у прилог. Шпанут није имао средстава да настави своја истраживања и на његово откриће,

као и на многа ранија спустио се вео заборавио.

Непуну деценију касније појавила се сасвим нова теорија о Атлантиди, различита од свих претходних. Почетком 1960. године уважени грчки научник професор Ангелос Галанопулос обавестио је свет о резултатима најновијих истраживања у базену Егејског мора. Грчки археолози ископали су на острву Санторини, у близини Крита, делове прастарог града несталога са лица Земље пре неких тридесетак векова.

У то време на Криту, господару Егејског мора, цветала је такозвана миноска цивилизација. Њени творци познавали су многе науке и занате, оставили сјајна уметничка дела. Ова цивилизација трајала је веома дуго и изненада ишчезла на начин који је све до открића грчких научника представљао загонетку. Галанопулос је поставио веома озбиљну претпоставку да је бројна острва око Крита разорила страховита вулканска ерупција праћена катастрофалним земљотресом и да је Платон имао у виду баш једно од њих када је писао о Атлантиди.

Доказа за овакву претпоставку има доста а сматра се да ће их бити и више када археолошке екипе заврше

посао. Један део града већ је ископан и у њему су пронађени остаци раскошних зграда сачуваних све до другог спрата, покућство, уметнички предмети. Међутим, рад је отежан јер је велики део некадашњег острва потонуо а море је на том месту дубоко око 400 метара, а један његов део, на сувом, затрпан је наслагама од шездесетак метара лаве и пепела.

НИЈЕ ПРОНАЂЕН НИЈЕДАН ЧОВЕК

Али, у ископаном делу ни су пронађени никакви остаци људских костију, као да у тренутку катастрофе у граду није било живе душе. Није искључено, сматра Галанопулос, да су људи, уплашени потресима који су претходили оном катастрофалном, успели да побегну на друга острва и спасу се. Друга могућност је да се све живо слегло у луку очекујући помоћ са Крита и ту нашло смрт. Лука, међутим, још није ископана.

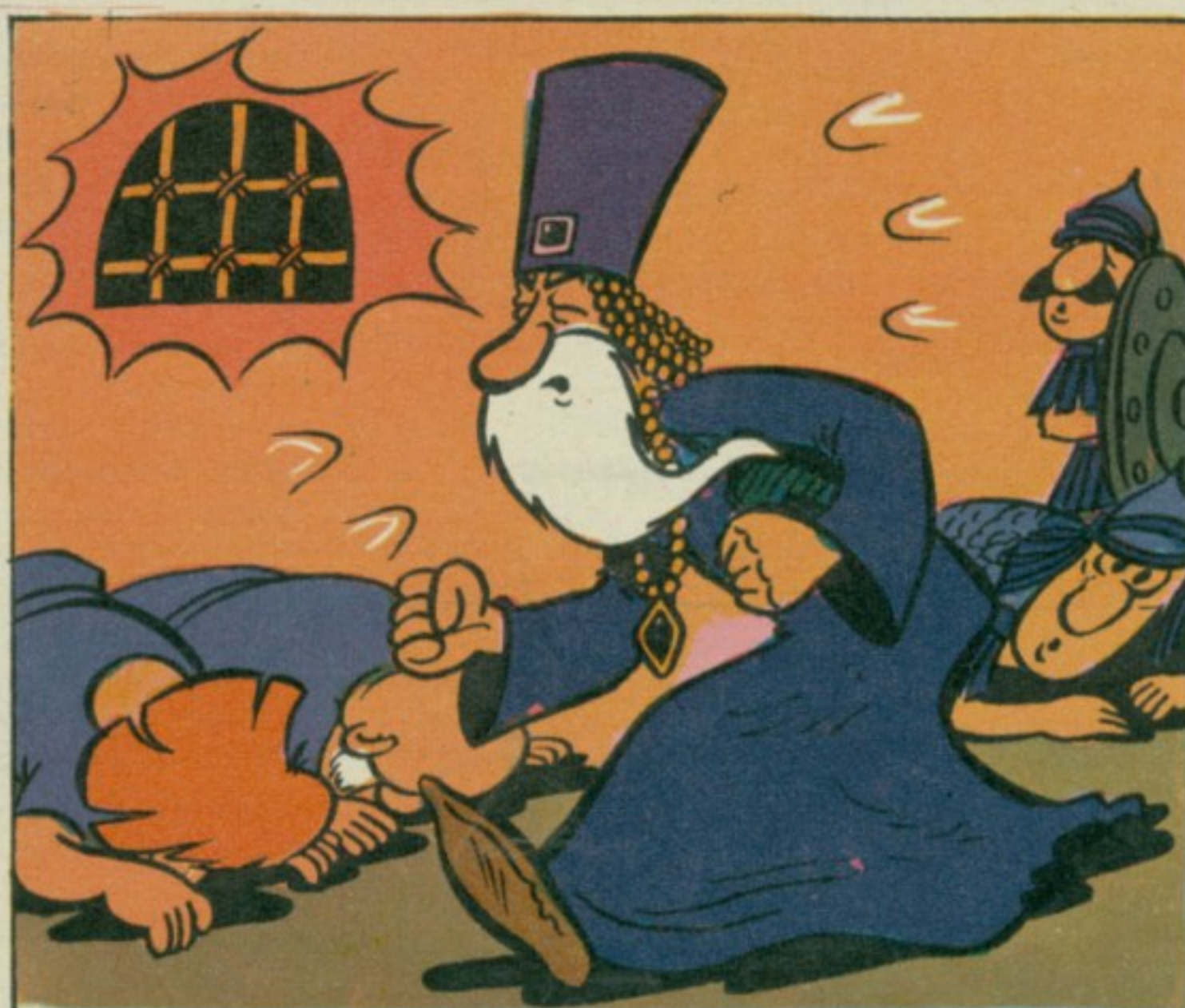
Научници се надају да ће више светлости на ову тајну бацити дешифровање та козваног **линеарног писма А**, за сада неразумљивог, којим су исписани многобројни пронађени споменици, рељефи и потписи на фрескама. Вероватно је да ће они открити да ли је најзад пронађена Атлантида или нека друга древна земља која је имала сличну судбину.

Е. Д.

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ ВЕЛИКА ТРКА

ДИКАНОВА ПОБЕДА ЈЕ ИЗАЗВАЛА
РАЗЛИЧИТЕ РЕАКЦИЈЕ...

НА ЖАЛОСТ, ТО НИЈЕ БИО КРАЈ УЗБУДЉИВОГ ДОГАЂАЈА...

... УХАПСИТЕ... АЛИ
БЕЗ СКАНДАЛА...
ЦАР НАРЕЂУЈЕ!

ОДЛИЧНО! УМЕШАЈТЕ
СЕ У ГОМИЛУ И
ПОНЕСИТЕ ДИКАНА
У НЕКУ СПОРЕДНУ
УЛИЦУ!

А ОНДА СУ ДОГАЂАЈИ
ПОЧЕЛИ ДА СЕ ОДВИЈАЈУ
ВРТОГЛАВОМ БРЗИНОМ...

БРЗО ПОКУПИ
ГАРДИСТЕ И
ЗА МНОМ!

ШТО ТИ ЈЕ
СЛАВА
ПРОЛАЗНА...

Л. СРЕЦАНОВИЋ

1019

НАЈНЕОБИЧНИЈИ ОД СВИХ КОСОВА

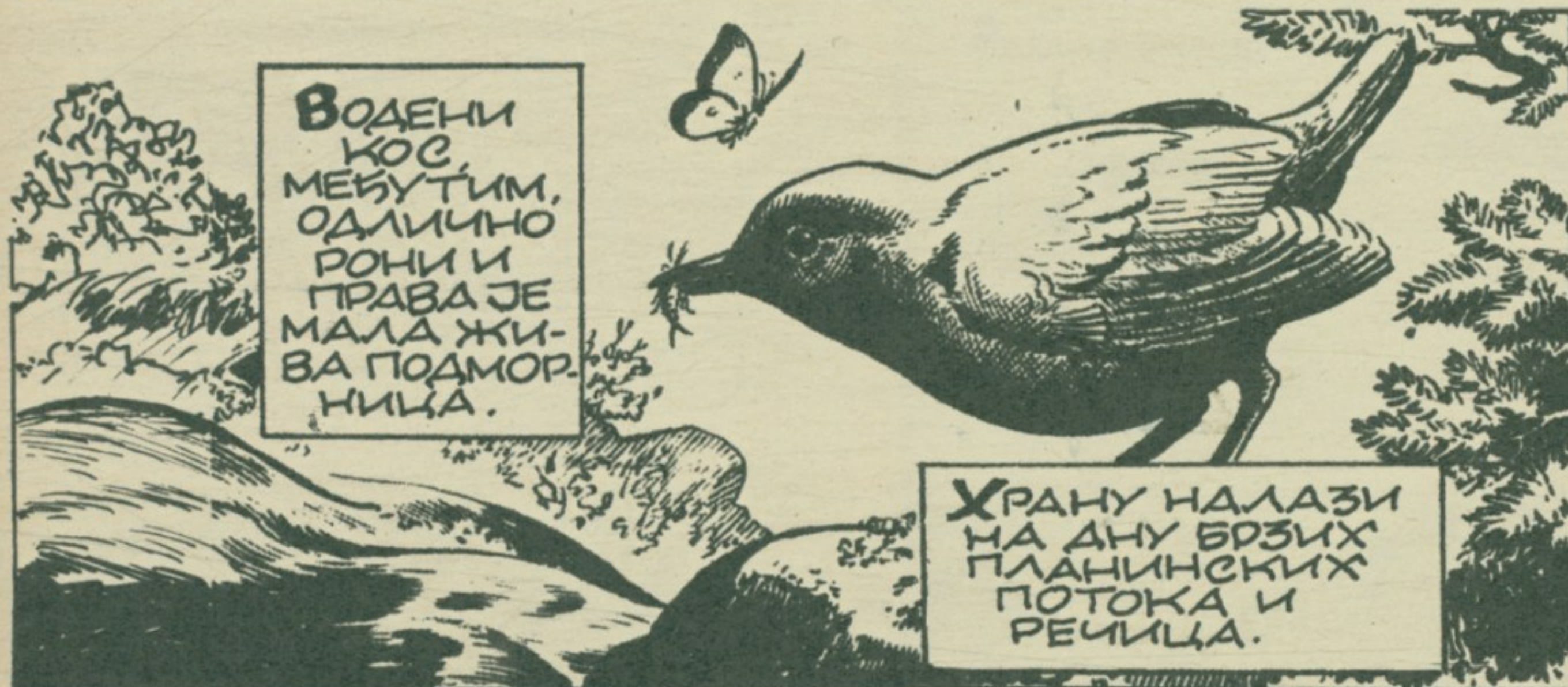
РОНИ

ВОДЕНИ КОС ЖИВИ ПОРЕД ПЛАНИНСКИХ ПОТОКА НОВОГ И СТАРОГ СВЕТА. ИМЕ ЈЕ ДОБИО ПО ТОМЕ ШТО СЕ У ВОДИ СНАЛАЗИ КАО... РИБА.

СВАКА ДРУГА ПТИЦА, КАД ПАДНЕ У ВОДУ, СРЕЋНА ЈЕ АКО СЕ ДОКОПА ОБАЛЕ...

ВОДЕНИ КОС МЕЊУТИМ, ОДЛИЧНО РОНИ И ПРАВА ЈЕ МАЛА ЖИВА ПОДМОРНИЦА.

ХРАНУ НАЛАЗИ НА ДНУ БРЗИХ ПЛАНИНСКИХ ПОТОКА И РЕЧИЦА.

СВОЈЕ ГУСТО ПЕРЈЕ ПОДМАЗУЈЕ МАШКУ КОЈУ ЛУЧИ ЈЕДНА ЖЛЕЗДА ИЗНАД РЕПА.

...НЕУСТРАШИВО СЕ БАЦА У ВОДОПАДЕ, ГЊУРА, РОНИ, ПЛИВА ПОД ВОДОМ...

КАД ХОДА ПО ДНУ ШИРИ КРИЛА ДА ГА ВОДА НЕ ОДНЕСЕ.

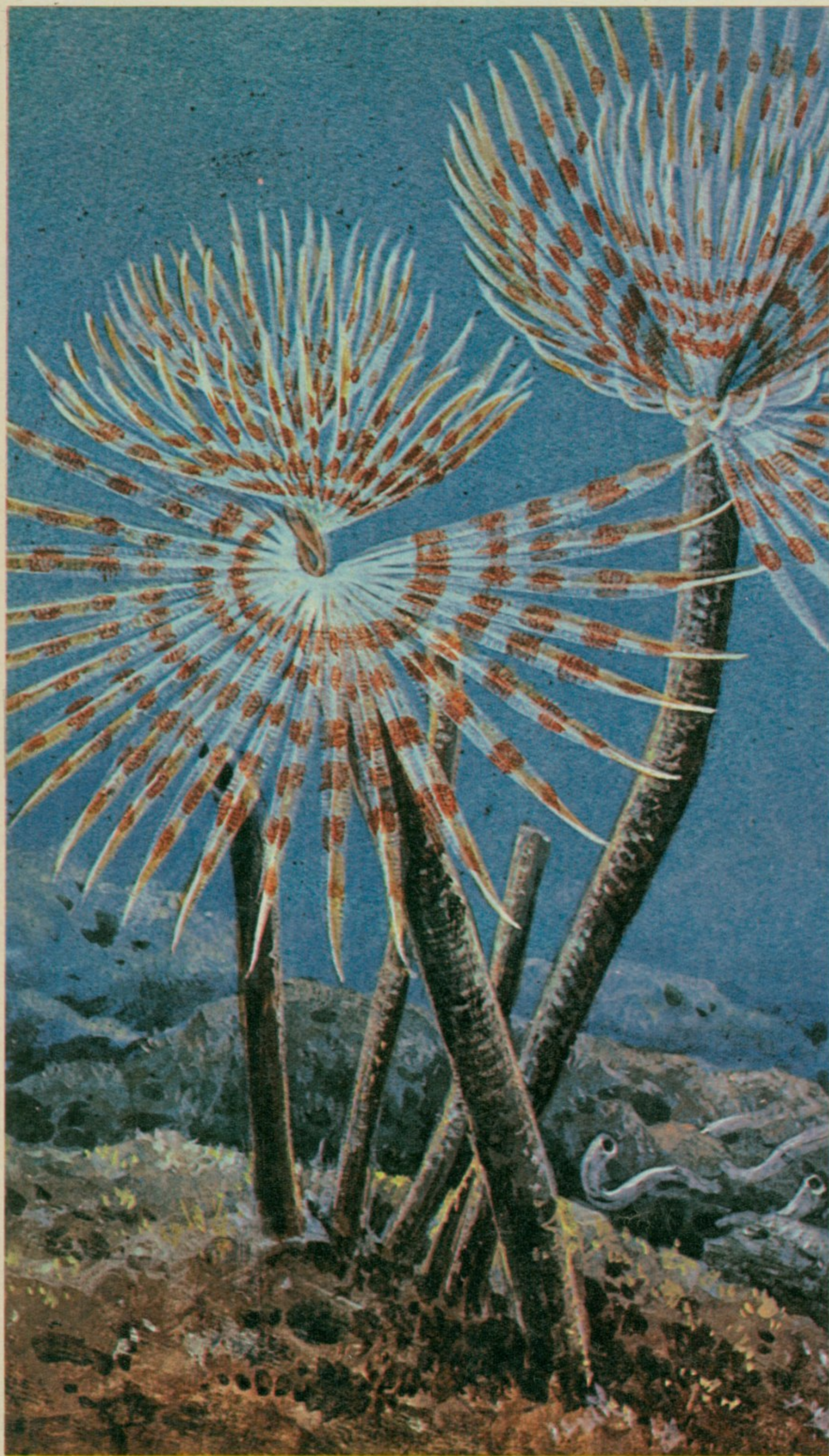

НОСНИ И УШНИ ОТВОРИ МУ СЕ ЗАТВАРАЈУ А ОЧИ СУ ЗАШТИЋЕ-НЕ ПРОВИДНОМ ОПНОМ.

ВОДЕНИ КОС СЕ ГНЕЗДИ У ШУПЉИНИ СТЕНЕ, УВЕК У БЛИЗИНИ ПОТОКА, А ЧЕСТО ИСПОД САМОГ ВОДОПАДА ДА МУ СЕ ПТИЦИ ШТО ПРЕ НАВИКНУ НА ВОДУ.

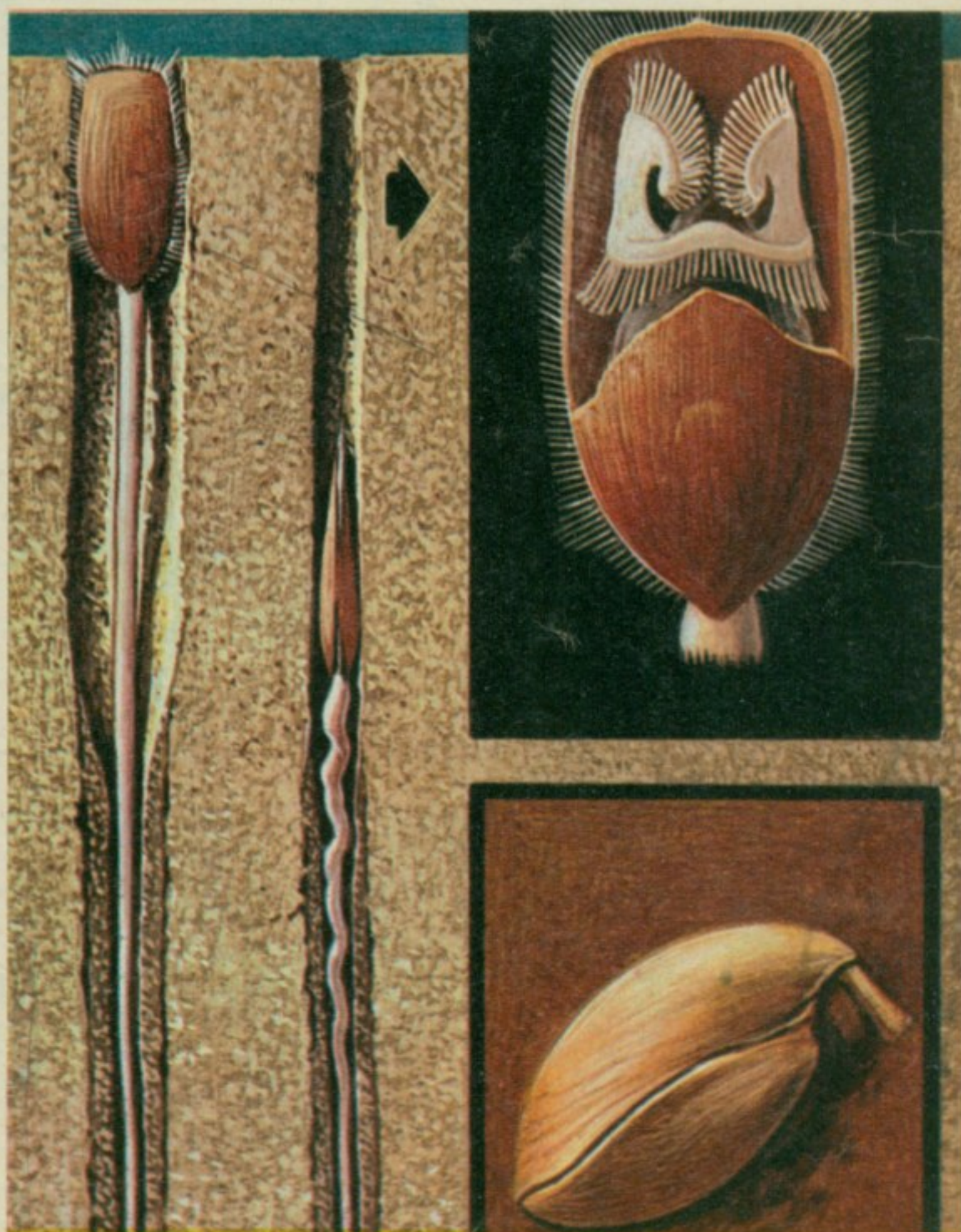
ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО МОРЕ – КО

7 ПЕРЈАНИЧАСТ ЦРВ — Живи причвршћен за песковито или муљевито морско дно, најчешће на великим дубинама али и у плићак, испод нивоа осеке. Из чврсте кречњачке цеви, дугачке десетак и више сантиметара, избијају паперјасте пипци који црву служе за хватање хране и дисање. Ови пипци који личе на лепезасту цветну круну могу бити разних живих боја. Многи перјаничasti црви толико су осетљиви на опасност да муљевитом брзином увлаче пипке у цев чим на њих падне и најмања сенка. И поред тога чест су плен многих корала, медуза, ракова, риба, морских звезда. Неке врсте које живе у плићак служе рибарима као одличан мамац.

8 ЧЕКИЊАСТИ ЦРВИ — Најпознатији су нереди и силиди, наранџасти, маслинастозелени, златножути, тамноплави, љубичасти. Крећу се слободно по дну а има их тушта и тма испод сваког камена, нарочито за време осеке.

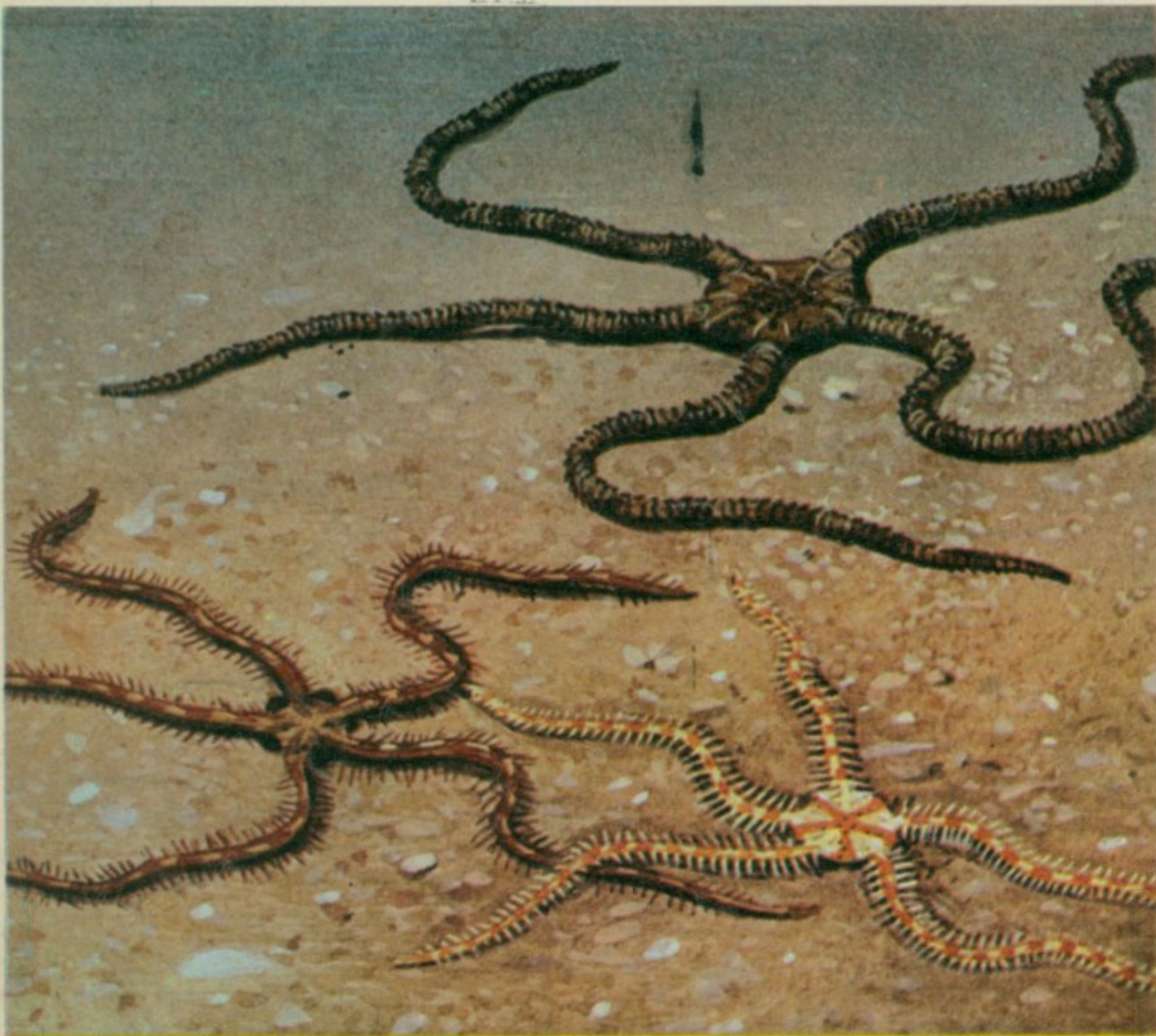
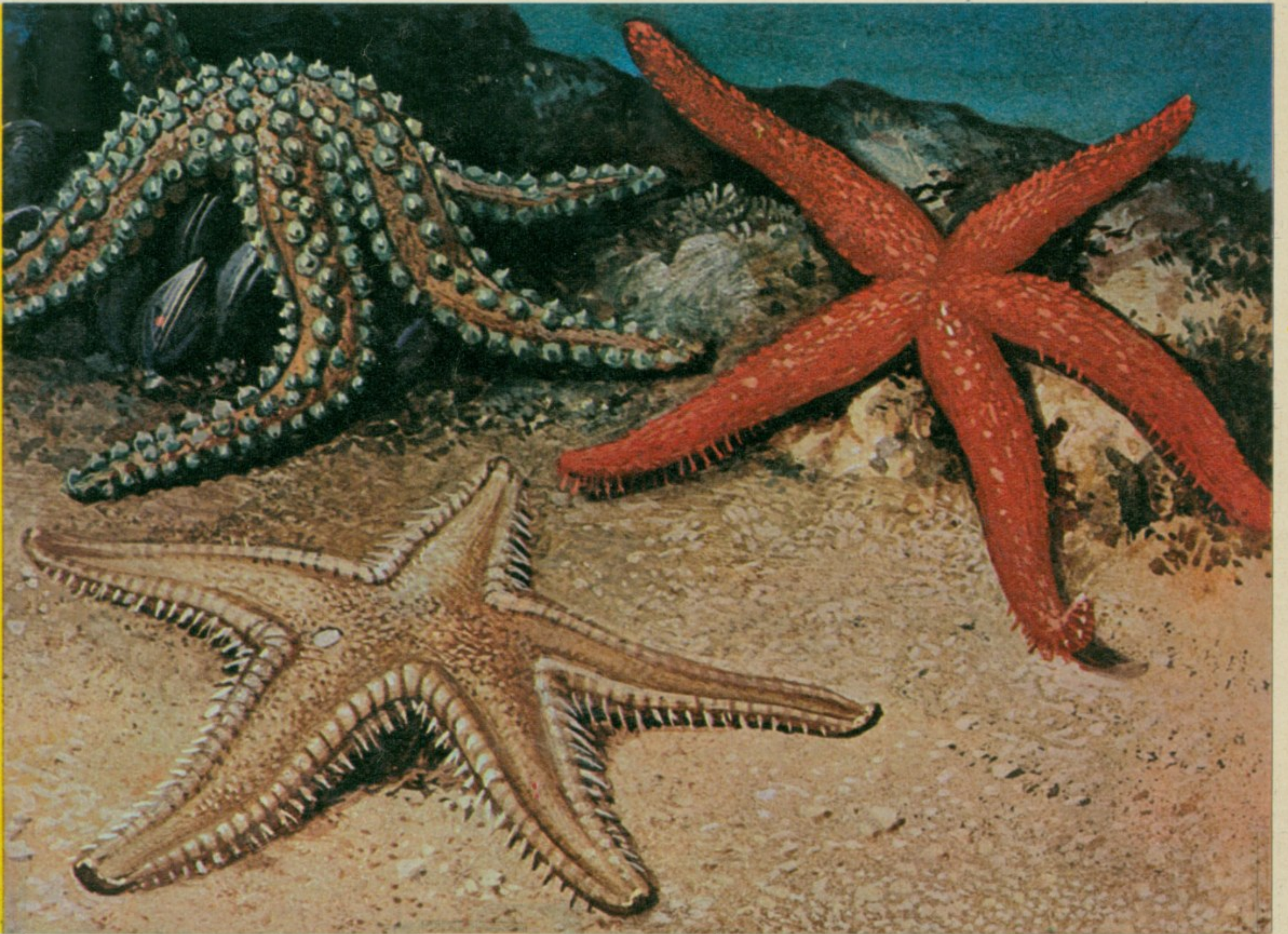

9 ЛИНГУЛА — Спада у најстарије животињске облике судећи по фосилним остацима старим 350 милиона година. Два дела њене шкољкасте љуштуре леже један на другом а кроз отвор пролази дршка којом се лингула држи за подлогу.

ЛЕВКА ЖИВОТА

10

МОРСКА ЗВЕЗДА — Жи-
ви на морском дну, углав-
ном у приобалској зони.
Величине је од 1,25 сан-
тиметра па до читавог ме-
тра! По облику може би-
ти правилна са 5 или ви-
ше кракова, петоугаона
па чак и скоро кружна.
Најчешће боје су жута,
наранџаста и црвена али
постоје и сиве, зелене,
плаве. Уздужни жлеб на
доњој страни сваког кра-
ка има низ ножица помо-
ћу којих се звезда креће
и хвата плен. Велика је
грабљивица и напад за
шкољке, нарочито остри-
ге, чије љуштуре лако
отвара крацима, у њих у-
бацује сопствени желу-
дац — кроз отвор у сре-
дини између кракова — и
тако гута и вари месо
шкољке на лицу места.
Откривено је око 2000
врста звезда и све се де-
ле у 3 велика реда: по-
рубљене, кљештоноше и
бодљикаве.

11

ЗВЕЗДА ЗМИЈАРА — Не треба је мешати с правом мор-
ском звездом мада, као и она, има пет кракова али ду-
гачких, танких, змијоликих. У средини, између кракова,
налазе јој се уста. Ако се узнемири, одбацује ове крте
кракове који јој касније поново порасту. За храном трага од зоне
осеке па све до дубине од најмање 6000 метара а живи у свим мори-
ма, на свим географским ширинама. Мали број укопава се у дно док
већина пуже и припија се уз морску вегетацију, затим за сунђере,
корале, актиније. Змијаре могу бити разних, веома живих боја.

12

ОСТРИГА — После две недеље слободног пливања лар-
ва пада на дно, прави малу љуштuru и учвршћује се за
неки предмет: камен, стену, спруд, олупину брода. Ако
случајно не пронађе одговарајућу подлогу, ларва ће
угинути. Месо остриге коју зову и каменица прави је деликатес и
због тога се ове шкољке нарочито гаје. Гајење се састоји у обезбе-
ђивању добре подлоге, контроли лова и заштити од морских звезда
које их тамане. Код нас су позната одгилишта у Стоњском заливу,
у заливима Истре, Врањци код Сплита и на Дугом отоку.

БЛАЖЕ ПОКЛАЊА ДОБИЈЕНИ БИЦИКЛ

У броју 1008. од 23. априла ове године позвали смо све читаоце да помогну деци из Ваљево да добију тату и маму и да опреме своју нову кућу. Многи су се одазвали и прилозима у таксеним маркама помогли да петнаесто ро деце из Ваљева добије нови дом.

Стигло је и много играчака: електричних и обичних возова, књига, сликовница, лутака, лопти и другог.

Уз своје поклоне деца су слала и писма од којих нека објављујемо.

Марица и Димитрије Бачани, ученици основне школе из Београда, написали:

„Пошто је и наш отац тежак болесник, а нас имао осморо — петоро браће и три сестре, то не знамо шта ћемо и ми дочекати. Шаљемо

када се неко брине и за оне који су остали без својих најдражих“.

Владан Ђокић, ученик из Новог Пазара, добио је за рођендан 1.000 старих динара и поклатио их деци из Ваљева. Заједно с њим мали Горан Сташевић и његова другарица Алида Хајровић одвојили су део своје мале уштеђевине и послали друговима у Ваљево. У њихово име Владан пише: „Ја знам да то није неки велики новац, али ми смо га од срца поклатили јер може баш он да вам послужи за нешто корисно. Пишите да ли сте добили тату и маму. Ја бих замолио да вас воле као што прави родитељи воле своју децу. А једном када будете средили ваш дом, доћи ћу лично да видим како вам је у њему“.

Јавила нам се и Станица Остојић, девојчица из Ваљева о којој је писао „Политикин забавник“. Она каже: „Пријавило их се много на кон

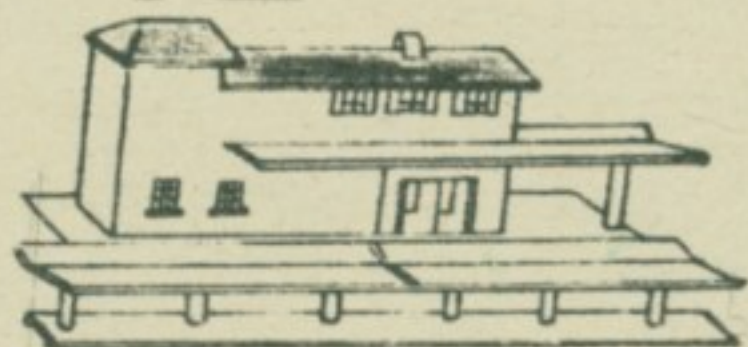
писмо у којем каже: „Ја, моја мама и сека спремамо се да идемо за Аустралију где се налази мој отац. Зато сам решио да вам од свег срца поклатим ове моје играчке (шах, „Не љути се човече“, два собна телефона која раде на батерију, неколико књига) и молим вас, немојте ме убрајати у такмичаре за конкурс који сте припремили. Шаљем вам и две таксене марке. Само толико сам могао да купим од цепарца“.

Блажетов бицикл послаћемо деци у Ваљево а „Политикин забавник“ са своје стране наградиће Блажета једногодишњом претплатом на „Политикин забавник“. Нека нам Блаже јави своју нову адресу у Аустралију да бисмо му редовно слали ЗАБАВНИК. Он је филателиста и волео би да с нашим читаоцима размењује марке.

ОСТАЛЕ НАГРАДЕ:

ЕЛЕКТРИЧНИ ВОЗ добила је СУЗАНА СТУПАР, Дрварска 46, Вршац.

По једну МАКЕТУ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ добили су: 1. ВЛАДАН ЂОКИЋ, ученик V раз. осн. школе „28. новембар“ у Новом Пазару, 2. ГОРАН СТАШЕВИЋ, код Вл. Ђокића, Ул. Први мај 106, Нови Пазар и 3. АЛИДА ХАЈРОВИЋ, код Вл. Ђокића, Ул. Први мај 106, Нови Пазар.

Фабрика чоколаде и бомбона „Пионир“ из Суботице поклатио 10 слатких пакета: 1. МАРИЦИ БАЧАНИ, Чика Љубина 12, Београд, 2. ДИМИТРИЈУ БАЧАНИ, Чика Љубина 12, Београд, 3. ДАНИЈЕЛИ КРШАНАЦ, Орјенски батаљон 7, Херцег-Нови, 4. НЕНАДУ ЛАШКАРИНУ, Кватерникова 18, Ријека и 6 пакета Болници за оболелу децу од дистрофије у Фојници код Сарајева на име: МИРСАДЕ КАМБЕРОВИЋ а за: Миру, Алду, Мирзу, Гоцу, Цибу и Едину.

Фондација „Споменица солидарности“ (Маршала Тита 16, Београд), захваљује читаоцима „Политикиног забавника“ на помоћи деци из Ваљева.

МИРА, АЛДА, МИРЗА, ГОЦА, ЦИБА И ЕДИНА СА НАСТАВНИЦОМ НАДОМ У БОЛНИЧКОМ ПАРКУ.

вам овај мали прилог који ће вас обрадовати а нас усрећити“.

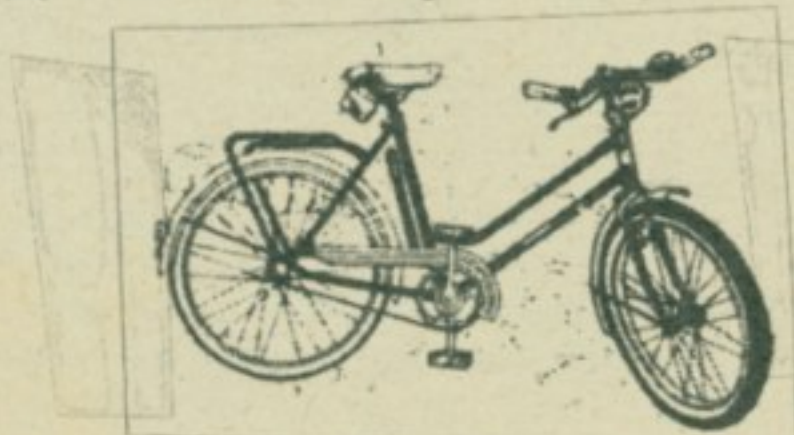
Фондацији „Споменица солидарности“, која је са „Политикиним забавником“ организовала прикупљање помоћи и поклоне за петнаесто деце из Ваљева, стигло је и писмо из Болнице за оболелу децу од дистрофије у Фојници код Сарајева. Мира, Алда, Мирза, Гоца, Циба и Едина пишу: „Шаљемо вам пакет и веома би нас обрадовало кад бисте нам написали бар две реченице. У пакету су две играчке, нешто одеће, књиге и слаткиши“.

Мирјана Коларов, ученица основне школе из Бачког Градишта, послала је четири марке за маму, тату, брата и сестру, а спрема и пакет. Она каже: „Имам оба родитеља и, поред њихове љубави, тако рећи и све друго што ми је потребно. Саосећам са децом без родитеља и поздрављам идеју о оваквом заједничком дому. Судбина није свима наклоњена подједнако, али је лепо

курс. Кад тата и мама буду стигли у наш нови дом обавестићу вас преко „Политикиног забавника“.

ЗАБАВНИКОВЕ НАГРАДЕ

Као што смо вам обећали, сви читаоци који су послали било пакет било марке постали су учесници овог наградног конкурса. Имена награђених извлачили смо на срећу. Тако је добитник прве награде — бицикла „Бисер“ постао БЛАЖЕ ДИМЕСКИ из Прилепа.

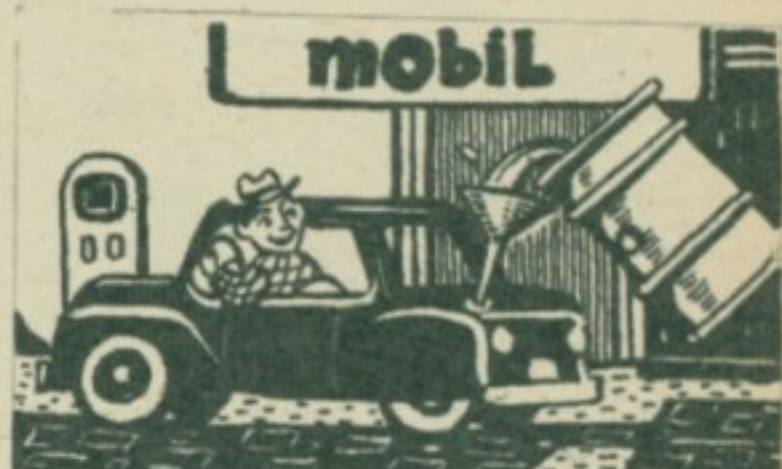
Међутим, два дана после извлачења, Фондација је добила његово

ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...

● једини гмизавац с гласом је мужјак алигатора. Његова рика чује се на километар даљине.

● после трогодишњег опита стручњаци петролејске компаније „Мобил“ пустили су у

Лондону у продају бензин који за 40 одсто мање оштећује мотор од досадашњег, а знатно је од њега јефтинији.

● морска јегуља може да прогута и свари чак и удицу.

● 24-годишњи Јужноафриканац Џон Вајман постигао је заиста својеврстан рекорд: провео је 72 часа у стакленом кавезу поред 200 змија, већи-

ном отровница. Вајман је поред себе у кавезу имао само транзистор и бочицу противотрова. На крају ове „забаве“ Вајман је изашао са два уједа и две модрице које му је нанео један питон.

● према мишљењу немачких природњака свиње тешко под

носе модеран начин одгоја. Често добијају срчане нападе од којих најчешће утину.

ПАНЧО ВИЛА БИО ЈЕ ЈЕДИ- НИ ГЕНЕРАЛ КОЈИ ЈЕ ПОРЕД СВОЈИХ РАТНИХ БРИГА И НЕВОЉА МОРАО ДА ВОДИ РАЧУНА И О ФИЛМСКОЈ КАМЕРИ

Једног јануарског јутра 1914. Хери Ејткин, председник познате филмске компаније, добио је писмо од кога му је за- стао дах. Његов заступник у тексаском граду Ел Па- су јављао је да је генерал мексичке револуције Панчо Вила спреман да компани- ји прода право на снимање борби које води. Ејткин је протрљао очи, — није мо- гао да верује у оно што је прочитао.

На Ојинагу!

Већ дуже време слике по- пуларног генерала пуниле су прве странице свих ли- стова и часописа. Није би- ло детата које није чуло за мексичког Робина Худа, за- штитника сиромашних. Би- ло је време да свет упозна правога Панча Вилу и ње- гове ратнике, а пошто је за вођење герилске борбе мек- сичким побуњеницима био потребан новац, убрзо је склопљен уговор.

— Ми ћемо вам дати 25 хиљада долара и проценат од добити који будемо до- били од приказивања фил- ма — рекао је заступник компаније Панчу Вили кад су се срели у једном хоте- лу у Хуарезу. — Ви треба да пристанете само на јед- но: да све своје битке во- дите дању, и то од 9 ча- сова пре подне, до 4 по подне.

Вила је чекао да преводи- лац заврши реченицу и ни- је одмах одговорио. Чуп- као је у недоумици свој црни брк. Онда је одјед- ном скочио, пружио руку и узвикнуо:

— Пристајем! Нема више ноћних напада!

Тако је почео први рат у историји који је вођен у сарадњи са екипом филм- ских сниматеља. Ниједан ге- нерал сем Панча Виле ни- је се нашао у положају да поред својих ратних бри- га и невоља мора да води рачуна још и о — филмској камери.

12 Средином јануара Вили-

не трупе кренуле су на О- јинагу, једино упориште ко- је је непријатељ још имао у северном Мексику. Њего- ва сјајна коњица — Вила је с поносом називао своје коњанике „златним орлови- ма“ — артиљерија и пеша- дија сливале су се као не- задржива бујица према О- јинаги. Артиљеријске чете биле су већ на домаку гра- да а топови постављени. Вила је седео у свом шато- ру проучавајући карту бес- јишта. Један поручник уле- тео је у његов шатор и уз- викнуо:

— Све је спремно, гене- рале!

Вила је подигао главу и тихо одговорио:

— Причекаћемо мало, филмска камера још није постављена. — Читава два часа војска је чекала и тек кад је Л. М. Берад, први камерман, дао знак да сни- мање може да почне, Вила је узјахао коња и грмнуо: — На Ојинагу!

Битка је трајала неколи- ко часова. Усред ураганске ватре камерман Берад мир- но је окретао ручицу на свом апарату. Вилина нај- већа победа била је сним- љена за филм.

Тако су Панчо Вила и сниматељи „ратовали“ за- једно читав јануар. Посте- пено, у Вили је све више избијала жеља за „главном улогом“ и он је често па- радирао пред камером зве- кајући сјајним мамузама и дичећи се својим шеширом претерано широког обода. Кад су се крајем јануара сниматељи вратили у Њу- јорк и развили филм, успех је био испод очекивања. Би- ло је, како су се сви сло- жили, превише Панча Виле, а недовољно ратних сцена. Због тога је у марту пред- седник компаније Хери Ејт- кин лично отишао на раги- ште и то с новим уговором и готовим сценаријем.

— У реду — рекао је Ви- ла кад је чуо да прво сни- мање није успело — овог пута послужите вас бољим ратом.

Опет су се друмовима Мексика упоредо кретале Панчине чете, сниматељи и

НЕМА ВИШЕ

кола натоварена камерама и осталим многобројним ре- квизитима из времена не- мог филма. У Лос Анђело- су, под руководством самог Грифита, почела је монта- жа оба дела филма. Међу- тим, чак ни славни режисер није био у стању да од ис- цепканих сцена из рата створи уметнички филм о животу мексичког герилс- ког генерала. Поред тога, деоничари компаније стали су да се свађају коме ће касније припасти оригинал- ни филмски негативи. У ме- ђувремену, филмске траке су нестале и никад више нису нађене. Ко их је узео, из каквог разлога и када — није се могло утврдити.

Осветник Ћудљиве нарави

Пре него што је постао прослављени генерал и сим- бол мексичке револуције Панчо Вила живео је у се- лу и звао се Доротео Аран- го. Кад је убио првог про- тивника, имао је само 16 година. Тако је осветио мла- ђу сестру коју је тај човек напао. Пуних 15 година по- сле овога криво се у плани- ни с вечитом потером за петама. Сељаци нису хте- ли да га одају властима, јер Доротео није био обичан разбојник. Кад сеоски над- ничари из северног Мекси- ка нису више имали жита, он је заузимао амбаре креолских феудалаца, отва-

рао их и жито делио на- роду. Тако је постао заш- титник сељака и обесправ- љених Индијанаца из бр- довите покрајине Чихуахуа.

Петнаест година водио је Доротео Аранго свој при- ватни рат. У међувремену скупio је дружину и њего- во одметничко име Фран- циско Вила постало је поз- нато широм Мексика. Кад је избила револуција, при- дружио јој се и постао, по- ред Емилијана Запате, нај- омиљенији вођ народа. Са- да га нико друкчије није звао него Панчо Вила (Пан- чо је скраћено име од миља од Франциско). Он постаје осветник и сељаци крећу за њим у борбу против омрзнутих земљопоседника.

Народ га обожава упркос његовој прекој и ђудљивој нарави.

Једном је неки амерички новинар дошао да га интер- вјуише. Вила је пристао и разговор је почео на ве- ранди једне сеоске куће. На двадесетак метара одатле неки Панчов ратник пијак као земља није престајао да пева. Вила је два три пута прекидао разговор и бесно гледао у том правцу, а онда устао, извадио ре- волвер и заувек ућуткао свог човека и наставио ин- тервју као да се ништа ни- је догодило. Тај исти Вила, чак и кад је јурио да стиг- не на место каквог окрша- ја, заустављао би се крај какве трошне зграде да би помиловао неког малишана.

Великодушан али и суров у наступима беса, лукав и вешт герилски вођа, Панчо

Вила је ускоро добио чин генерала коњице. Био је безгранично одан револу- ционарном председнику Ма- дери као што је из дна ду- ше мрзео главнокомандују- ћег револуционарне арми- је генерала Викторијана Хуерту.

Свађа с Хуертом

Непријатељство између њих двојице почело је још од првог сусрета. Догоди- ло се то једног дана у глав- ном штабу револуционарне армије.

Панчо Вила јахао је пре- ко стотину километара да би стигао на састанак. Сав прашњав, необријан, у прат- њи својих уморних ађута- ната Вила је ушао у салу пуну упараћених Хуертових официра.

Хуерта окружен угланца- ним и уштогљеним штап- ским официрима примио је Вилу с нескривеним потцењивањем. Намргођен и оруж- јем окићен герилски гене- рал покушао је бучним по- нашањем да прикрије збу- њеност. Једва је чекао да изађе из собе да више не гледа ове уображене офици- ре који су револуцију сматра- ли за обичан војнички по- сао.

Хуерта је опоменуо Вилу да је он главнокомандујући и да се његова наређења морају слушати на шта се Панчо само подругљиво ос- мехнуо. Знао је добро да Хуерта никако не може да му опрости што су све ње- гове акције досад биле ус- пешне. Тврдоглави Панчо наставио је по старом и Хуерта је решио да му се освети. Прилика се указала кад је Панчо Вила да би снабдео свој одред коњима, украо читаву ергелу. По- што је одбио да врати ко- ње, генерал Хуерто наредио је да га ухапсе и стрељају због непослушности.

Нећу овако да умрем!

Вод за стрељање био је спреман. У прабини испред каменог зида клечао је Пан- чо Вила и грлио колена о-фицири који је командовао водом. Први пут у животу молио је за милост. Војни- ци постројени у врсту скре- тали су поглед да не виде како се прослављени ге- нерал понижава. Они нису знали да Панчо Вила сада бије своју највећу битку. Битку за време.

ВИЛА ЈЕ ДВА-ТРИ ПУТА ПРЕКИДАО РАЗГОВОР С НО-ВИНАРЕМ И БЕСНО ГЛЕДАО У ПРАВЦУ ПИЈАНОГ ВОЈНИКА, А ОНДА ЈЕ ПОТЕГАО РЕВОЛВЕР.

НОЋНИХ НАПАДА!

„Све је ово само забуна, размишљао је Вила, дело сплеткара који хоће да униште мексичку револуцију. Зар да ме убију људи оног уштогљеног Хуерта? Нећу овако да умрем“.

Официр је с муком одвојио руке Панча Виле од својих колена и коракнуо уназад дижући сабљу увис.

Али пре него што је успео да нареди војницима да испале смртоносни плотун, Панчо је скочио на ноге. Журно је почео да преврће цепове. Сат, новац и неке ситнице пружио је војницима. Они су оклевали. Један је ипак посегнуо за сатом. У том тренутку у двориште је угалописао гласник на запењеном коњу. Још из даљине је повикао:

— Стојте! Председник Мадера помиловао је Панча Вилу.

Али, ни председник Мексика није био свемогућ. Успео је да смртну казну замени затвором. Панчо је био задовољан. Само је метак могао да га заустави, решетке не. У затвору је Панчо Вила научио да лише, али није дуго остао, ускоро је успео да побегне и пребаци се преко границе у САД. Генерал Хуерто ликује, успео је ипак да вклони с пута Вилу који му је главна препрека — јер он потајно сања да смакне Мадеру и постане председник Мексика. Организује војни пуч у Мексико Ситију и његови војници чап-

се Мадеру и убијају га. На ову вест Панчо Вила се враћа у земљу и заједно са Запатом и Каранцом наставља револуцију. На челу својих коњаника Вила опет јури Мексиком.

Плаћени револвераш

Револуција побеђује, Каранца је изабран за председника Мексика и он већ на првом кораку доноси закон којим враћа сву општину земљу сељацима. Али Вила нема поверења у Каранцу. Да би показао ко

стварно управља северним Мексиком, он у наступу беса стреља 16 Американаца у Санта Изабели. То се догодило 10. јануара, а 9 марта исте 1916. године, напада на град Колумбус у Њу Мексику и том приликом гине 17 америчких грађана.

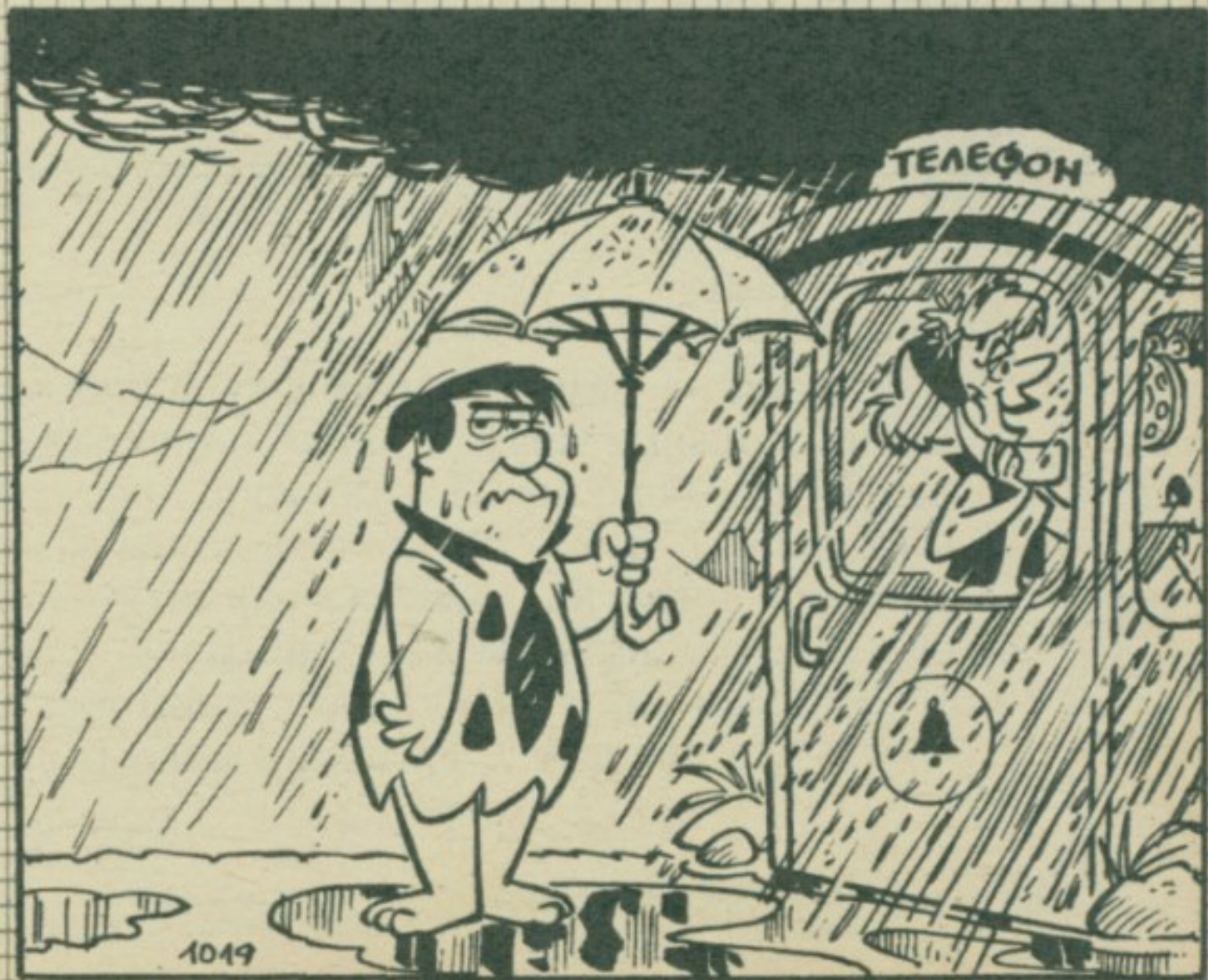
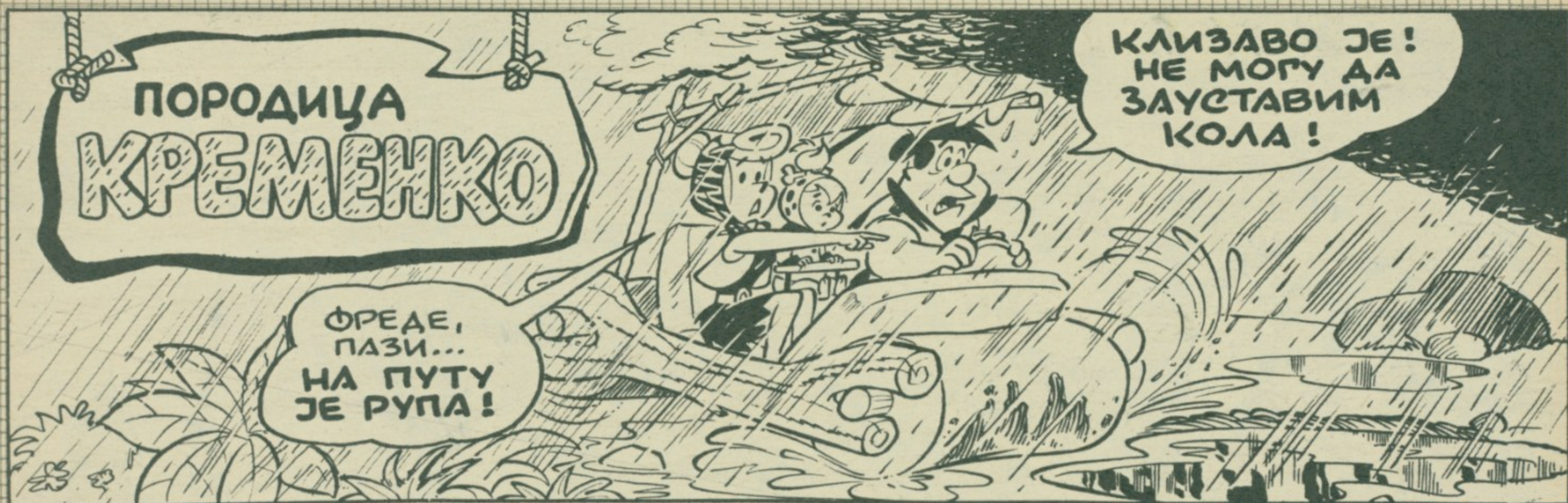
Председник САД Вудро Вилсон шаље генерала Џона Першинга са 12 хиљада војника у Мексико да ухвате Вилу. Али Каранца неће да помогне Першингу, а и народ Чихуахуе отежава операције Американаца. Годину дана Першинг је узалуд јурио Вилу по мексичким планинама док најзад није дигао руке и вратио се у САД необављена посла. Али, тврдоглави Панчо

Вила ни тада није хтео да се помири са Каранцом. Тек кад је 1919. године Обрегон постао председник Мексика (пошто је стрељао Каранцу) Панчо Вила се повлачи у миран живот.

Влада му поклања огроман ранч у Дурангу где жи-ви све до своје смрти. Убијен је 20. јула 1923. године код града Парал у Чихуахуи. Његови стари непријатељи најмили су четири револвера који су отворили ватру на аутомобил у коме је седео Панчо Вила. Испалили су 40 метка. Вођ револуције био је мртав пре него што се аутомобил зауставио.

Злато и Терибла

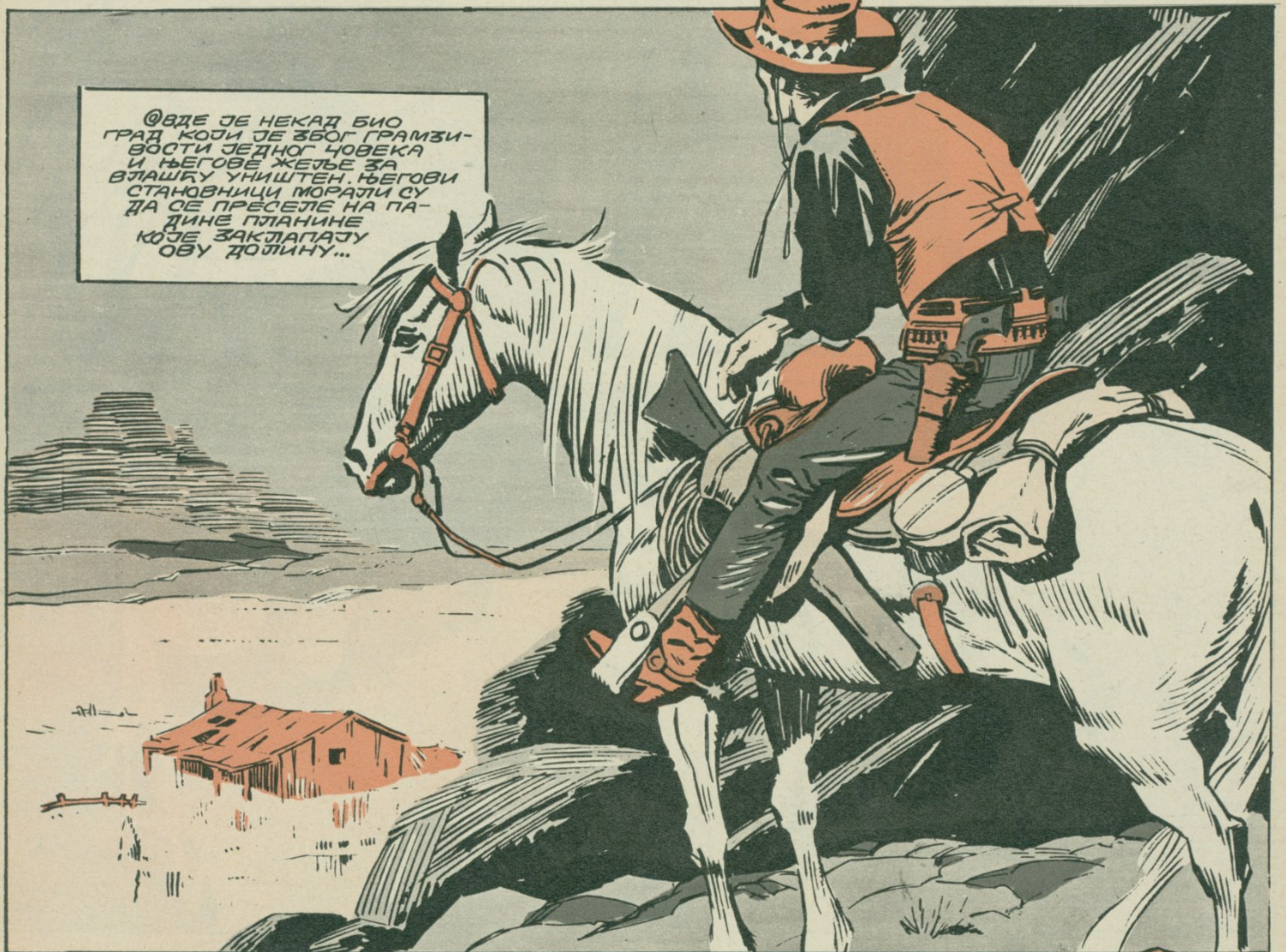
ХЕРЦЕГ ХРВОЈЕ ВУКЧИЋ (?-1416)

Један од најкрупнијих феудалаца средњовековне Босне, војвода, кратко време вицекраљ Босне. У династичким борбама за мађарски престо био је против Сигисмунда а за Ладислава Напуљског који га је 1391. именовао за хрватско-далматинског бана. Године 1402. проширио је власт на Брач, Хвар и Корчулу, а Ладислав му је дао титулу сплитског херцега. Вукчић је био прави мали владар: имао је свој двор, своју

војску, ковао свој новац. Када се после пораза Босне у рату са Мађарском измирио са Сигисмундом овај га је 1410. поставио за вицекраља Босне, али му је одузео многе поседе. Касније се Хрвоје Вукчић удружио с Турцима и побеђивао Мађаре.

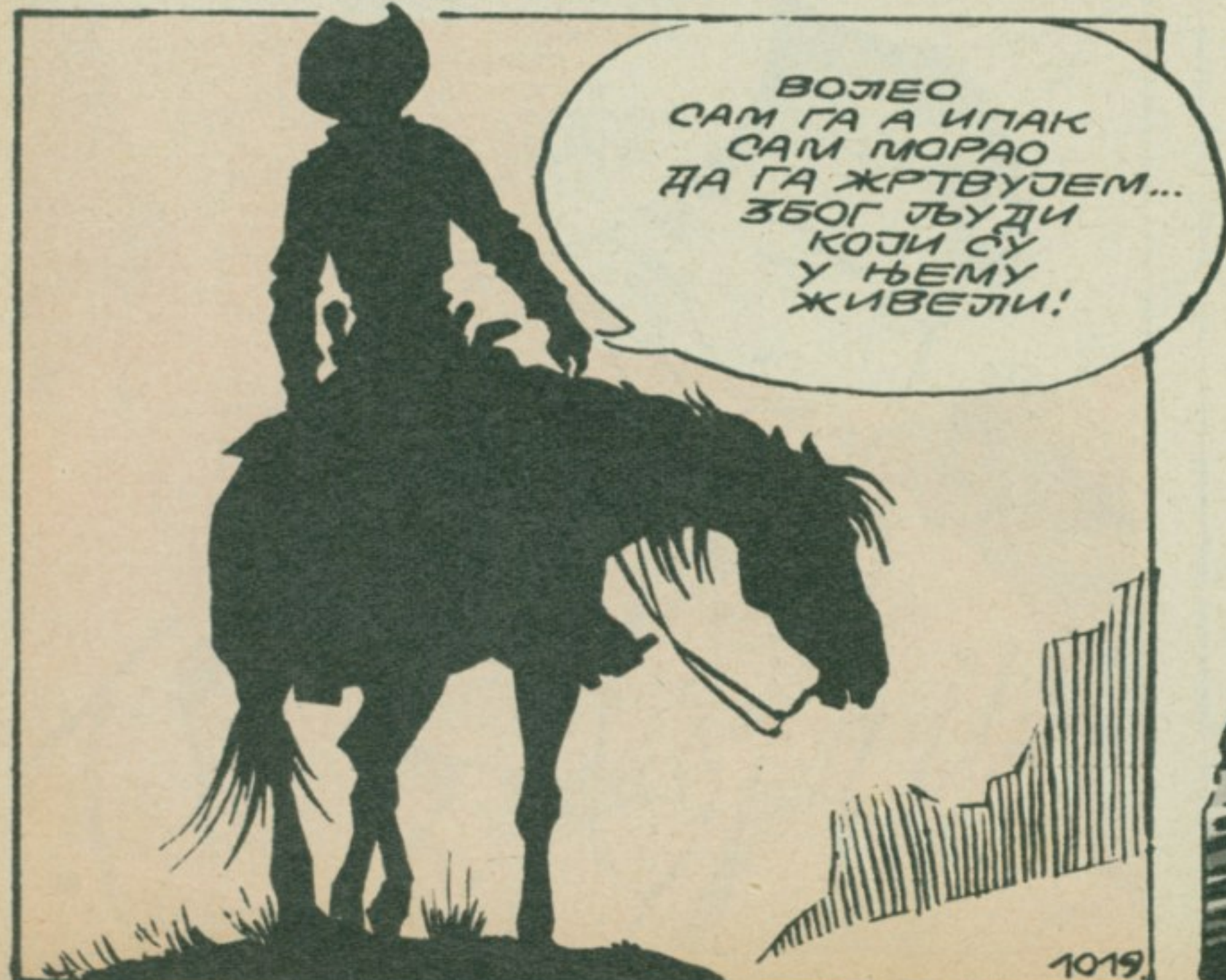
Оснивач је утврђеног града Јајце који је зидао по угледу на Кастел Нуово (Херцег-Нови). Иза њега је остао грб који спада међу најраскошније.

ЗЛАТО У ПЛАНИНИ

ОВДЕ ЈЕ НЕКАД БИО
ГРАД КОЈИ ЈЕ ЗБОГ ГРАМЗИ-
ВОСТИ ЈЕДНОГ ЧОВЕКА
И ЊЕГОВЕ ЖЕЉЕ ЗА
ВЛАШКУ УНИШТЕН. ЊЕГОВИ
СТАНОВНИЦИ МОРАЛИ СУ
ДА СЕ ПРЕСЕЉЕ НА ПА-
ДИНЕ ПЛАНИНЕ
КОЈЕ ЗАКЛАПАЈУ
ОВУ ДОЛИНУ...

А ОВО ЈЕ ДЕН ЏЕСПЕР. ОН ЈЕ ТУ
РОБЕН И ВОЛЕО ЈЕ ТАЈ ГРАД... А ИПАК
ЈЕ, И ПРОТИВ СВОЈЕ ВОЉЕ, УЧЕСТВО-
ВАО У ЊЕГОВОМ УНИШТЕЊУ...

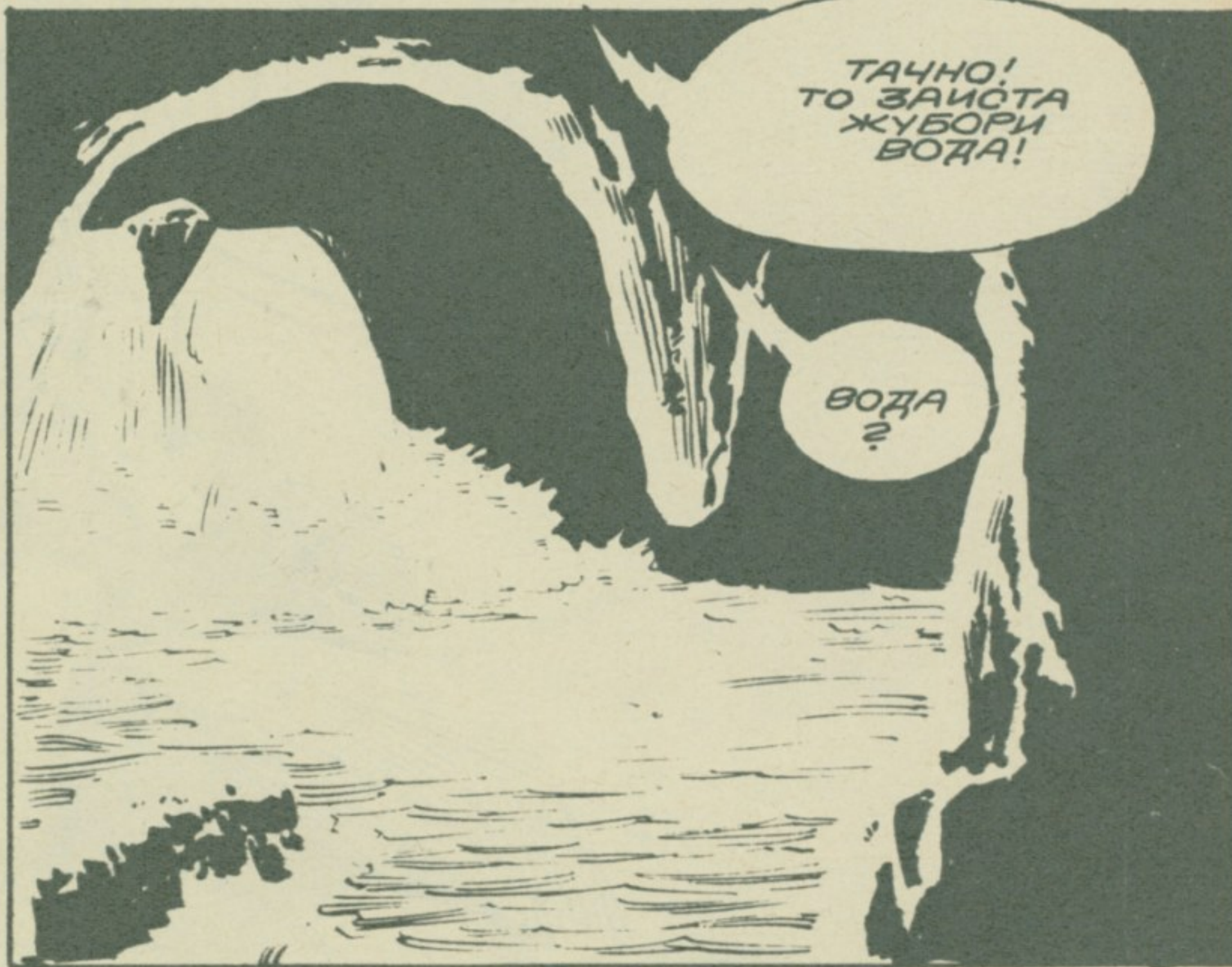
ВОЛЕО
САМ ГА А ИПАК
САМ МОРАО
ДА ГА ЖРТВУЈЕМ...
ЗБОГ ЉУДИ
КОЈИ СУ
У ЊЕМУ
ЖИВЕЛИ!

ДЕН ЏЕСПЕР СЕ СЕЉАО
СВАКОГ ДАНА ПРОВЕДЕ-
НОГ У ТОМ ГРАДУ...

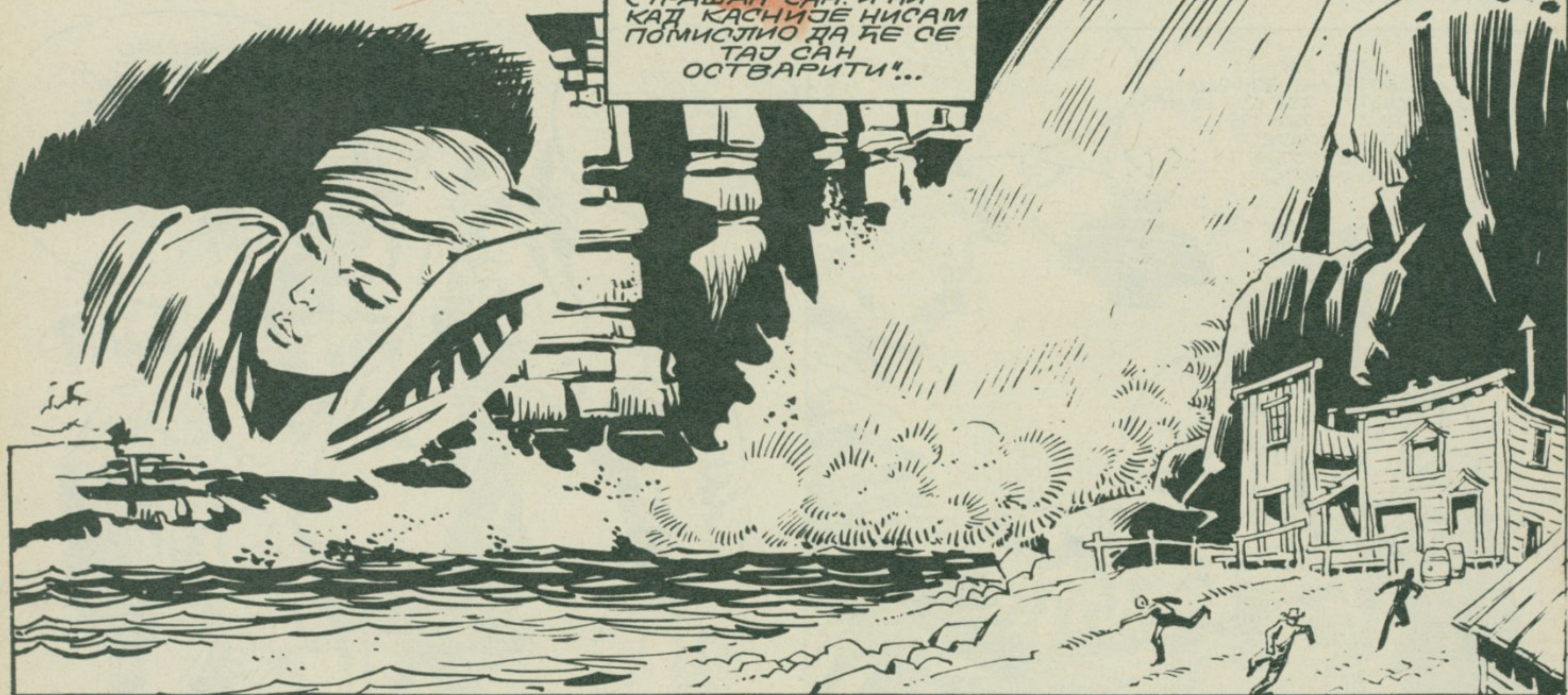
БИО САМ ТАДА
ДЕЧАК, ЖИВАХАН И
РАДОЗНАО. СВЕ МЕ
ЈЕ ЗАНИМАЛО,
СВЕ САМ
ЖЕЉЕО ДА
ЗНАМ...

ХАЈТЕ,
ДЕНЕ! ЈОШ
МАЛО ПА
ЋЕМО
СТИЌИ!

ЈЕ НОЋИ
УСНИО САМ
СТРАШАН САН. И НИ-
КАД КАСНИЈЕ НИСАМ
ПОМИСЛИО ДА ЋЕ СЕ
ТАЈ САН
ОСТВАРИТИ!...

"ГОДИНЕ СУ ПРОЛАЗИЛЕ. ОДРАСТАО
САМ И ПОЧЕО ДА ГЛЕДАМ СТВАРИ
ДРУГИМ ОЧИМА..."

ЈА
ЋУ
НАБИ
НОВАЦ!

ЗНАМ,
СИНЕ, ДА НАМ
ИМАЊЕ ПРОПА-
ДА! АЛИ, ЗА ЊЕ-
ГОВО
ОДРЖАВАЊЕ
НИСУ
ДОВОЉНЕ
САМО НАШЕ
РУКЕ...
ПОТРЕБАН
ЈЕ И
НОВАЦ!

НОВАЦ НЕ
ЛЕЖИ НА ПУТУ
ПА ДА ГА ТЕК
ТАКО НАБЕШ! КАКО
МИСЛИШ ДА
ДОЂЕШ ДО ЊЕГА?
ОПЉАЧАЊЕШ
НЕКУ
БАНКУ?

НЕ!
КРЕЊУКУ!
У ТЕКСАС!
ЧУО САМ ДА
ТРАЖЕ
ГОНИЧЕ
ГОВЕДА!

АЛИ ТИ
НИШТА НЕ ЗНАШ
О СТОЦИ! ТИ СИ ФАР-
МЕР... А ТО СЕ,
НА ЖАЛОСТ,
НЕ ИСПЛАТИ
МНОГО!

НАУЧИЋУ!
МОЖДА ЋЕ И
БИТИ ПОБИ
СА МНОМ!

КУДА
ЋЕШ,
СИНЕ?
КАКО
ЈЕ!

ОБЕКАО
САМ БИТИ ДА
ЋУ ГА ВЕЧЕРАО
ПОТРАЖИ-
ТИ!
ДО ВИЂЕЊА,
ОЧЕ!

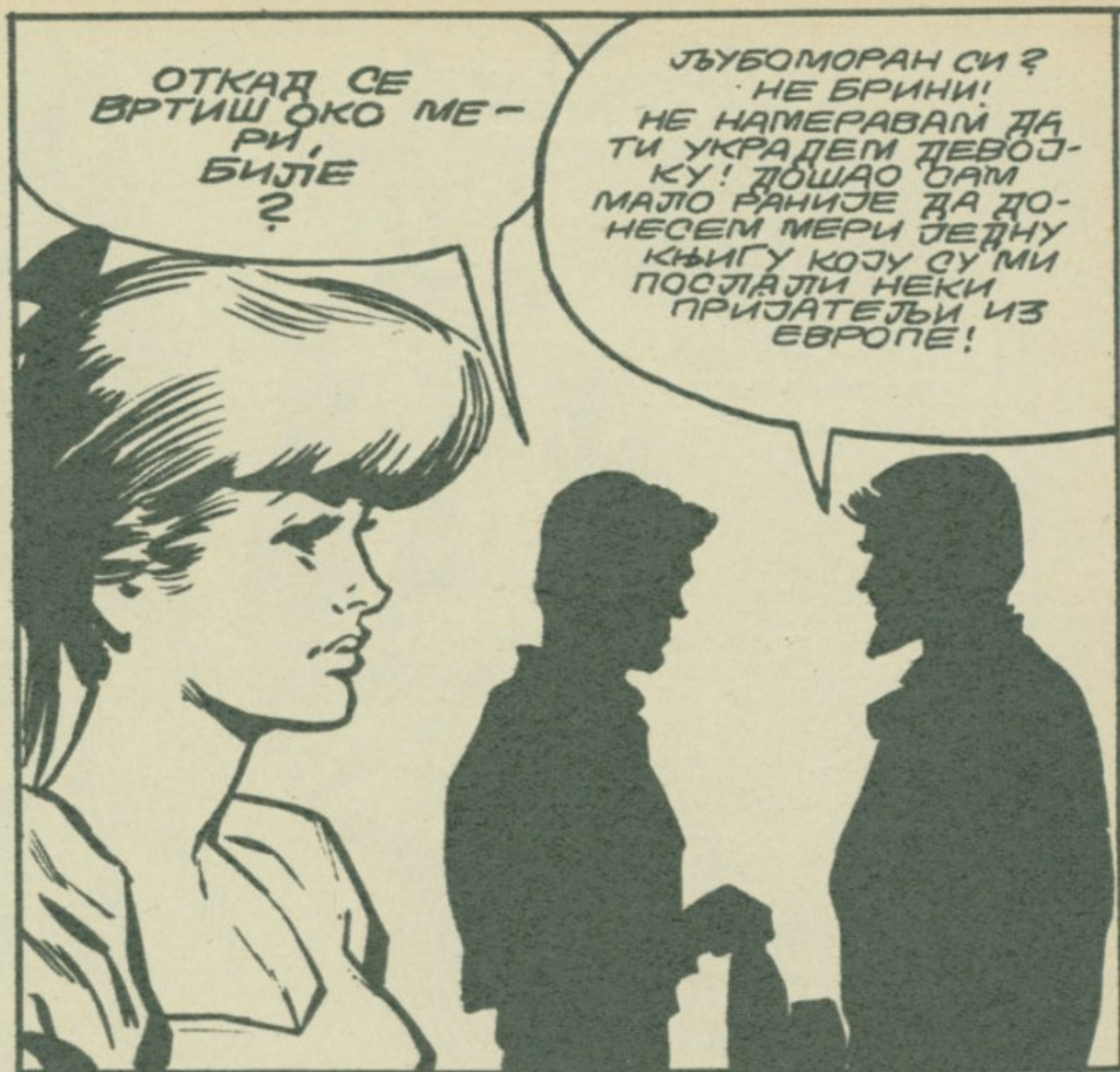
"У ТО ВРЕМЕ У ГРА-
ДУ ЈЕ ПОСТО-
ЈАЛА САМО
ЈЕДНА
КРИМА..."

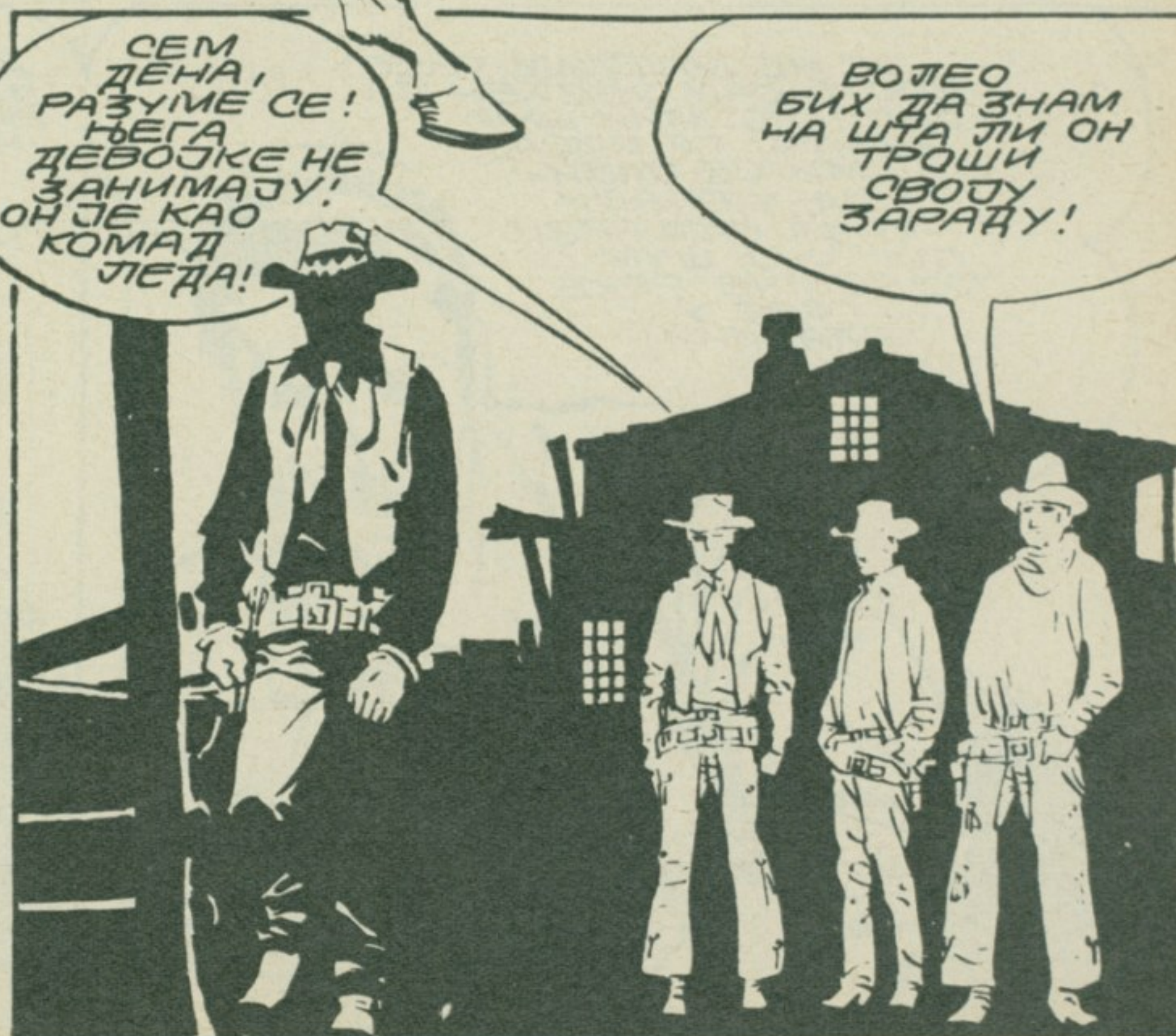
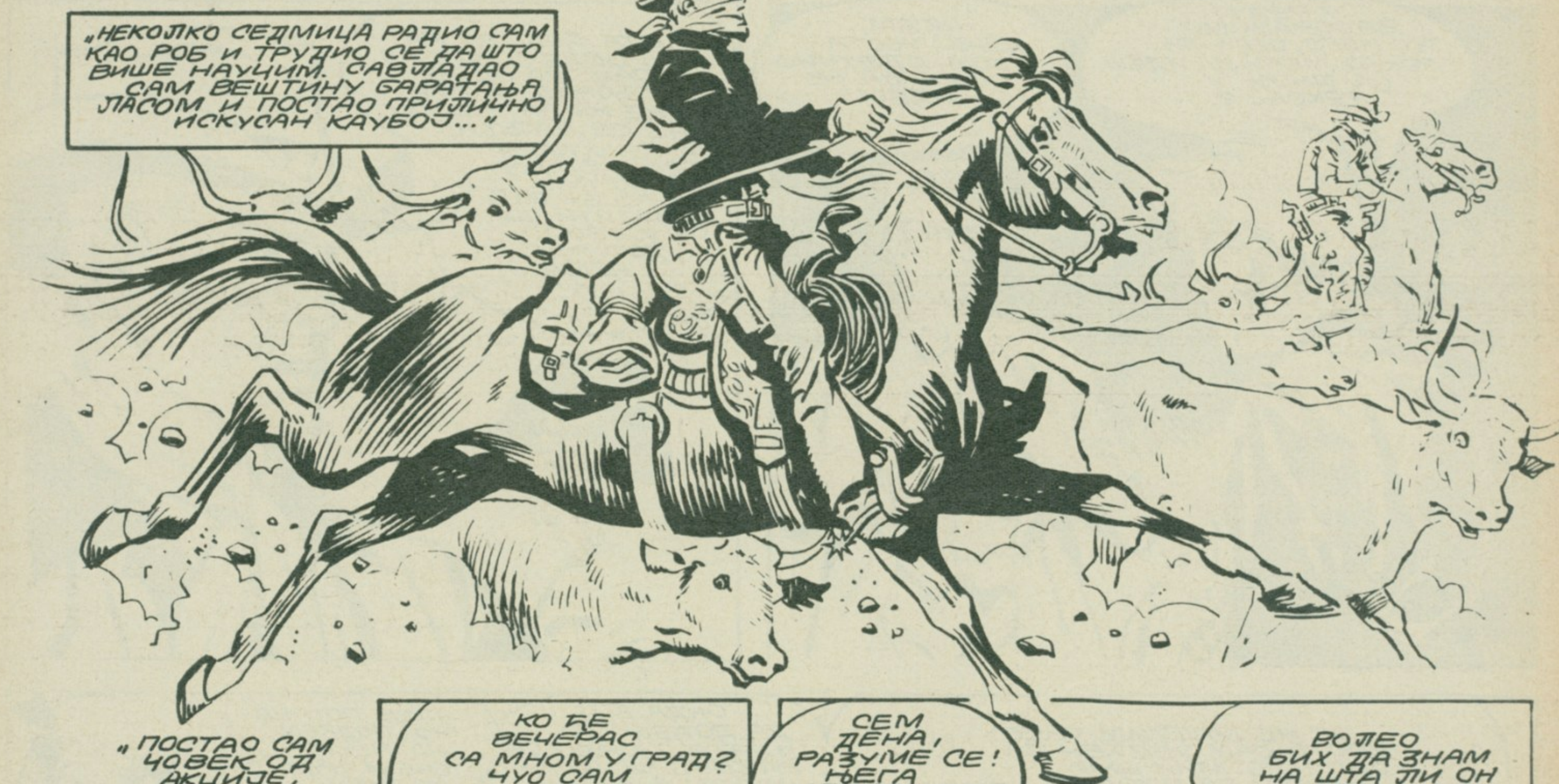
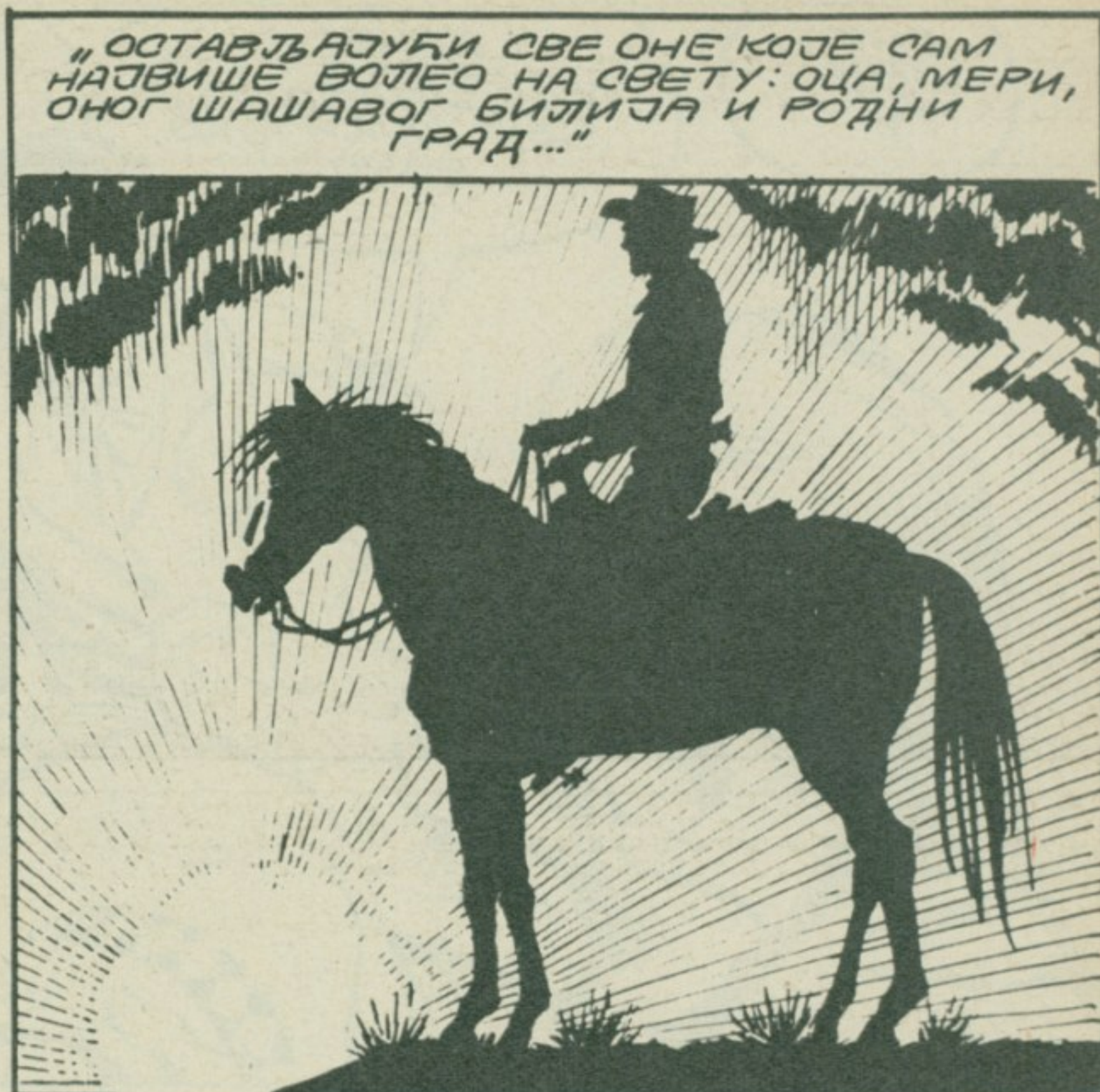
ЈЕ ЛИ
НЕКО
ВИДЕО
БИТА?

ТА-
МО ЈЕ
ПОЗАДИ...
СА
МЕРИ!

"КРИМАРЕВА
ЌЕРКА МЕРИ
БИТА ЈЕ МОЈА
ДЕВОЈКА.
ТАКО
САМ БАР
МИСЛИО..."

НЕШТО
СЕ БИЈ
МНОГО МОТА
ОКО
МЕРИ!

ДЕН ЈЕ ИМАО СВОЈЕ РАЗЛОГЕ И...
ОВОЈЕ ПЛАНОВЕ.

ЈОШ 25 ДО-
ЛАРА! САД
УКУПНО ИМАМ 550,
ВИШЕ НЕГО ДО-
ВОЉНО ЗА КУПО-
ВИНУ НАЈНЕОП-
ХОДНИЈИХ СТВА-
РА ЗА
ФАРМУ!

ГЛЕДАЈТЕ, МОМ-
ЦИ! САД ЗНАМО ШТА
ДЕН РАДИ
СПАРАМА!

ОСТАВИ-
ТЕ
МЕ НА
МИРУ!

ЗАР НЕ
БИ БИЛА ШТЕТА
ДА ОНЕ ЛЕПОТИЦЕ
У САЛУНУ
НЕ ДОБИДУ СВОЈ
ДЕО ТОГ
НОВЦА!

ИМА ГА
ТОЛИКО ДА
ЋЕ ЦУРЕ
ЦЕЛУ НОК
ИГРАТИ
САМО СА
НАМА!

СКЛА-
ЊАД
СВОЈЕ
ПРЂА-
ВЕ
ШАПЕ!

АХ!

ЧУЈЕТЕ ЛИ
ОВО, ДРУГАРИ? ПА
ОН ПРЕЗИРЕ НАС
ПРАВЕ
КАУБОЈЕ!

ПОСЛЕ
ОВОГА
ПРОМЕНИ-
ЋЕ ОН СВОЈЕ
МИШЉЕЊЕ
О НАМА!

НАУЧИЋЕМО
МИ ЊЕГА ДА НАС
ПОШТУЈЕ!

УБИЋУ
ВАС!

КОЛИКО
САМ ЈА ЧУО ТО
ЈЕ БЛИЖЕ
ПАКЛУ НЕГО
НЕБУ!

ШТА
ХОЋЕШ
ТИМЕ ДА
КАЖЕШ?

„ОСЕТИО САМ ДА МОРАМ ОДМАХ ДА СЕ ВРА-
ТИМ У ХЕНКЕРВИЛ...”

„ОД РЕЧИ
ТОГ КАУБОЈА
КРВ МИ СЕ
ПОПЕЛА
У ГЛАВУ...”

ЧЕКАЈ!
ОБЈАСНИ
МИ!

МИСТИО
САМ ДА ЗНАШ,
ПРИЈАТЕ-
ЉУ! А АКО НЕ ЗНАШ,
ЈА ТИ НЕЋУ
РЕЋИ...
ОТКРИЋЕШ
И САМ!

ХЕЈ,
ДЕНЕ!
ШТА ТИ БИ
ОДЈЕД-
НОМ!

НЕ
МОЖЕШ НАС
ОСТАВИТИ ПРЕ
НО ШТО ОТОКУ
ОТЕРАМО
ДО
ДОУ СИТИЈА!

ЖАО МИ ЈЕ,
НАДЗОРНИ-
ЧЕ! МОРАЋЕТЕ
СЕ СНАЖИ
И БЕЗ
МЕНЕ!

ШТА
ЈЕ ОВО?
ОТКУД ТОЛИКЕ
КУЋЕ?

ШТА СЕ ДОГОДИЛО
С ФАРМОМ
ДЕНОВОГ ОЦА.
НЕКИ НЕПОЗНАТИ ЉУДИ
НЕШТО СУ
КОПАЛИ...

ШТА ОВИ
РАДЕ
НА МОЈ ИМАЊУ?
КАКО ИМ ЈЕ
ОТАЦ
ДОЗВОЛИО?

ХЕЈ МОМЦИ!
ШТА ВИ
ОВДЕ
ТРАЖИТЕ!

ОХО! БИКЕ
ИЗГЛЕДА ГУЖВЕ!
ЗНАО САМ ДА ЋЕ СЕ
ТО ДОГОДИТИ
РАНИЈЕ ИЛИ
КАСНИЈЕ!

ОВО НИЈЕ
ВИШЕ ТВОЈЕ ИМАЊЕ!
ОНО САД ПРИПАДА
КИНГУ!

ПИТАО САМ
ШТА РАДИТЕ
НА МОЈ
ИМАЊУ!

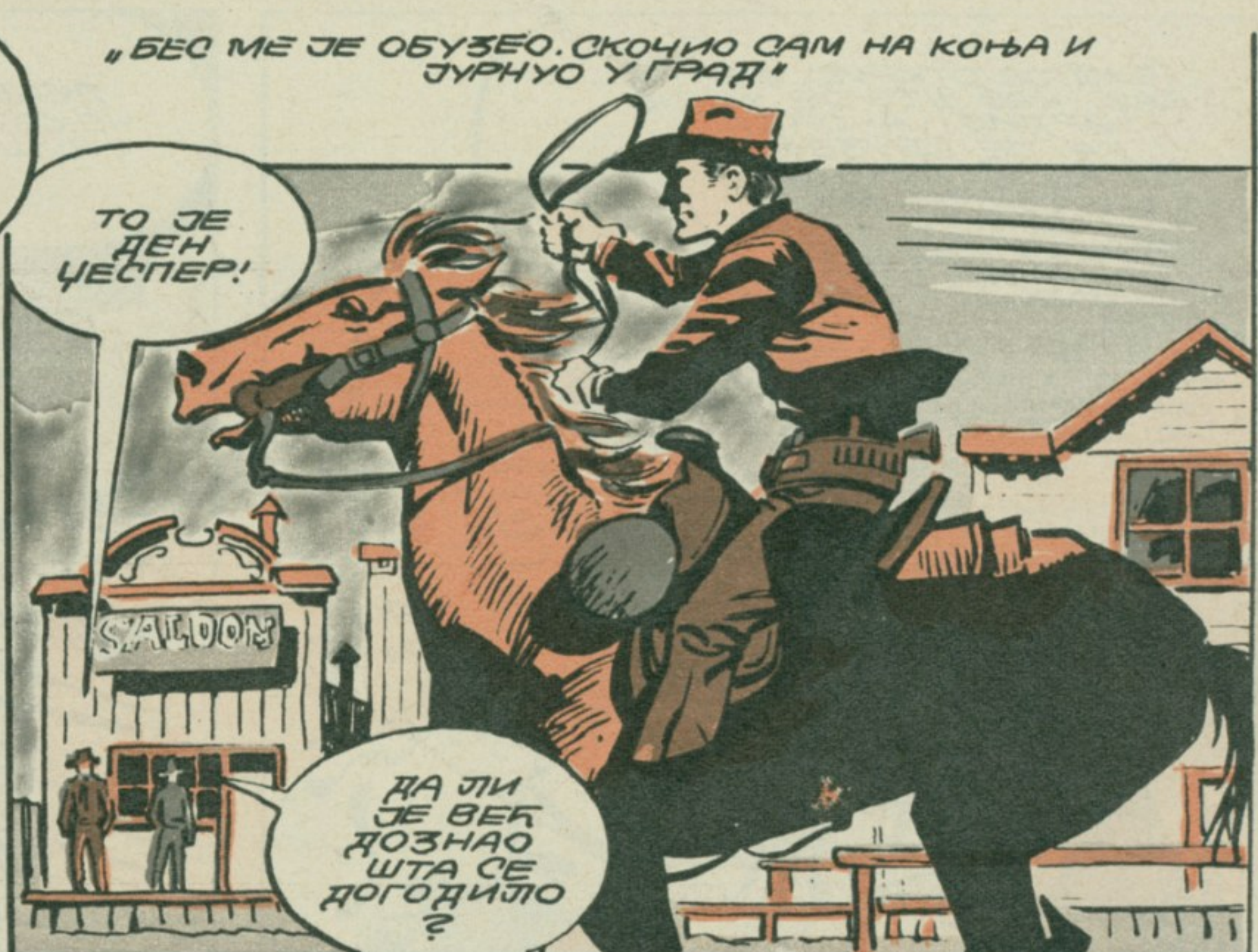
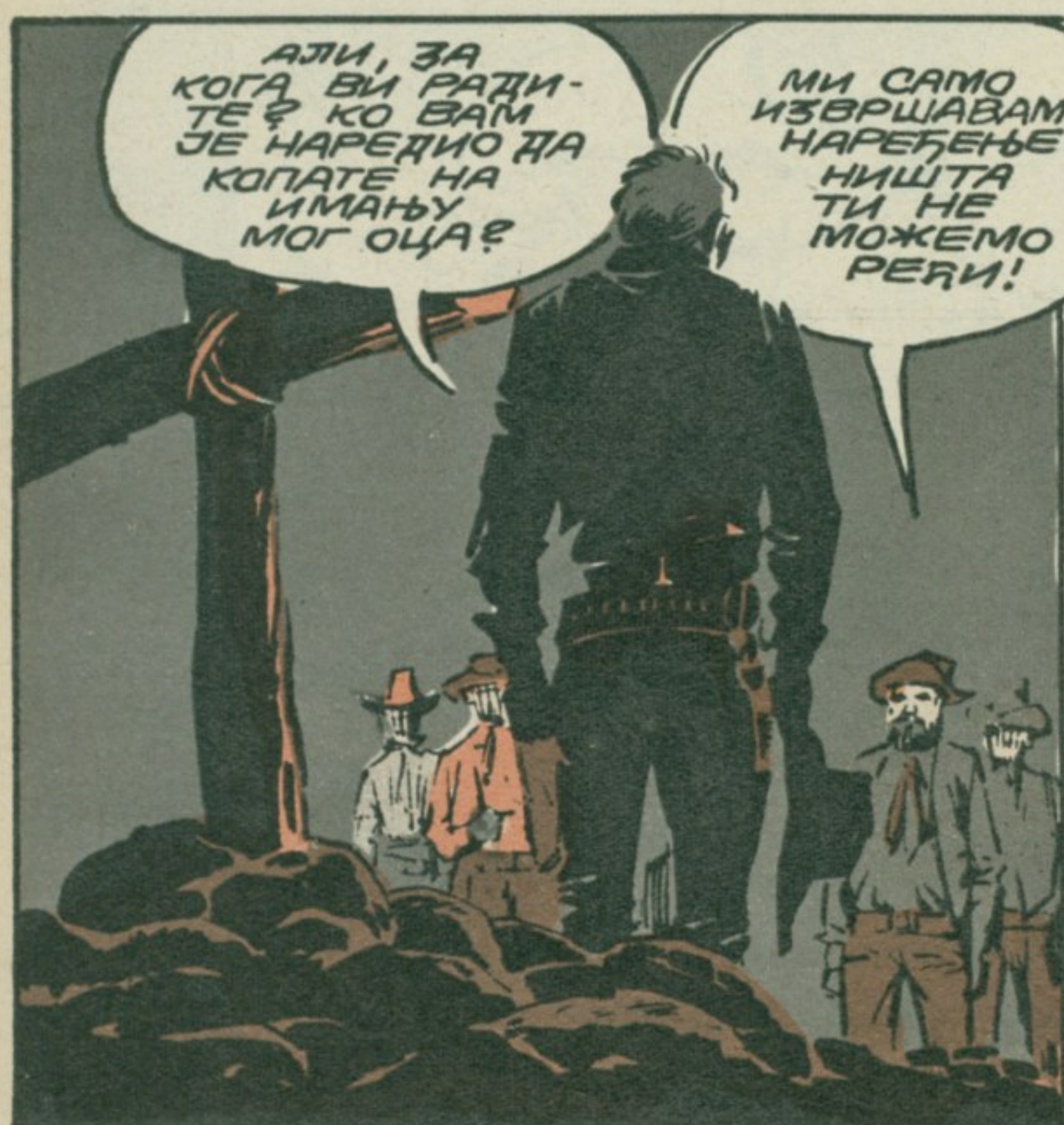

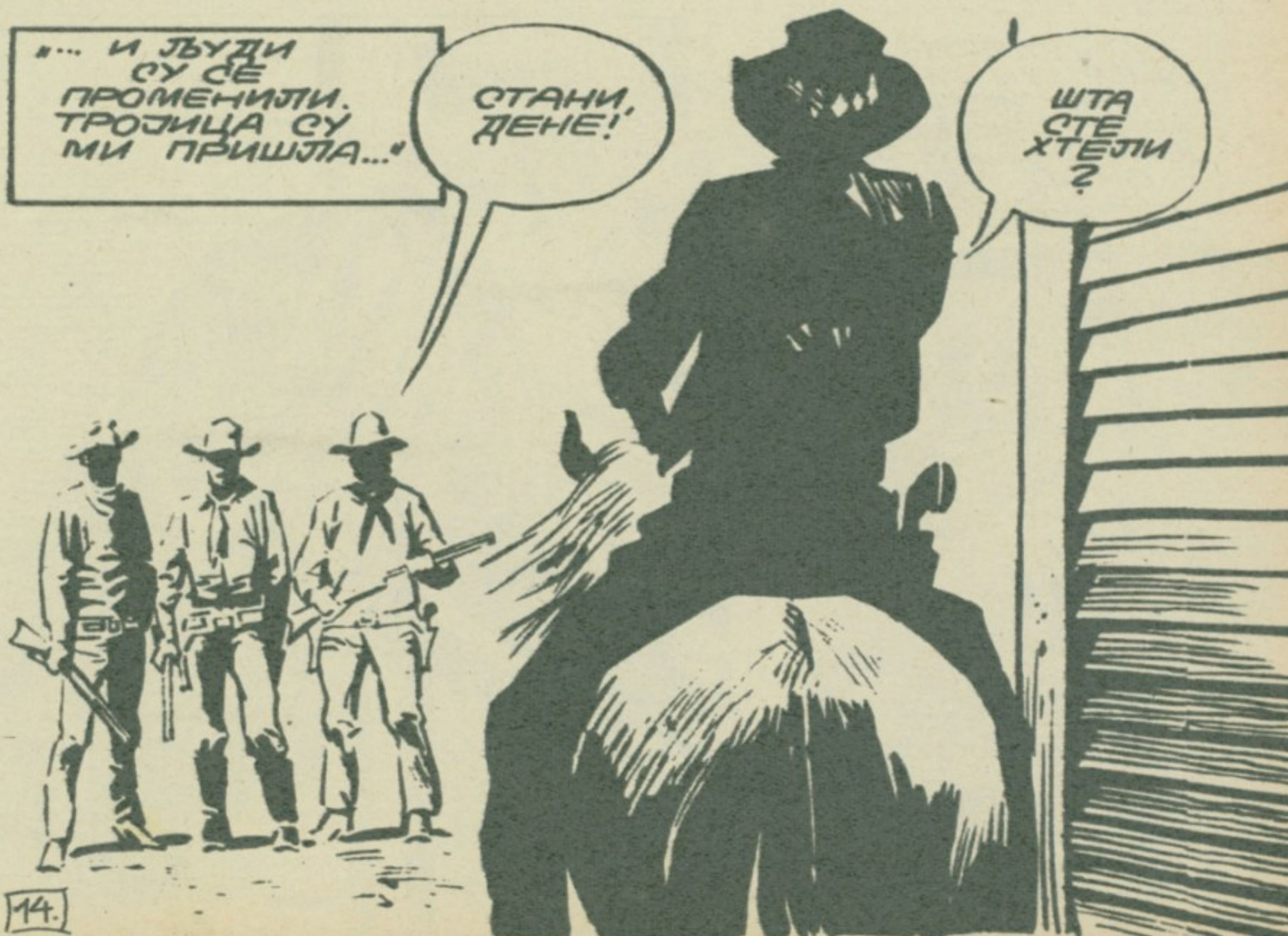
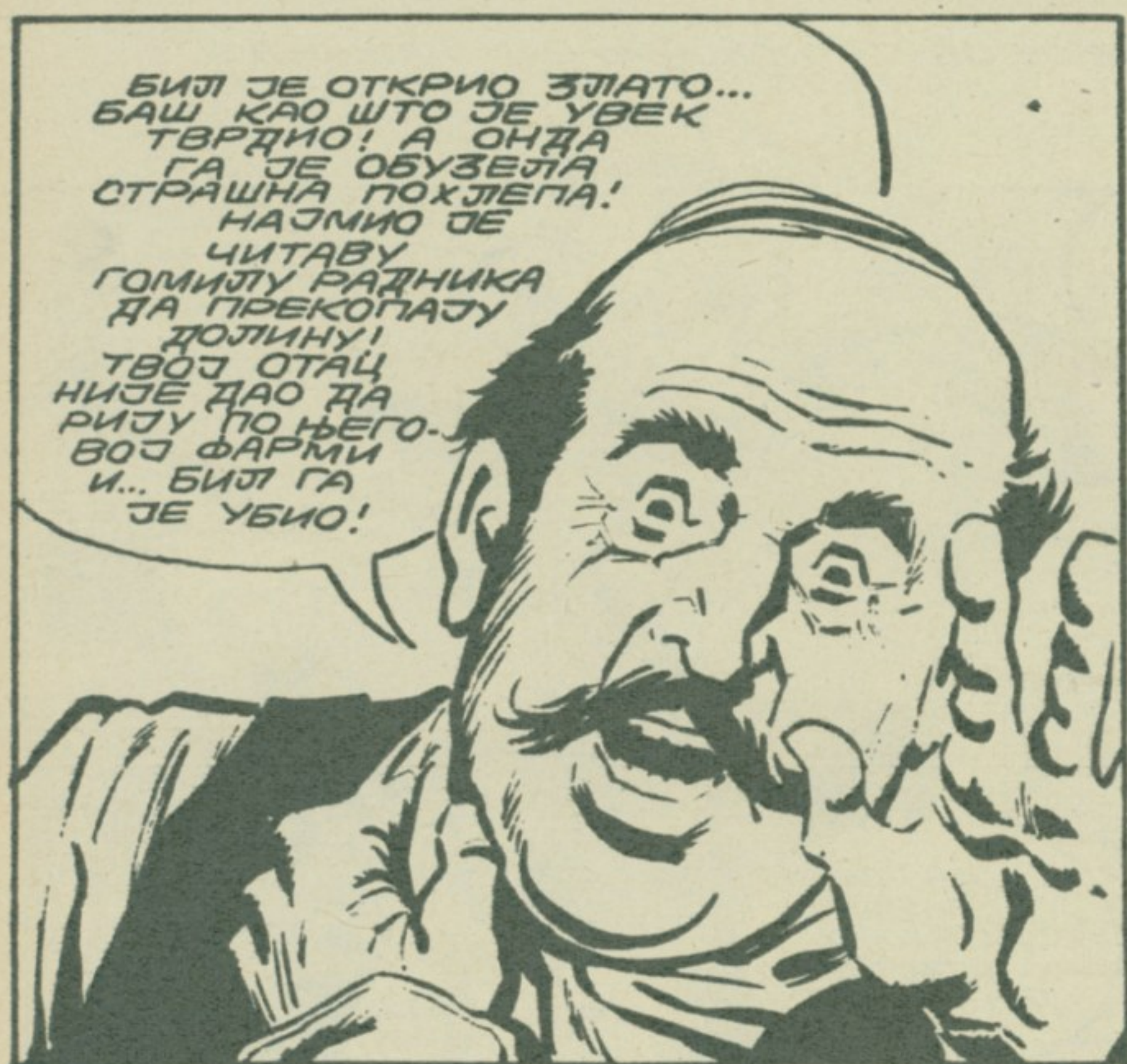
ГДЕ ЈЕ МОЈ ОТАЦ?

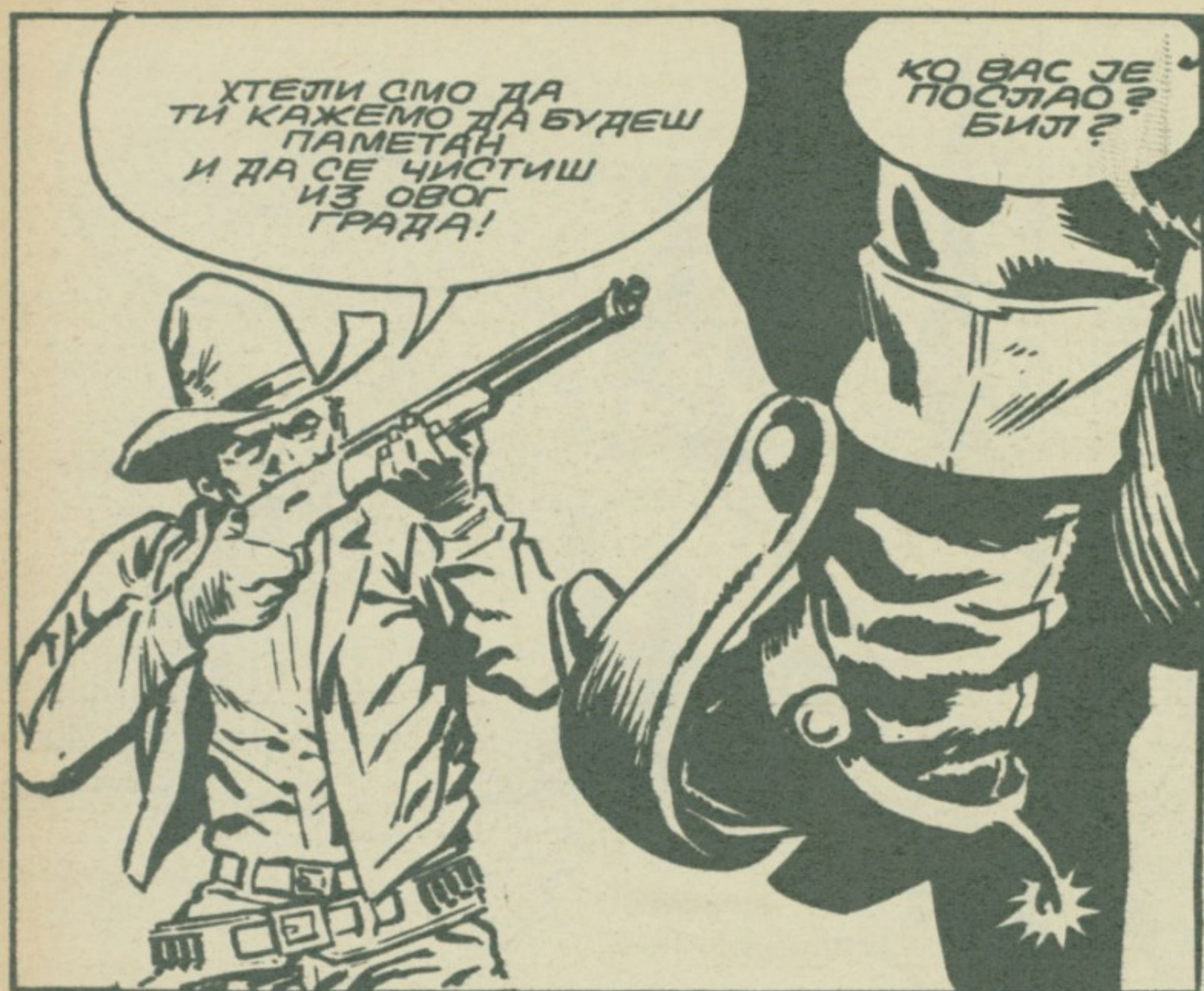
ТАМО
ГОРЕ!

ВИДИШ?
ТАМО
НА ВРХУ
БРДА!

„НИКАД ТАКО НЕШТО НИСАМ ВИДЕО! БИЛ
ЈЕ ЗАИСТА ЖИВЕО КАО КРАЂ...“

МОЈ ПРИЈАТЕЉ
БИЛ... КРАЂ!

МОРАЋУ
ДА ЧЕКАМ НОБ
ДА БИХ
ПРОДРО
У ТУ ЊЕГОВУ
ТВРЂАВУ!

„ВРАТИО САМ
СЕ У ГРАД ДА СА-
ЧЕКАМ НОБ.
ОТИШАО САМ
КОД ШЕРИФА
КАРСОНА, СТА-
РОГ ПРИЈАТЕ-
ЉА МОГ ОЦА“

НА МЕНЕ МОЖЕШ
ДА СЕ ОСТОНИШ, ДЕ-
НЕ, МАДА НЕ
ВЕРУЈЕМ ДА
ТИ МОГУ МНОГО
ПОМОЋИ!

ЗАР ТО
ЗНАЧИ ДА НИ-
КОГ НЕЊУ НА-
БИ КО БИ ПОМО-
ГАО ДА ЗГЊЕ-
ЧИМ ОНУ
ЗМИЈУ?

НЕ! ЈЕДНИ
СУ ПРЕВИШЕ УПЛАШЕ-
НИ А ДРУГИ БОЈЕ ОВАЈ
НАЧИН ЖИВОТА! БИЛИ
ИМ ПОНЕКАД БАЦИ У
ОЧИ МАЛО ЗЛАТНЕ
ПРАШИНЕ И ОНИ
СУ ЗАДОВОЉНИ!

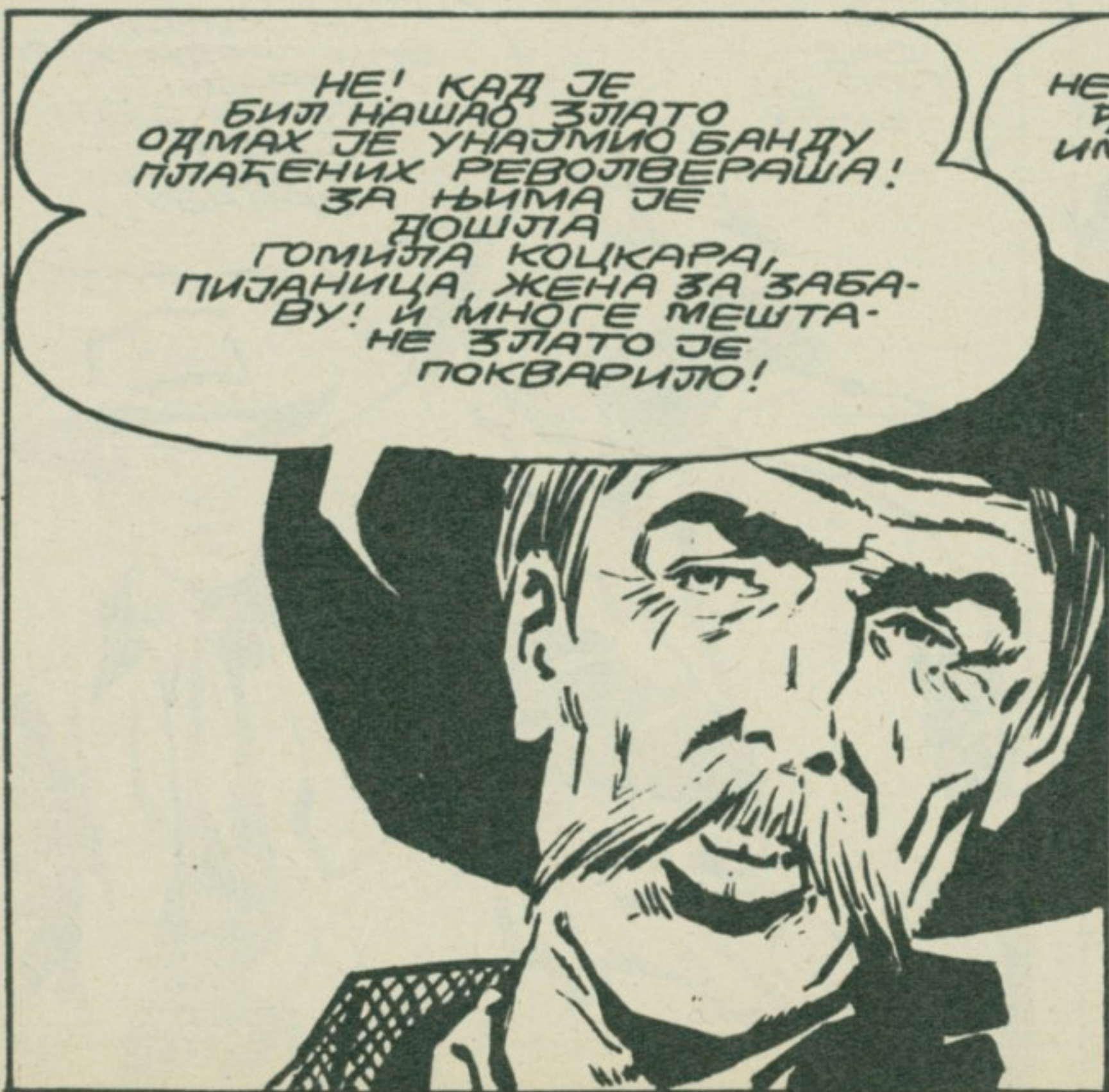
И
НИКО
НЕ МОЖЕ
ДА МУ
СТАНЕ
НА
ПУТ
?

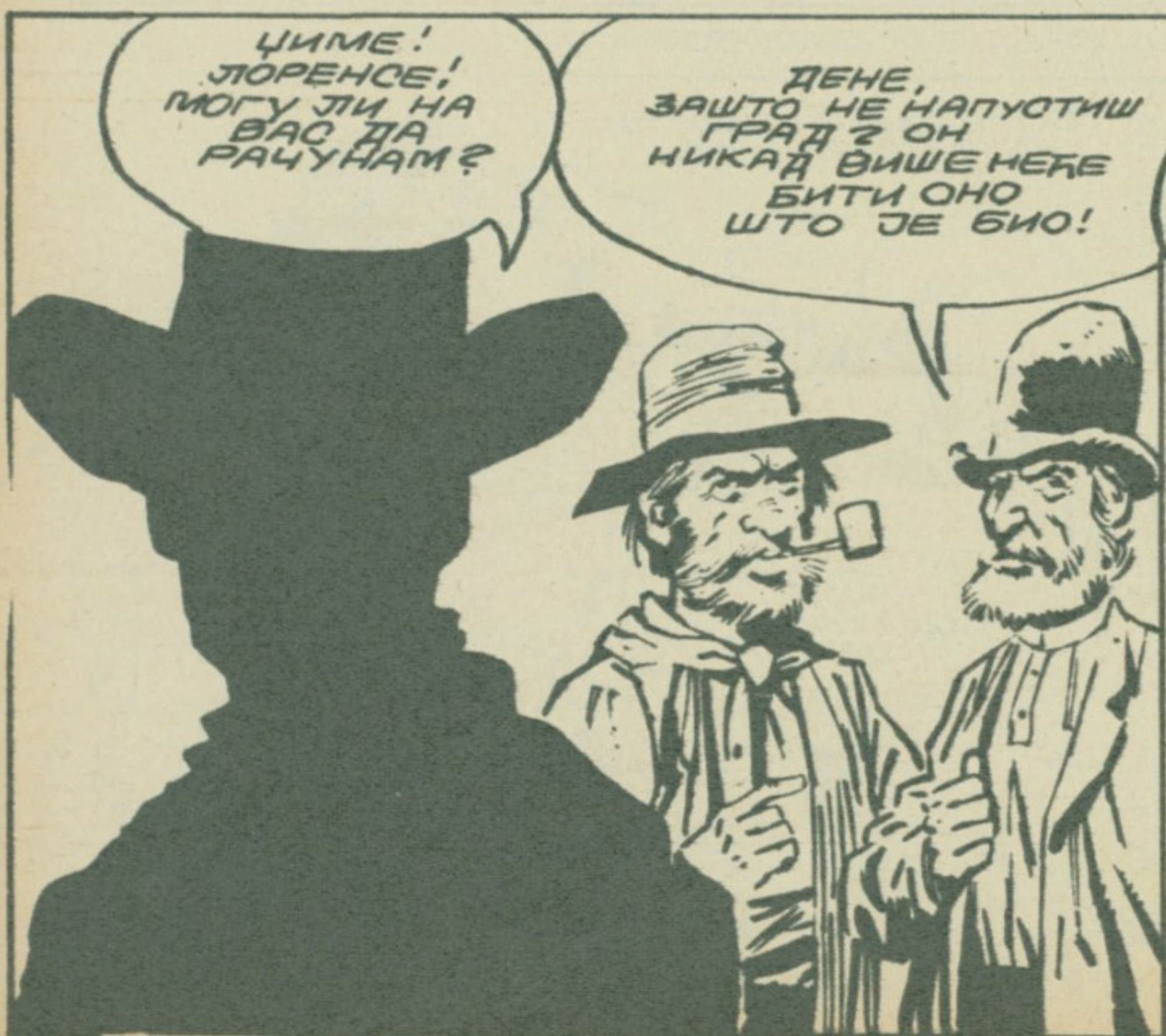
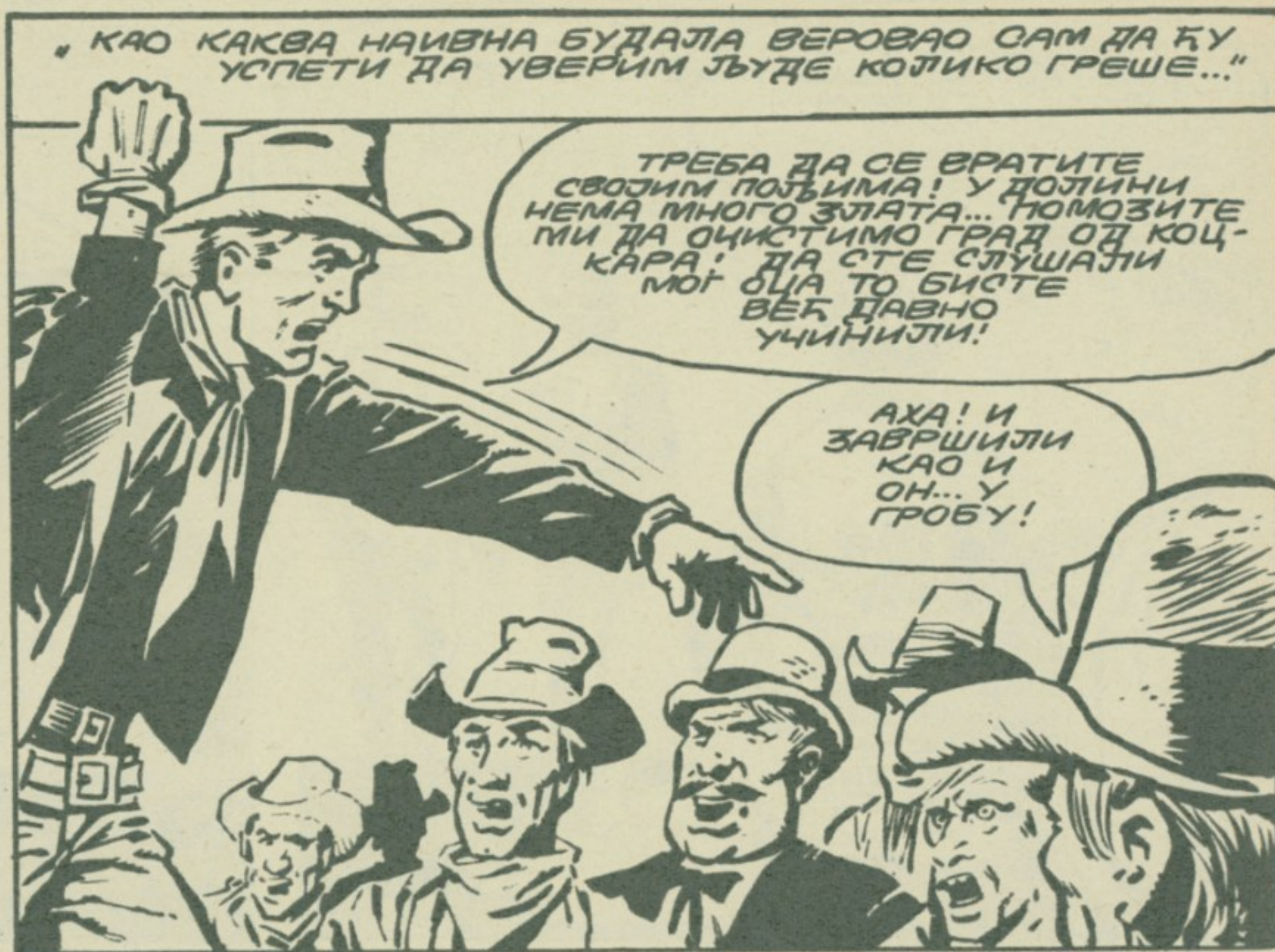
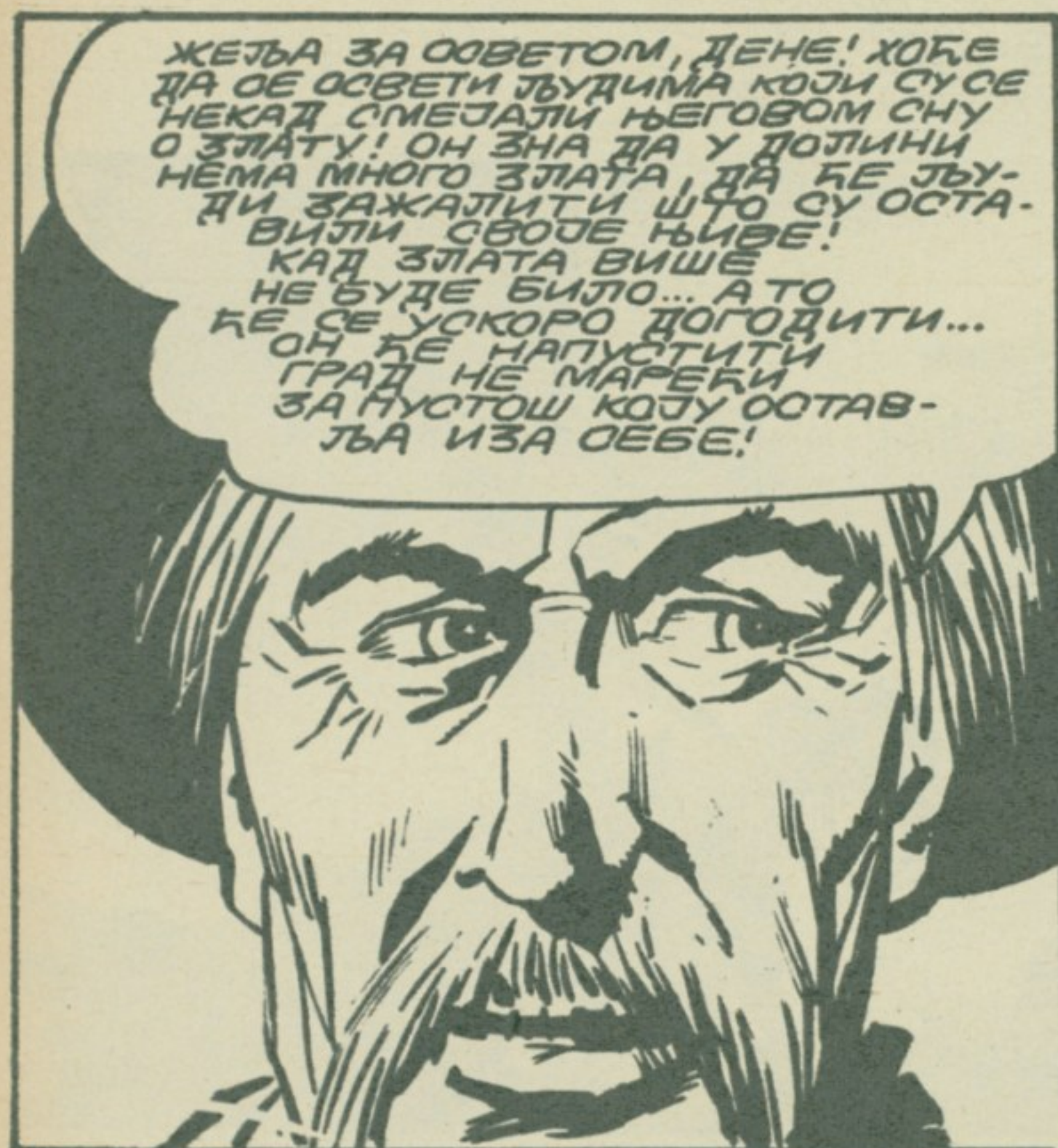

НЕ! КАД ЈЕ
БИЛ НАШАО ЗЛАТО
ОДМАХ ЈЕ УНАЈМИО БАНДУ
ПЛАКЕНИХ РЕВОЉУЦЕРА!
ЗА ЊИМА ЈЕ
ДОШЛА
ГОМИЛА КОЦКАРА,
ПИЈАНИЦА, ЖЕНА ЗА ЗАБА-
ВУ! И МНОГЕ МЕШТА-
НЕ ЗЛАТО ЈЕ
ПОКВАРИЛО!

НЕКИ НЕ МОГУ ДА ОБРА-
ЂУЈУ ЗЕМЉУ ЈЕР
ИМ ЈЕ БИЛ ОТЕО
ИМАЊА... ДРУГИМА
ЈЕ ДОБРО ДОШЛО
ШТО НЕ МОРА-
ЈУ ДА СЕ ЗНО-
ЈЕ!

АЛИ, ШТА
ЈЕ БИЛО БИЛУ...
ЗАШТО ЈЕ
УПРОПАСТИО ЧИ-
ТАВУ ДОЉИНУ
?

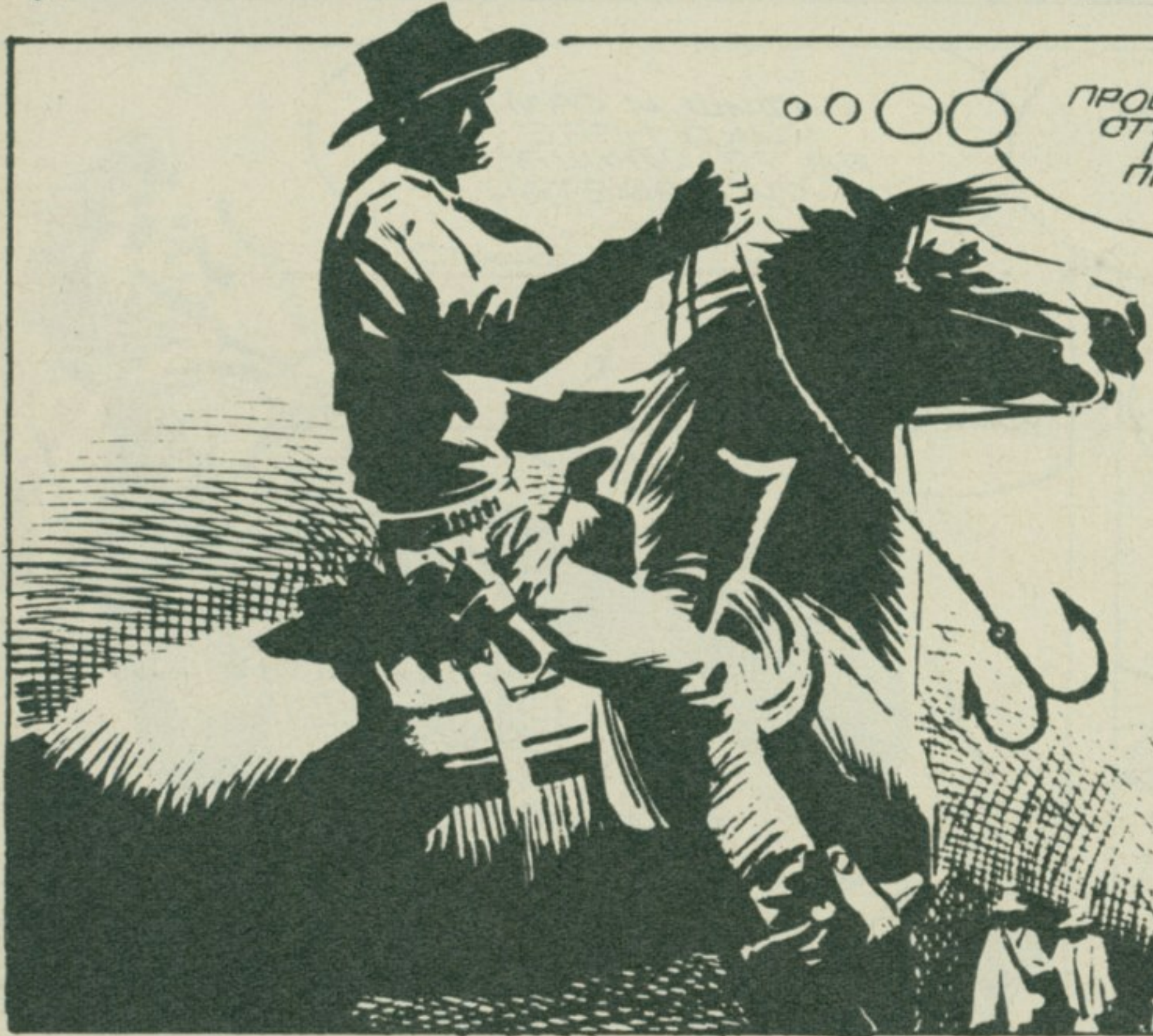

НЕ ВРЕДИ,
ДЕНЕ! БИЛИХ ЈЕ ЗА-
ЛУДЕО! ТУ НЕМА
ПОМОЋИ!

МОЖДА
СТЕ У
ПРАВУ,
ШЕРИФЕ!

„АЈЛИ, У МЕНИ ЈЕ ПЛАМТЕЉА ЖЕЉБА ЗА
ОСВЕТОМ... НЕ САМО ЗБОГ ОЧЕВЕ СМРТИ
ВЕК ЗБОГ СВЕГА ШТО ЈЕ БИЛ
УЧИНИО ГРАДУ...”

САМО ДА СЕ
ПРОВУЧЕМ НЕОПАЖЕН! ДА МЕ
ОТРАЖАРИ НЕ ПРИМЕТЕ
ПРЕ НО ШТО СЕ
ПРЕБАЦИМ ПРЕКО
ОГРАДЕ!

ЗАСАД ЈЕ
ИШЛО КАО ПОДМА-
ЗАНО! ЈЕДВА ЋЕ-
КАМ ДА СЕ НАЂЕМ
ЛИЦЕМ У ЛИЦЕ С
ТИМ
КОДОТОМ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У БИЛОВОЈ КУЋИ...

ЈЕСТЕ ЛИ ИЗВРШИЛИ
МОЈА НАРЕЂЕЊА!

ДА!
ТО ВАМ ЈЕ
БИЛА
ОДЛИЧНА
ИДЕЈА!

"У ТОМ ТРЕНУТКУ У СОБУ ЈЕ УШЛА МЕРИ.
БИЛА ЈЕ ЛЕПША НЕГО
ИКАД...АЛИ И ОНА МЕ ЈЕ ИЗДАЛА..."

ОПРОСТИ
ШТО ДАМ
ЗАКАСНИЛА,
БИЛЕ, АЛИ...
ОХ!
ДЕН!

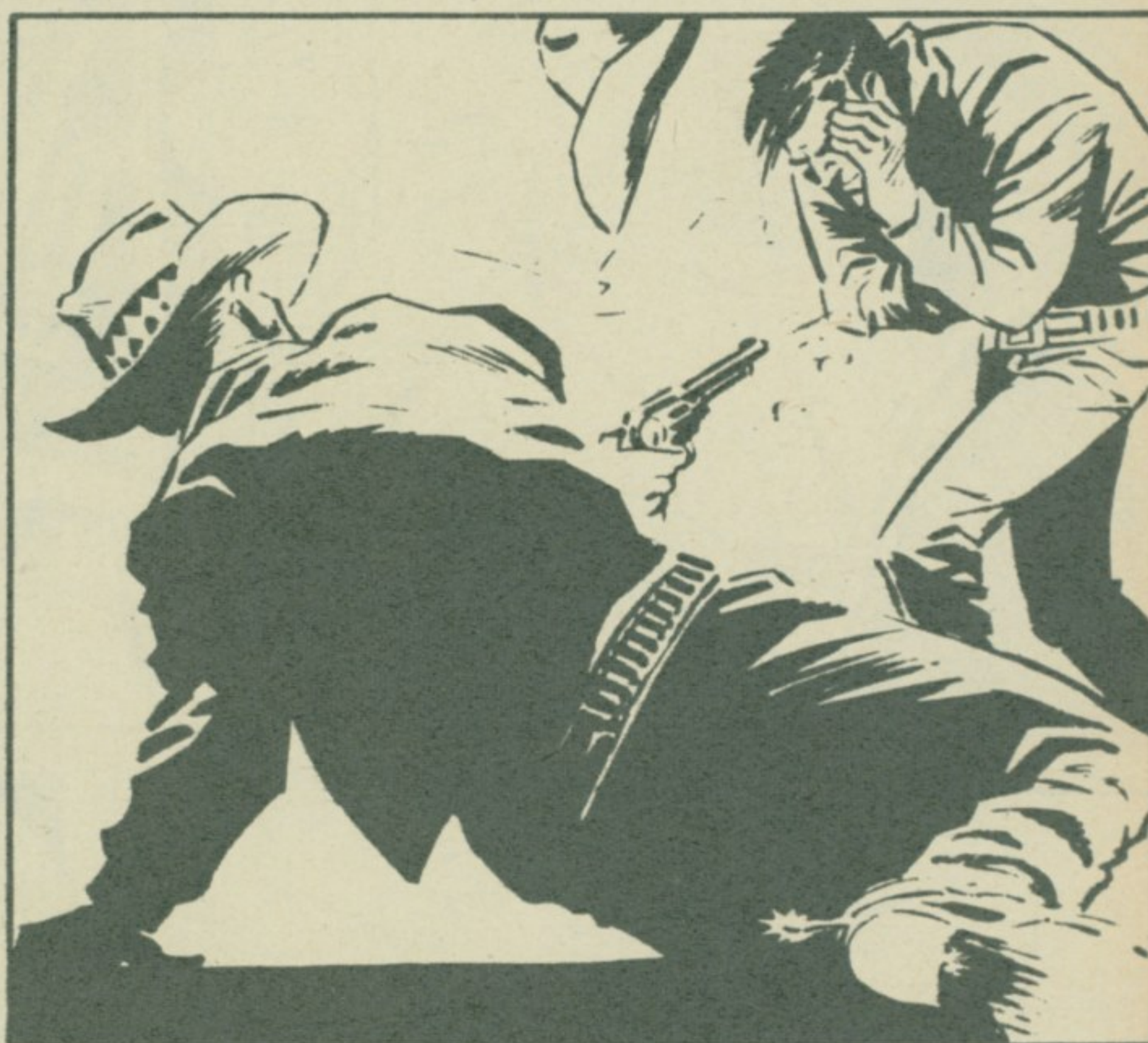
ШТА
ЋЕШ ТИ
ОВДЕ?

ОНА ЈЕ
МОЈА
ВЕРЕНИЦА,
ДЕНЕ!

ПА...ЧЕСТИТАМ
ТИ НА ИЗБОРУ, МЕРИ!
ЖАО МИ ЈЕ
САМО ШТО ЋЕШ УСКО-
РО ОСТАТИ БЕЗ
СВОГ
ИЗАБРАНИКА!

"БИЛ ЈЕ ИСКОРИСТИО ТРЕНУТАК..."

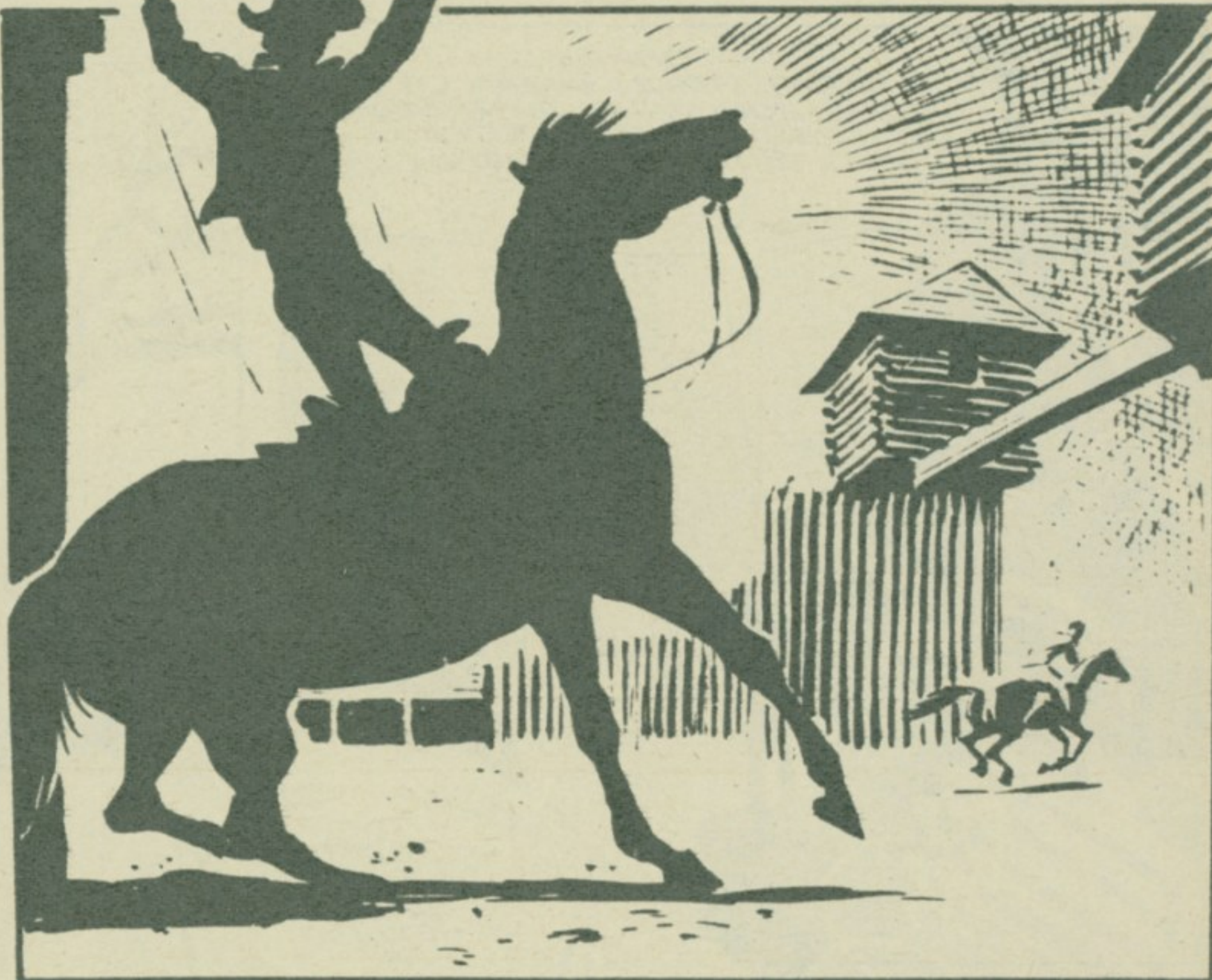
УБИЈ-
ТЕ
ГА!

ПОКА-
ЗАЋУ
ЈА ТЕБИ...
ОХ!

ПРИМОРАО МЕ ЈЕ,
ДЕНЕ! МОЖДА МИ
НЕ ВЕРУЈЕШ...
АЛИ ТО ЈЕ
ИСТИНА!

О ТОМЕ ЋЕМО
КАСНИЈЕ РАЗГОВ-
ВАТИ! А САД...
ПОДИГНИ БИЛБ
РЕВОЛВЕР СА
ЗЕМЉЕ И ДОДАЈ
МИ ГА!

„ЗА ТО ВРЕМЕ МЕРИ ЈЕ ПОХИТАЛА У
ГРАД ДА ОБАВЕСТИ ШЕРИФА“...

КАЖЕШ...
ПРЕМА ВЕЉИ-
КОЈ ПЛАНИНИ!
БРЗО ЗА
ЊИМА!

ПОТОПИЉУ
ЧИТАВ ГРАД! ИМАМ ОВДЕ
ГОРЕ ДОВОЉНО ДИНАМИТА
ЗА ТО! ВИДЕТЕ
ВИ КО ЈЕ БИЛ
КИНГ!

ОН
ЈЕ ПОТПУНО
ЛУД И УСТАЊУ
ЈЕ ДА ТАКО
НЕШТО
И
УЧИНИ!

ОВИ СТЕ МИ СЕ НЕ-
КАД СМЕЈАЛИ... АЛИ
ЈЕ ДОШАО РЕД И НА МЕНЕ!
ОСВЕТИО САМ ВАМ СЕ! БИО
САМ ВАШ КРАЉ... ИГРАЛИ
СТЕ КАКО САМ ЈА ОВИ-
РАО! СВЕ САМ ВАС
КУПИО! А САД ЋУ
И СВЕ ДА ВАС
УБИЈЕМ!

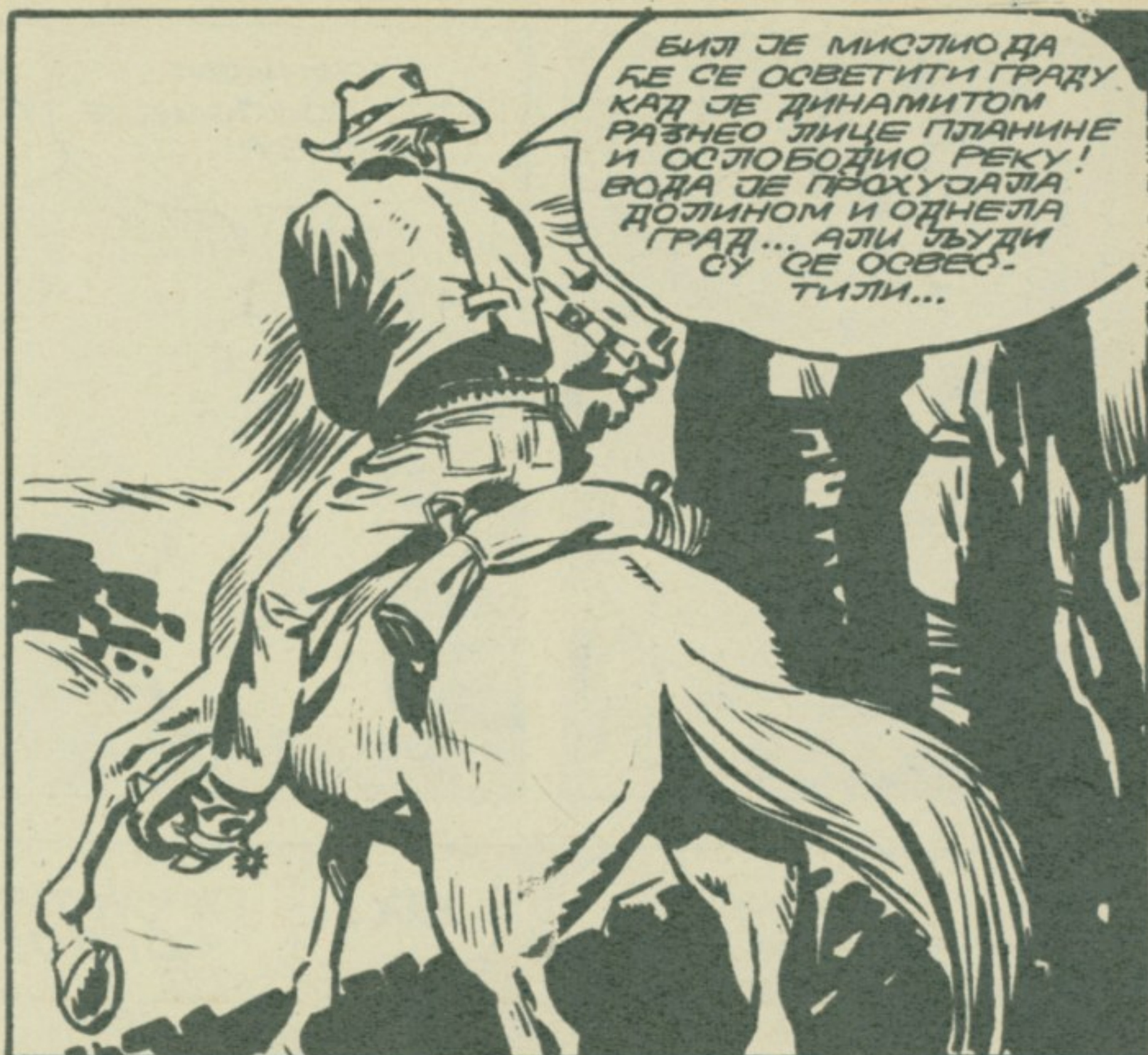
БЕЖИ-
МО!
БРЗО...

ОВАЈ
ТРЕНУТАК
ОДАВНО
ЧЕКАМ!
СВИМА ЋУ
ВАМ СЕ
ОСВЕТИТИ!

ШТА ЈИ
ТО САД
РАДИ
ТАМО
ГОРЕ?

ПАТРОЛА ГРОМ

КРАНОЛ, ВОЈ ПОБУНЕ ПРОТИВ КОЛОНИЈЕ ЗЕМЉАНА НА ЈУПИТЕРУ, ПРИСТАО ЈЕ ДА СКЛОПИ МИР, ЏЕФ И АЛЕН ТРЕЋИ КРЕНУЛИ СУ НА САСТАНАК С КРАНОЛОМ НА БАЗИ НА МЕСЕЦУ. АЛИ НЕГОВ БРОД ЈЕ НАПАДНУТ...

ДИРЕКТАН ПОМОДАК! ЧИТАВА КРМА ЈЕ УНИШТЕНА!

БРОД... СРУШИЛЕ СЕ НА МЕСЕЦ!

ПУН ГАС, АЛЕНЕ! ЗА ЊИМ!

КОНТАКТ!

ОДЛИЧНО, АЛЕНЕ! САД УКЉУЧУЈЕМО РЕТРОМОТОРЕ!

ОШТЕБЕНИ БРОД БИО ЈЕ СПАСЕН...

ВИСИНА СТО МЕТРА СТАЛНА! УСПЕЛИ СМО!

АКТИВИРАЈ ХВАТАЈКЕ!

НАДАЈМО СЕ ДА ЈЕ У БРОДУ БАР НЕКО ЖИВ!

АЛИ, КАД СУ УШЛИ У БРОД...

ПОСАДА ЈЕ СТРАДАЛА! ЈЕСИ ЛИ НАШАО КРАНОЛА, ОЧЕ?

ДА... ОВДЕ ЈЕ! ЈОШ ЈЕ ЖИВ!

СПАСИЛАСКА ЕКИПА СА МЕСЕЧЕВЕ БАЗЕ ПОХИТАЛА ЈЕ НА МЕСТО СПУШТАЊА...

У ЛОШЕМ ЈЕ СТАЊУ! БРОД КОЈИ ГА ЈЕ НАПАО ПОТИЧЕ СА ЗЕМЉЕ... ТО ЈЕ НАЈГОРЕ ШТО СЕ МОГЛО ДОГОДИТИ!

ЗАШТО?

ПА, ДОКТОРЕ? ИМА ЛИ ИЗГЛЕДА...

ОВДЕ... НЕ! НАША БОЛНИЦА НА МЕСЕЦУ ОПРЕМЉЕНА ЈЕ САМО ЗА ЛЕЧЕЊЕ ЗЕМЉАНА!

ЈЕДИНА ШАНСА ЈЕ ДА ГА ОДМАХ ПРЕБАЦИМО У ГАЛАКТИЧКУ БОЛНИЦУ У СЕКТОРУ 12!

Онда кемо га одмах тамо пребацити! И ви ћете с нама докторе!

У ПРАВУ СИ! МОГУ РЕКИ ДА ЈЕ ТО БИЛА ВЕШТО ПРИПРЕМЉЕНА ЗАМКА... ДА ЗЕМЉА НЕ ЖЕЛИ МИР!

АКО КРАНОЛ УМРЕ... НА ЈУПИТЕРУ ОПЕТ МОЖЕ ДА ИЗБИЈЕ ПОБУНА!

1019

У НАУКЕМ БРОЈУ: КРАНОЛОВ СИН!

Kandit НАЈСЛАЂА НАГРАДНА ИГРА НА СВЕТУ!

ИЗАБЕРИТЕ
ЈЕДНОГ
ДЕЧАКА
И ЈЕДНУ
ДЕВОЈЦИЦУ

41. СТАНКО
ПРОДАНОВИЋ
19. XI 1968.

42. АЛЕКСАНДРА
ТРИФУНАЦ
26. XII 1966.

43. ЛЕОНИД
КОЛОМИЛЦЕВ
24. IX 1967.

44. НАТАША
ШТЕТИЋ
2. VI 1968.

45. ЗОРАН
КУРУЦЕВ
19. VIII 1967.

46. ВЕСНА
САЛАЈ
6. X 1964.

47. ГОРАН
ЈОКИЋ
18. XI 1968.

48. ДУШИЦА
ЏАМБАС
12. VIII 1964.

49. ИВАН
МАЛЈЕТИН
26. VII 1967.

50. ЈЕЛЕНА
БОЈОВИЋ
2. VII 1966.

51. МИЛАН
РОДИЋ
13. XII 1966.

52. ХЕЛЕНА
ЈЕРИНИЋ
13. V 1968.

53. НЕВЕН
АКШАМИЈА
31. X 1966.

54. РЕНАТИЦА
ШАФАР
17. XII 1965.

55. САША
ДАМЃАНОВИЋ
22. V 1967.

56. КАСА
БЕНЏИ
13. IV 1964.

57. АЛЕКСАНДАР
ЗДРАВКОВИЋ
18. XI 1966.

58. ДРАГАНА
НЕМЕТ
1. I 1966.

59. ВИТОМИР
ЛУКИЋ
4. I 1964.

60. ЗОРАНА
КЕСЕР
30. X 1967.

3 ГЛАСАМ ЗА: дечака бр. _____
девојчицу бр. _____
(Име и презиме)
(Место, улица и број)

ФАБРИКА ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА *Kandit* НАГРАДИЋЕ НАЈСЛАЂЕГ ДЕЧАКА И НАЈСЛАЂУ ДЕВОЈЦИЦУ 1971. СА ОНОЛИКО ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА КОЛИКО СУ ТЕШКИ

88 НАЈВАЖНИЈИХ КОЛА СВЕТА

1	Да ли се мотор „фиће“ хлади водом?	
2	Да ли се мотор „Фолксвагена 1200“ налази напред?	
3	Да ли „опел рекорд“ има акумулатор?	
4	Да ли ванкел мотор ради на бензин?	
5	Да ли аутомобил БМВ учествује на тркама?	
6	Да ли су предњи точкови „поршеа 914“ погонски?	
7	Да ли „школа П10“ мора да има спољни ретровизор ако је регистрована за пет особа?	
8	Да ли се „тојота“ монтира у Југославији?	

НАГРАДНИ КОНКУРС

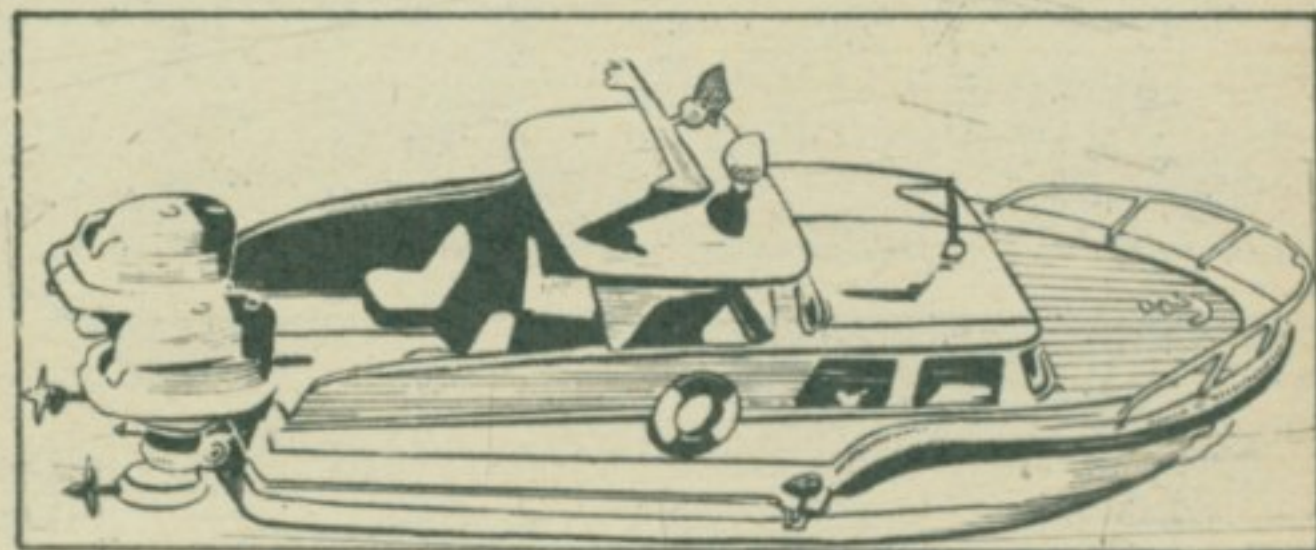
Упиши на образац (лево) свих 8 одговора (да, не) залепи свих 8 купона које си сачувао из претходних серија. Образац с одговорима и купонима залепи на дописницу. С друге стране дописнице испиши читко своју адресу и пошаљи ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, — 11001 Београд, П. фах 124 до 20. јула ове године.

Међу оним читаоцима који буду тачно одговорили на свих 8 питања (и залепили свих 8 купона) извући ће се на срећу имена читалаца — добитника вредних награда.

Награде су изванредне за лето: гумени чамац, шатор, прибор за подводни риболов (пушка, миска, пераја), бицикл.

»МЕХАНОТЕХНИКА« — ИЗОЛА КУПИТЕ ПРЕКО ПОШТЕ:

WIKING — моторну јахту од отпорне пластичне масе у више боја. Има два ванбродска моторчића Baby, са посебним прекидачима (раде заједно а и посебно). Потребна једна батерија од 4,5 V или три округле по 1,5 V. Дужина јахте 30 см. Цена свега 40 динара.

„МЕХАНОТЕХНИКА“ — ИЗОЛА НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем:
085 Моторну јахту WIKING — дин 40

(Име и презиме наручиоца)

(Место, улица и број)

(Изрежи, попуни, залепи на дописницу и пошаљи на адресу: МЕХАНОТЕХНИКА ИЗОЛА)

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ПОМОРСКЕ БИТКЕ БЕЗ БРОДОВА

У великој поморској бици која се 256 године пре наше ере одиграла између Римљана и Картагињана победу су извојевали — римски пешаци! Они су се кукама закачили за противничке лађе, ускочили на палубе и ту се тукли као на копну. Од тих давних времена па све доскора поморска битка није се могла замислити а да противнички бродови нису сасвим близу или бар један другом на видику. У II светском рату, међутим, најважније поморске битке одиграле су се тако да су бродови противника били између себе удаљени и по 600 километара!

ОДЛУЧИЛИ СУ АВИОНИ

Леп мајски дан 1942. Незамерна површина Тихог океана преливала се у сјају сунца. Распарчане јапанске снаге пловиле су безбрижно Коралним морем, а једна ескадра подоста се од-

победу однели су савезници. Био је то први поморски бој у коме су о победи одлучиле нове јединице ратне флоте — носачи авиона, односно авиони.

СЛЕТАЊЕ ЈЕ ТЕЖЕ

Амерички пилот Ели у јесен 1910. године је први узлетео малим авионом од 50 КС са крстарице „Бирмингем“, тачније с платформе на прамцу чија је величина била 24 x 7 метара. Елију такође припада слава да је први успео да слети и то на оклопачу „Пенсилванија“ јануара 1911. на палубу површине 32 x 10 метара.

Већ прве пробе показале су да је слетање далеко теже него узлетање. Уређај за заустављање авиона приликом слетања састојао се од 22 еластичне челичне сајле које су на крајевима оптерећене цаковима пеза од по 25 кг и разапете преко платформе за слетање. Нарочитом куком монтираном испод репа авиона пи-

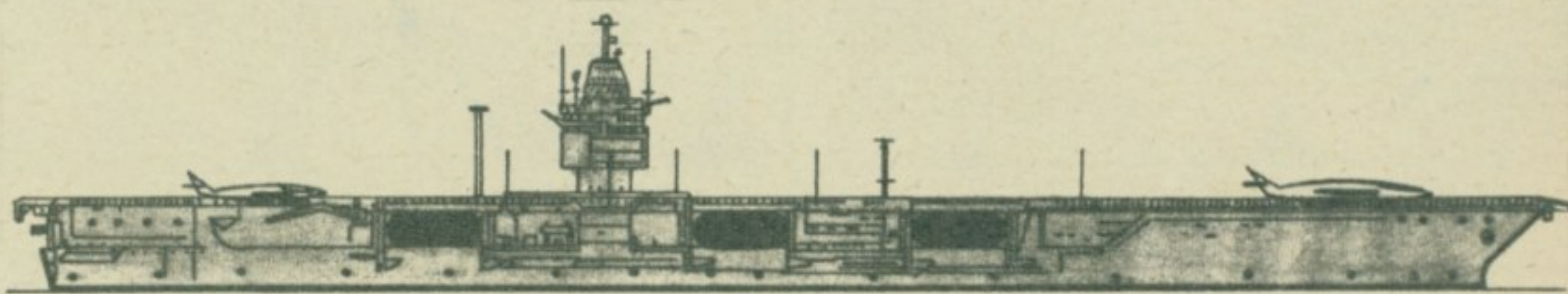
са удаљености од 144 километра.

Велике поморске силе САД и Јапан крајем 1918. године ужурбано су пришле преправци путничких и трговачких бродова као и изградњи посебних бродова носача авиона. Између

лази на палуби повучено је на једну страну, уза сам руб брода.

Кад авион треба да узлети, брод вози пуном брзином и то у спротном правцу од ветра. Прави ветар и онај који настаје од кретања брода стварају поја-

строго водити рачуна о акционом радијусу лета и предвидети извесна резерва горива. У току II светског рата није био редак случај да се авион изгуби јер није имао довољно резерве горива да се врати на брод. Због велике брзине слета-

АМЕРИЧКИ ТЕШКИ НОСАЧ АВИОНА „ЕНТЕРПРАЈЗ“
поринут 1960, завршен 1961, депласман 83.500 т, дужина 317 м, ширина 76 м, газ 7,6 м, површина узлетно-слетне палубе 317 x 70 м, носивост 100 авиона, брзина 35 чв (око 64 км/ч), посада 2870 морнара и око 2000 пилота и ваздухопловно-техничког особља.

два светска рата одвијао се рад на испитивањима и побољшањима градње бродова, посебно узлетно слетних површина да би у последњем светском рату носачи бродова одиграли на мору пресудну улогу. Од 25 хиљада јапанских авиона, колико је уништено у овом рату, више од половине оборили су авиони са савезничких носача.

ПЛОВЕЋЕ ГРДОСИЈЕ

Данас је носач авиона права грдосија. Само посаду сачињава преко 4000 људи! На овом пловећем аеродрому налазе се хангари, радионице, складишта горива, магацини бомби, резервних делова као и просторије за смештај и одмор посаде авиона.

Велика равна палуба која се протеже по читавој дужини и ширини брода служи за узлетање и слетање авиона. Њена дужина износи око 300, а ширина око 40 метара. Командни мост и све оно што се иначе на-

чани ваздушни притисак који делује на површине крила авиона и доприноси бржем узлетању.

Што је брзина брода већа и узлетање је брже. Група од 10 до 20 авиона који су већ спремни за лет и налазе се на одређеним стартним местима на палуби могу да узлете за свега 2 до 5 минута. Велику сметњу узлетању и слетању представљало је узбуркано море док није пронађен жирокопски стабилизатор који је знатно ублажио њихање брода на таласима.

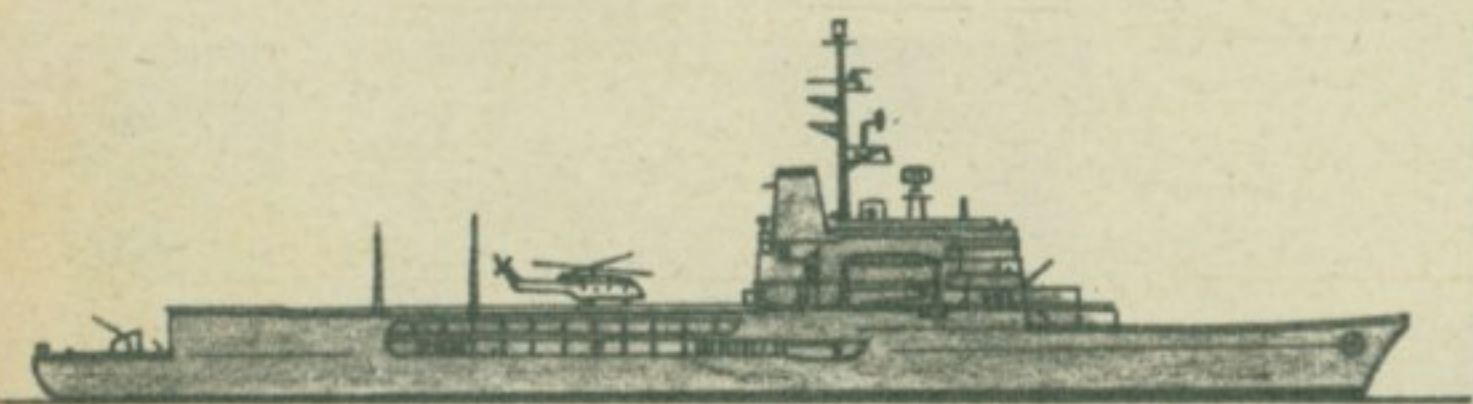
Слетање је и данас далеко теже и дуже траје. Па ипак, код добро извежбане посаде брода и пилота, за слетање једног авиона потребан је само 1 минут, рачунајући и време за склањање авиона са слетне стазе да би следећи авион могао да се спусти. Да би се све одвијало како треба потребно је прецизно планирање редоследа слетања, поготову када се у ваздуху налази једновременно 60 — 80 авиона. Пошто су тада поједини авиони присиљени да чекају „на ред“ по пола часа и више, мора се

ња савремених млазних авиона појачани су уређаји за кочење на авионима, број еластичних вучних сајли за заустављање, сигурносних мрежа, а монтирани су на апарате и падобрани који се активирају кад авион приђе слетној стази.

ЛИФТ ЗА АВИОНЕ

Крајем II светског рата са неких авиона скинут је стајни трап, а палуба покривена нарочитом масом налик на гуму. Авиони опремљени једном врстом клизача, после додира са еластичном палубом и великог трења до којег је тада долазило, могли су да се зауставе већ после десетак метара клизања. Међутим, за узлетање ових авиона потребан је катапулт.

Катапулт је решио још један проблем: потребу за сведужим полетно-слетним стазама због све бржих и тежих авиона. На тај начин се и време узлетања знатно скраћује јер снажни катапулти убрзано избацују

ФРАНЦУСКИ НОСАЧ ХЕЛИКОПТЕРА „ЖАН Д'АРК“
поринут 1961, депласман 12.360 т, дужина 182 м, ширина 24 м, газ 6,6 м, површина палубе 70 x 20 м, носивост 8 противподморничких хеликоптера, брзина 26,5 чв (око 49 км/ч), посада 906 људи.

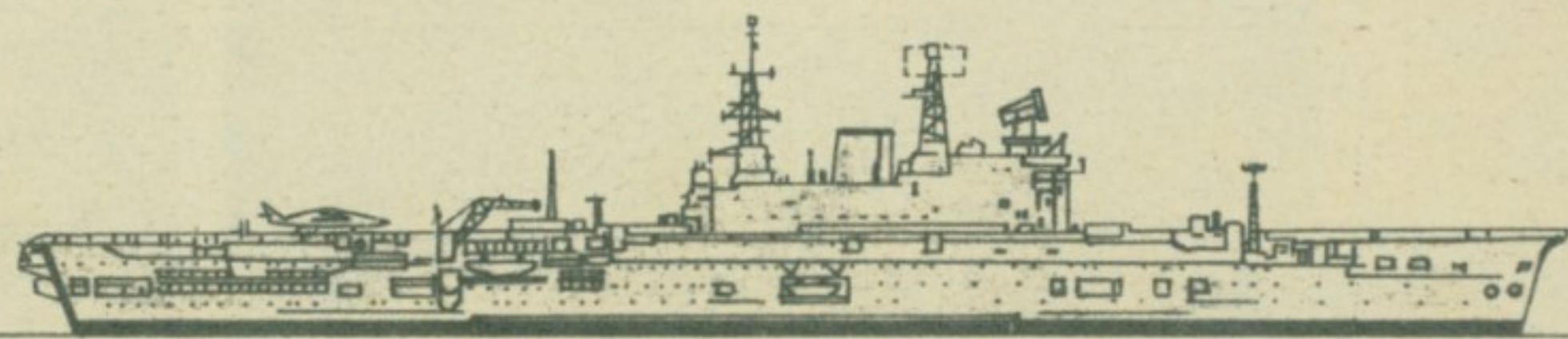
војила од главне групе. Њу су сачињавали: носач авиона „Риукаку“, три крстарице и шест разарача. У часу кад се ескадра налазила северно од острва Мисиме на обзору су се појавили савезнички авиони. За трен ока надвили су се над јапанске бродове и товарице бомби сручили на „Риукаку“. Изненађени Јапанци ни су имали времена да дођу себи. Њихов брод је почео да тоне и убрзо ишчекао у дубинама мора. Смртни удар задали су му авиони са савезничких носача авиона „Лексингтон“ и „Јорктаун“.

Али, ни Јапанци нису остали скрштених руку. Сутрадан су са њихових носача полетели авиони и тешко оштетили „Лексингтон“ који је касније потонуо. Битка се наставила и коначну

лот се закачињао за једно од ових ујади, успоравао брзину и најзад, кочио.

И поред ових почетних успеха Американаца, прва је успела да изгради носач авиона Велика Британија. Енглези су почетком 1914. године 3 трговачка брода преправили у носаче хидроавиона. Ови бродови су имали малу носивост, свега око 2500 тона, мало поље дејства, а носили су само по 2 до 3 хидроавиона.

Први већи носач авиона био је преуређена британска оклопача „Фјурриез“ од 18.400 тона, брзине од 57 километара на час. Носио је 7 авиона. Сваки авион је могао да понесе две бомбе од 23 кг. Брод је са својим авионима средином 1918. године учествовао у акцијама против Немачке

БРИТАНСКИ ЛАКИ НОСАЧ АВИОНА „ИГЛ“
поринут 1946, преправљен 1961, депласман 50.000 т, дужина 219 м, ширина 52 м, газ 11 м, површина полетно-слетне палубе 219 x 34 м, носивост 34 авиона и 10 хеликоптера, брзина 31,5 чв (око 56 км/ч), посада 1745 људи и 1000 пилота и ваздухопловно-техничког особља.

ГКЕ

авионе један за другим. Ло вачком авиону, на пример, потребна је узлетна стаза од око 160 м, али кад га избацује хидраулични катапулт — свега 30 метара. Млазни ловац-бомбардер захтева 1200—1800 дугу стазу за узлетање, док му је са парним катапултом потребно свега око 60 метара.

Кад нису спремни за лет авиони се налазе у хангару, у утроби брода. Одатле се помоћу електричних или хидрауличних лифтова допремају на палубу склопљених крила. Ту их прихвата техничко особље које за најкраће време обави све потребне радње за безбедан лет и — авион је спреман за старт.

Носач авиона готово никад не дејствује самостално већ у саставу већег броја пловних јединица. Такав један пловни састав образује се обично од 4 носача авиона, 6—8 крстарица и 18—24 разарача. У поморским операцијама против Јапана на Пацифику у току II светског рата обично је пловило заједно по 28 бродова и тада је број артиљеријских оруђа износио 1630 топова различитог калибра. Ови топови могу да испале у једној секунди око 6.000 артиљеријских граната, односно око 200.000 кг челика у једној минути. Код овако густе челичне завесе, противничка авиација тешко може да изврши ваздушни напад на бродове чак и када се њихови аеродроми на копну налазе у близини. Овако јака противавионска одбрана неопходна је јер су носачи веома осетљиви објекти због лако повредљиве палубе и могућности избијања пожара од авионских бомби, артиљерије или торпеда противника.

НОСАЧИ ХЕЛИКОПТЕРА

Данас на океанским пространствима ради контроле поморских путева изви-

ђања, или противникових база, плове најсавременији морски гиганти, способни

да једнодневном пловидбом пређу и до 1000 км и изврше велику концентраци-

ју силе која им осигурава надмоћност.

Ратне морнарице великих поморских сила располажу данас са преко 50 носача авиона. То су морске грдосије носивости близу 100.000 тона, брзином од 65 километара на час које носе 90—100 најсавременијих авиона млазњака. Последњих десетак година све се чешће лаки носачи авиона преуређују у носаче хеликоптера који су намењени искрцавању трупа и ратног материјала, а уз то нису везани за матични брод јер се могу спустити на воду ако имају пловак, или на сваку мало већу чистину на копну. У томе је велика предност хеликоптера јер авиони, ако носач буде уништен, немају где да се

врате. Управо зато противнички авиони ловци гледају да погоде баш носач јер тиме у ствари уништавају и све авионе са носача који су у ваздуху пошто ови по правилу носе само онолико горива колико им је за акцију потребно, односно због мале залихе горива могу да превале само релативно мале раздаљине.

Конструктори раде и на усавршавању погонске енергије: са дизел-горива, прелази се на нуклеарну енергију, а од класичне артиљерије на вођене пројектиле. Предвиђа се да неће проћи дуго а носач авиона носиће и аутоматски избацивати беспилотне авионе

А. Р. 45

Носачи авиона ускоро ће пловити на нуклеарни погон, уместо обичне артиљерије имаће вођене пројектиле, а катапулт ће аутоматски избацивати беспилотне авионе!

ПРЕГЛЕД НОСАЧА АВИОНА ПО ЗЕМЉАМА ЗА 1969/70. ГОДИНУ

ДРЖАВА	АРГЕНТИНА	АУСТРАЛИЈА	БРАЗИЛ	КАНАДА	ФРАНЦУСКА	ИНДИЈА	ШПАНИЈА	ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	САД	СССР	УКУПНО
ТЕШКИ НОСАЧИ АВИОНА								2	33		35
ЛАКИ НОСАЧИ АВИОНА	2	1	1	1	3	1		2	2		13
ЕКСПОРТНИ НОСАЧИ АВИОНА И НОСАЧИ ХЕЛИКОПТЕРА		1			1		1	2	21	2	28
СВЕГА	2	2	1	1	4	1	1	6	56	2	76

* У табелици нису дати подаци о носачима авиона који су у изградњи

НАЈВЕЋИ ГРИЗЛИ НА СВЕТУ

30 ГОДИНА УСПЕВАО
ЈЕ ДА НАДМУДРИ
СВЕ КОЈИ СУ ГА ГО-
НИЛИ. НАЈЗАД СЕ
НАШАО ПРОТИВНИК
ДОСТОЈАН ЊЕГА — ЧУВЕНИ
ЛОВАЦ БИЛИ РАЈТ И СЕДАМ-
НАЕСТОГОДИШЊИ ПЕРЛ БИН

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Фармери су га звали „Крива шапа“, а сви ловци, каубоји и фармери били су сложни у томе да никад снажнији и злоћуднији гризли није крстарио планинама централне Америке. Само једном је овај циновски медвед упао у челичну клопку. Кљуса су му откинула три канце и од тада је иза себе остављао карактеристичан траг само две канце по чему је и добио надимак — Крива шапа. Чим би видели овај траг, људи су знали да ће ускоро бити гужве. Никада после тога овај медвед није упао у замку мада су му је постављали највештији и најискуснији ловци. Изгледало је да му ништа не може naudити: ни метак, ни замка, ниједан човек од Орегона до Калифорније.

Амерички медвед гризли не носи узалуд научно име „Лорибилис“ што значи „ужасни“. По снази може да се мери са најјачим живим бићима која настањују Земљу. А гризли Крива шапа уз огромну снагу био је и неизмерно лукав и вешт. Клао је на десетине оваца за једну ноћ, убијао говеда и увек измицао свим потерама.

НИКОГ СЕ НИЈЕ ПЛАШИО

Било је очигледно да се циновски медвед не боји никога и ничега. Кога није могао уништити, могао је надмудрити. Једном га је гру-

па искусних ловаца гонила недељу дана кроз планине покривене снегом. Крива шапа је, најзад, успео да им измакне, а запрепашћени ловци су утврдили да их је лукава звер одвукла 200 километара од њихових кућа.

Други пут неки стари граничар измислио је, по његовим речима, средство које ће доћи главе Кривој шапи: напуњену пушку навео је жицом за дрво. Онда је велико парче сировог меса привезао за ороз. Кад Крива шапа загризе мамац, по рачунима старог извидника, то ће повући ороз и медвед-убица ће бити готов. Међутим, гризли је једноставно решио тај проблем. Пришао је мамцу с друге стране, узео га и у сласт појео. Пушка је, истина, опалила, али у празан простор.

УЦЕЊЕН НА 2.700 ДОЛАРА

Стари сточар Ирвин Џексон приметио је са високог брега како се циновски гризли приближава стаду. Одмах је знао да је то Крива шапа. Ниједан други медвед није био толико велики, а мало који би имао и храбрости да нападне стадо полудивљих, рогатих говеда.

Џексон је лепо могао да види како гризли одабира своју вечеру: улетео је у стадо и дохватио беспомоћно теле. Крава је истог тренутка пошла да спасава сво-

је младунче. Храбро је насрнула роговима на медведа. Једним јединим ударцем своје снажне шапе он ју је оборио на тле и убио.

Тада је бик, предводник стада — тежак преко 750 килограма — улетео у борбу. Храбро је дохватио медведа својим роговима, подигао га од земље и бацио низ обронак. Крива шапа који је пенио од беса усправио се на задње ноге. Ни бик није био ништа мање бесан и поново је журнуо на медведа. Гризли га је чекао спреман. Успео је да му одгурне главу у страну и једним стиском својих вилица преломио му кичму.

Нико тачно не зна колико је грла стоке заклао овај гризли у току своје каријере. Али, познато је да су сточари и овчари из северне Калифорније и јужног Орегона нудили богате награде за његову главу. Године 1890. глава Криве шапе је уцењена на 2.700 долара!

Једног дана Сискију планинама крстарили су Били Рајт, храбар и искусан ловац и Перл Бин, 17-годишњи младић, неустрашив и добар стрелац.

БЕЖИ ДОК МОЖЕШ!

Угледали су гризлија на даљини од стотинак метара. Одмах су припуцали. Обојица су га погодила. Крива шапа се за тренутак затетурао, а онда ступио према њима.

Пуцали су непрекидно, али медведу ништа, као да га пецају комарци. Када је гризли пришао сасвим близу, Били Рајт је заповедио младићу:

— Бежи док још можеш!

Перл му је мирно одговорио:

— Дошао сам с тобом и остаћу!

— Онда пуцај у срце... ја ћу у главу — наредио му је Били.

Циновски медвед је стајао на задњим шапама, спреман да скочи на њих. Наједном, пао је и остао непомићно да лежи на тлу. Био је мртав. Крива шапа најстрашнији од свих гризлија лежао је на десетак метара од ловаца. Било је потребно 10 директних погодака, од којих три у главу, да се савлада ово чудовиште од медведа.

Али, прича о Кривој шапи није тиме завршена. Људи су одрали кожу с гризлија и испунили је. Причало се да су из леша извукли толико метака да су њима напунили теглу. Од врха носа до краја репа био је дугачак 2 метра и 10 сантиметара, а тежак 800 килограма! Ове мере потврђују да је Крива шапа био највећи гризли за кога се икад знало.

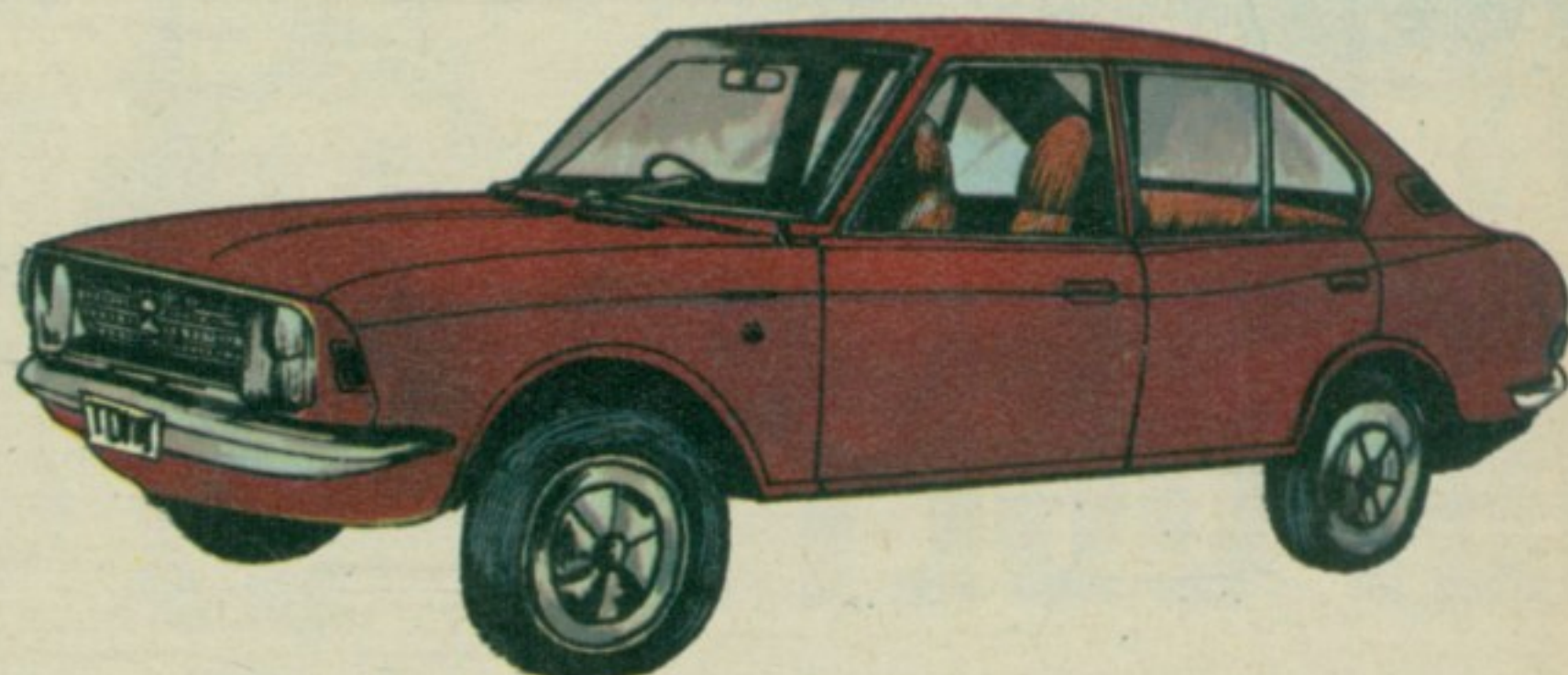
Страшни гризли приказиван је после тога на вашарима. И мртав је уливао страх људима, док су се коњи уплашено трзали и пропињали. Најзад је нестао. Сматра се да је овај редак примерак уништен у земљотресу и пожару који је захватио Сан Франциско 1906. године.

88

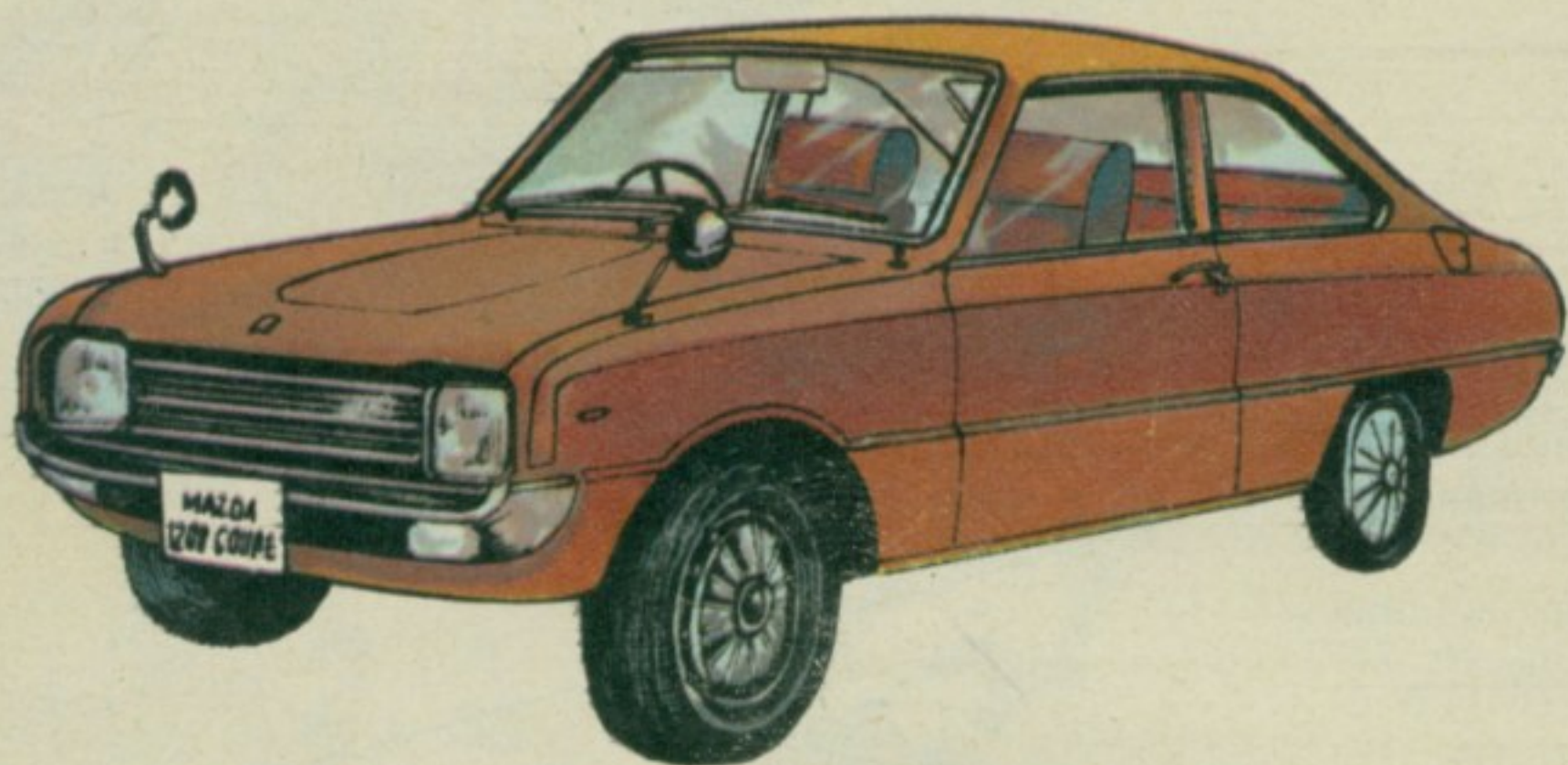
НАЈВАЖНИЈИХ КОЛА СВЕТА

АУТОМОБИЛИ ИЗ ЈАПАНА

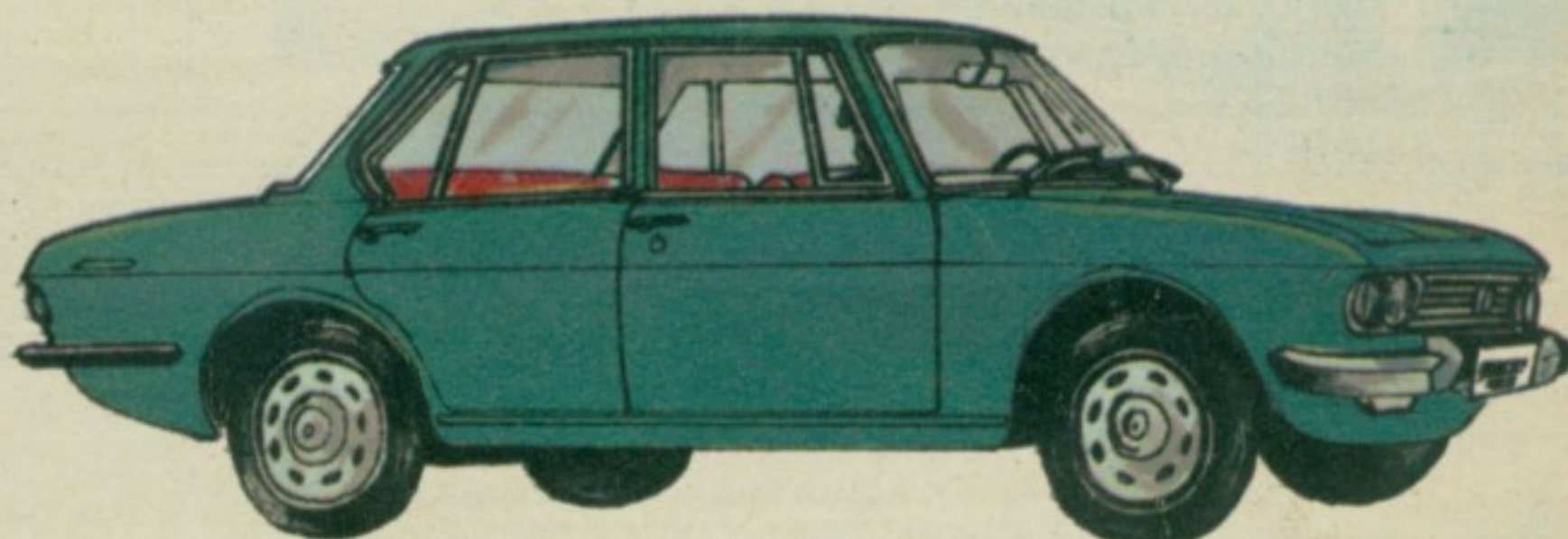
78

„ТОЈОТА КОРОЛА 1200“: Мотор напред, погон позади 4 цилиндра у линији, 1.166 кубика, 73 КС/САЕ при 6.000 окретаја у мин. Компресија 9, четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 3,94 x 1,50 x 1,37, тежина 770 кг. Седишта четири. Брзина 145 км/час. Резервоар за гориво прима 45 литара, а потрошња је 8,1 литара супер на 100 км.

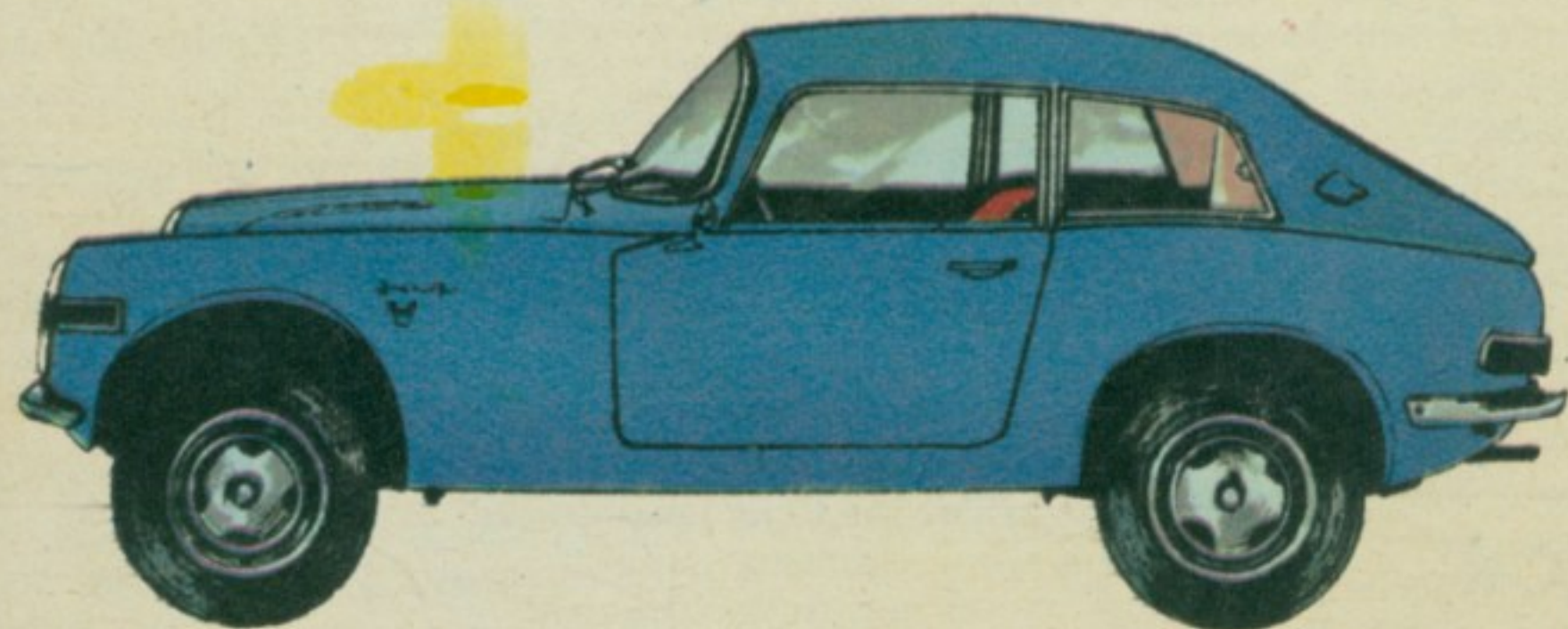
81

„ТОЈОТА КРАУН“: Мотор напред, погон позади, 4 цилиндра у линији, 2.253 кубика, 115 КС/САЕ при 5.200 окретаја у мин. Компресија 8,8 четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 4,66x1,69x1,44, тежина 1.255 кг. Седишта 5-6. Брзина 155 км/час. Резервоар за гориво прима 50 литара, а потрошња је 10 литара супер на 100 км.

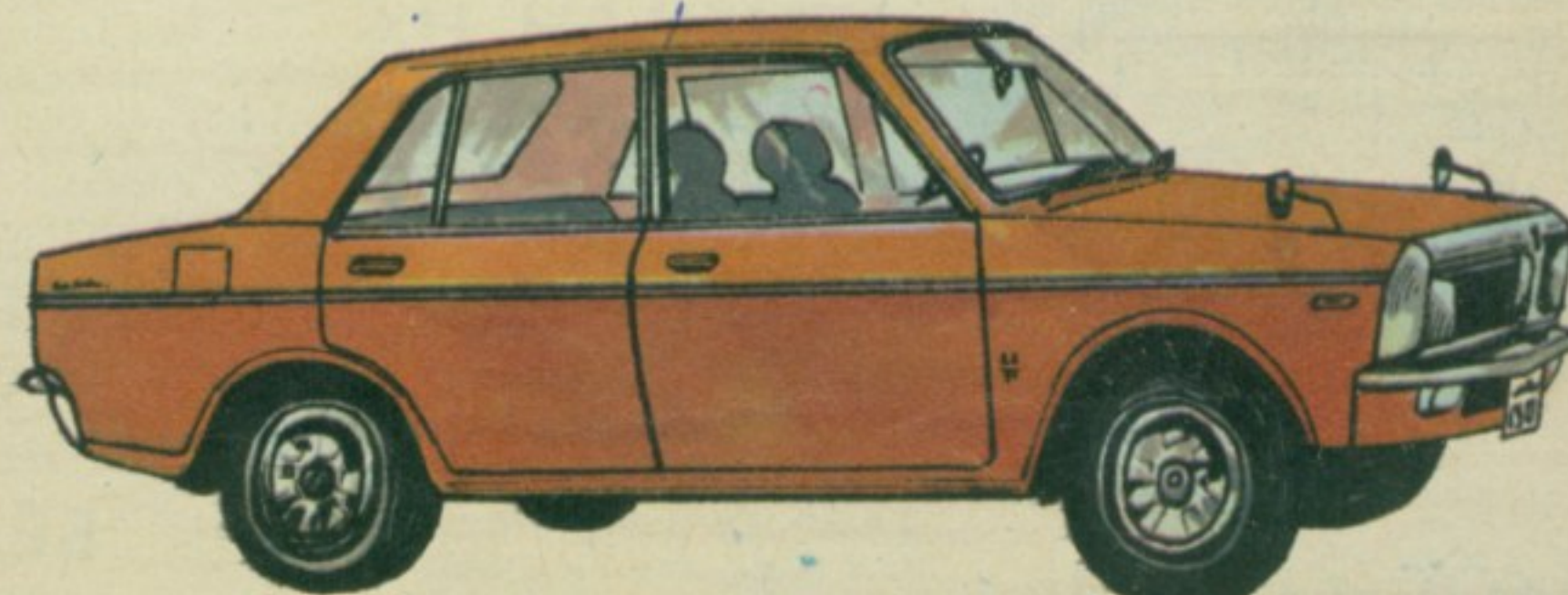
82

„МАЗДА 1500“: Мотор напред, погон позади, 4 цилиндра у линији, 1.490 кубика, 88 КС/САЕ при 5.500 окретаја у мин. Компресија 8,2. Брегаста осовина у глави мотора, четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош и сервоуређај. Димензије: 4,37x1,63x1,41, тежина 1.050. Седишта 5. Брзина 150 км/час. Резервоар за гориво прима 50 литара.

85

„ХОНДА С 800 КУПЕ“: Мотор напред, погон позади, четири цилиндра у линији, 791 кубика, 78 КС/САЕ при 8.000 окретаја у мин. Компресија 9,2. Две брегасте осовине у глави мотора, четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 3,33x1,40x1,22, тежина 700 килограма. Седишта два плус два. Брзина 160 км/час.

86

„ХОНДА 1300“: Мотор и вуча напред, четири цилиндра у линији, 1.298 кубика, 95 КС/ДИН при 7.000 окретаја у мин. Компресија 9. Брегаста осовина у глави мотора, четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 3,84 x 1,45 x 1,34, тежина 760 кг. Седишта пет. Брзина 185 км/час. Потрошња је око 10 литара супер на 100 км.

ПАЖЊА! Овим наставком завршава се серија о аутомобилима. На 42. страни наћи ћете готов образац за конкурс. Упишите одговоре на сва питања, залепите свих осам купона које сте сачували и одмах пошаљите „Политикином Забавнику“.

ПИТАЊЕ бр. 8: Да ли се »Тојота« монтира у Југославији?

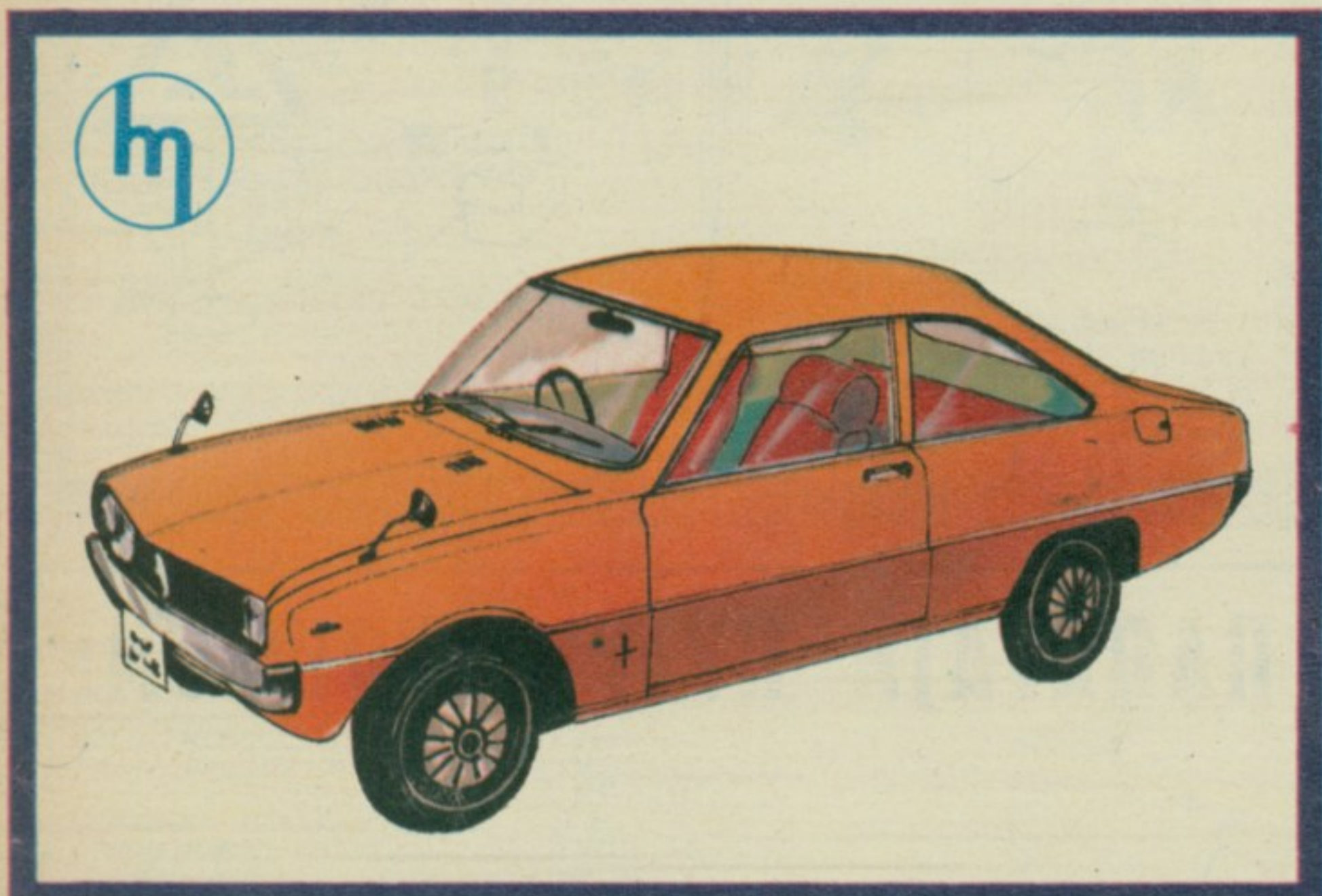
79

„ТОЈОТА КОРОНА 1500“: Мотор напред, погон позади, 4 цилиндра у линији, 1.490 кубика, 82 КС/ДИН при 5.200 окретаја у мин. Компресија 8,3, 4 брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 4,17 x 1,57 x 1,40, тежина 905 кг. Седишта 5. Брзина 145 км/час. Резервоар за гориво прима 50 литара, а потрошња је 7,1 литара супера на 100 км.

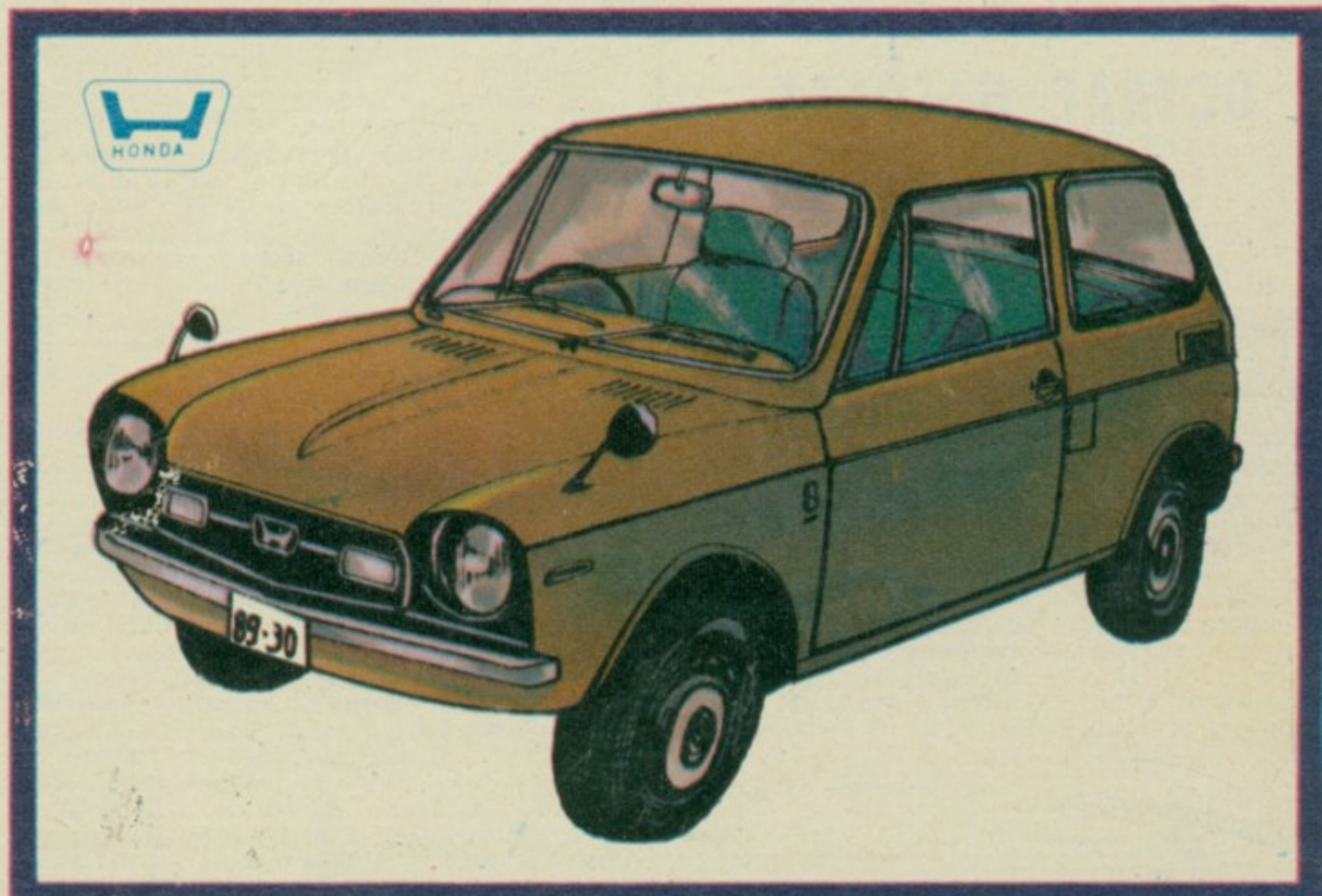
80

„МАЗДА 1300“: Мотор напред, погон позади, 4 цилиндра у линији, 1.272 кубика, 78 КС/САЕ при 6.000 окретаја у мин. Компресија 8,8. Брегаста осовина у глави мотора, 4 брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 3,83 x 1,48 x 1,34, тежина 780 кг. Седишта 4. Брзина 145 км/час. Просечна потрошња око 9 литара супера.

83

„МАЗДА Р 100 КУПЕ“: Мотор напред, погон позади. Ванкел мотор са два ротациона клипа од 981 кубика 100 КС/ДИН при 7.000 окретаја. Компресија 9,4, четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 3,83 x 1,48 x 1,34, тежина 805 килограма. Седишта 2 + 2. Брзина 180 км/час. Потрошња је око 11 литара супера на 100 км.

84

„ХОНДА Н 360“: Мотор и вуча напред, 2 цилиндра у линији, 354 кубика, 27 КС/ДИН при 8.000 окретаја у мин. Компресија 8,6. Брегаста осовина у глави мотора, четири брзине. Кочнице добош. Димензије: 3,02 x 1,29 x 1,34, тежина 485 кг. Седишта четири. Брзина 115 км/час. Танк за гориво 26 литара, а потрошња је 3,6 литра супера на 100 км.

87

„ДАТСУН 1200“: Мотор напред, погон позади, четири цилиндра у линији, 1.171 кубика, 69 КС/САЕ при 6.000 окретаја у мин. Компресија 9, четири брзине. Кочнице добош. Димензије: 3,38 x 1,49 x 1,39, тежина 715 килограма. Седишта пет. Брзина 150 км/час. Резервоар за гориво прима 40 литара, а потрошња је око 8 литара на 100 километара.

88

„ДАТСУН 1600“: Мотор напред, погон позади, 4 цилиндра у линији, 1.595 кубика, 96 КС/ДИН при 5.600 окретаја у мин. Компресија 8,5. Брегаста осовина у глави мотора, четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 4,12 x 1,56 x 1,40, тежина 945 кг. Седишта пет. Брзина 160 км/час. Резервоар за гориво прима 46 литара.

НАГРАДЕ: Гумени чамац, шатор, прибор за подводни риболов (пушка, маска, пераја), бицикл.

СОМБОЛЕД НАГРАДИО 100 УЧЕСНИКА ПРВОГ КОЛА

Жири ПИК „СОМБОР“ из Сомбора извукао је 25. јуна ове године на срећу имена добитника учесника Велике наградне игре СОМБОЛЕД објављене у Политикином забавнику у броју 1013 од 28. маја 1970. године.

ДОБИТНИЦИ НАГРАДА

I НАГРАДУ — ПОНИ ЕКСПРЕС добила је ЛИЛИ ЖОНЧИЋ, Нови Београд, Георги Георгију Дежа 29.

II НАГРАДУ — КИНО-КАМЕРУ „ВЕРНОН“ добио је АБДУЛАХ ДЕДИЋ, Мо стар, Хилме Хакала 3.

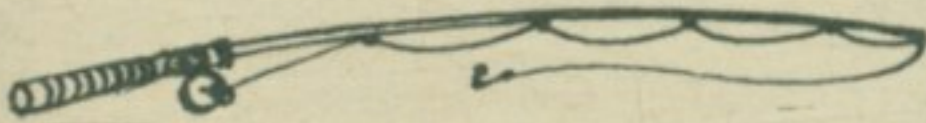
III НАГРАДУ — ФУДБАЛ ДОБИО ЈЕ ДАРКО ШТЕРЛЕ, Осиек, Шамачка 26.

ОСТАЛЕ НАГРАДЕ:

10 Лексикона страних речи — М. Вујакић добио је: 1. Момчило Антић, Варварин, Братства Јединства 13; 2. Тамара Радетић, Београд, Сплитска 11-III/17; 3. Винце Саулић, Суботица, Јоу Лајоша 32; 4. Слађана Којић, Дериње, Змај Јовина 33; 5. Драган Зарић, Нови Сад, Пионирска 4; 6. Ибрахим Мурић, Ријека, Фрање Чанека 36; 7. Радослав Ђерковић, Нови Пазар, М. Јовановића 11; 8. Славица Филиповић, Ниш, Зринска 22; 9. Златко Штерле, Осиек, Шамачка 26 и 10. Бранислав Мандић, Београд — Канарево брдо, И. Мичурина 49;

10 прибора за пецање добио је: 1. Ивица Багић, Осиек, С. Врза 1, Ул. 2; 2. Лидија Јагић, Врање, Баба Златина 6/14; 3. Споменка Рајчић, Суботица, В. Радичевића 36; 4. Милан Радуловић, Н. Београд, Омл. бригада 68/10; 5. Савица Шмит, Земун, Првомајска 46; 6. Азра Ресић, Фојница, С. Ковачевића 12; 7. Снежана Коњевић, Инђија, Ј. Веселиновића 25; 8. Весна Николић, Лесковац, Г. Делчева 28; 9. Григор Геговски, Скопље, Шекспирова 1, 2 ст. 12 — Карпош II и 10. Драган Милковић, Ниш, Синђелићев трг 10/5.

20 бадминтон гарнитура добио је: 1. Драган Тејић, Нови Травник, 4. Јули 28/1; 2. Марија Нецић, Нови Кнежевац, Р. Лоадинов 19; 3. Јарослав Тополски, Стара Пазова, И. Л. Рибара 117; 4. Дамир Кедменец, Бели Манастир ЈНА 44; 5. Бранко Хорват, Валово, Учка 73; 6. Еркина Шандор, Зрењанин, Н. Тесла 20/А; 7. Горан Андоновић, Крагујевац, ЈНА 65; 8. Урош Андрејевић, Крушевац, Веселина Николића 35; 9. Ферица Челена, Сомбор, Косовска 75; 10. Мирко Рибич, Ђурђевац, М. Тита 8; 11. Бранислав Керавица, Озаци, ЈНА А-6, бр. 23 ул. 2; 12. Бојан Цвијетан, Нишка Бања, Краљевића Марка 17; 13. Паја Вучичевић, Ваљево, Браће Величковић 5; 14. Љупчо Насков, Св. Николе, М. Тита 22; 15. Милорад Ристић, Београд, Вакона Авакума 60; 16. Радивој Малетин, Па-

деј, Браће Симића 44; 17. Слободан Хитанчевић, Охрид, Димитар Влахов 31/Б; 18. Љубица Релић, Вешка; 19. Славица Бурда, Врбас, Вл. Назора 25 и 20. Зорица Катанић, Сомбор, Љубљанска 19.

20 књига „Кише долазе“ добио је: 1. Нада Драгић, Зрењанин, Железничка 53/А; 2. Алојз Шефер, Београд, Љешка 110; 3. Драган Кецојевић, Бачко Добро Поље, М. Тита 98; 4. Марица Бирманчевић, Апатин, В. Кидрича 5; 5. Бранко Радичевић, Храсница — Сарајево, Пионирска 21; 6. Љиљана Младеновић, Ниш, Ст. Пауновића 49-А/13; 7. Љупчо Ричковски, Крагујевац, С. Ковачевића бр. 21/II; 8. Војин Томановић, Београд, М. Пијаде 21; 9. Марио Пешун, Осиек, Р. Кончара 41/Б; 10. Антика Халер, Станишић, Ослобођења 167 и 11. Владо Плотников, Београд, Баба Вишњина 15; 12. Гордана Анђелковић, Врање, Трг братства и јединства 1; 13. Десанка Савовић, Приштина, Самачки хотел бр. 80; 14. Јелица Мандура, Вежанија, Доле Рибара 27; 15. Ђула Рац, Ново Орахово, П. Шандора 16; 16. Маја Остојић, Србобран, В. Јакшића 16; 17. Силвана Кочићева, Битољ, И. Милутиновића 21/II; 18. Павле Ђукић, Панчево, Пролетерска 55/1; 19. Дејан Миљковић, Београд, Пожешка 120/IV и 20. Дејан Ђурковић, Београд, Војводе Миленка 5/VI.

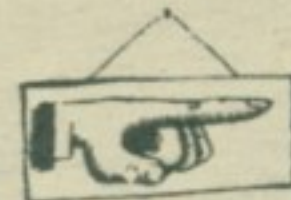
10 Фото-апарата добио је: 1. Јулијана Томаш, Савино село И. Л. Рибара 37; 2. Весна Јурић, Мостар, Бакина лука 3; 3. Злата Ковач, Дарда, М. Пијаде 30; 4. Добрила Марковић, Краљево, Ж. Рудњанина 25; 5. Палика Хадна, Врбас, В. Салаја 90; 6. Синиша Лалић, Срем, Каменица, М. Туца 14; 7. Топлица Стокић, Делиблато, Партизанска 1; 8. Светислав Стефановић, ученик Књић код Крагујевца; 9. Небо Вучетић, Столац, Херц. бригаде 42 и 10. Бранко Величковић, Скопље, Ул. 1104, бр. 30.

17 гарнитура за стони тенис добио је: 1. Зоран Павелић, Борча, 1. маја 25; 2. Јасминка Исаковић, Столац, Херцеговачка 36; 3. Ненад Павловић, Параћин, Градски кеј 7/1; 4. Владимир Каланчев, Суботица, Хилендарска 12; 5. Мила Грујић, Ваљево, Браће Величковић 5; 6. Леонид Бендесков, Вели Манастир, Ад. дугачки 9/II; 7. Нусрет Ђакмић, Одово, С. Вајнера Чиче 2; 8. Серафима Њаради, Куцура, Н. Шор 109; 9. Бранкица Савић, Кос. Митровица, Ц. Кенедија 12/II, ул. 1; 10. Матија Ковачев, Б. Брег, Л. Рибара 18; 11. Радојица Раичевић, Крушић, 1. мај 13; 12. Радован Јовић, С. Милетић, Штротсмајерова 48; 13. Жарко Ђекић, Ваљалука, Иве Мажара 10; 14. Игор Месарош, Сента, Вој. М. Кривокапића 2/Б; 15. Славко Хилченко, Црвенка, Његошева 14; 16. Виолета Јовановић, Још. Вања, В. Караџића 6. б. и 17. Зора Чолић, Рума, М. Тита 109.

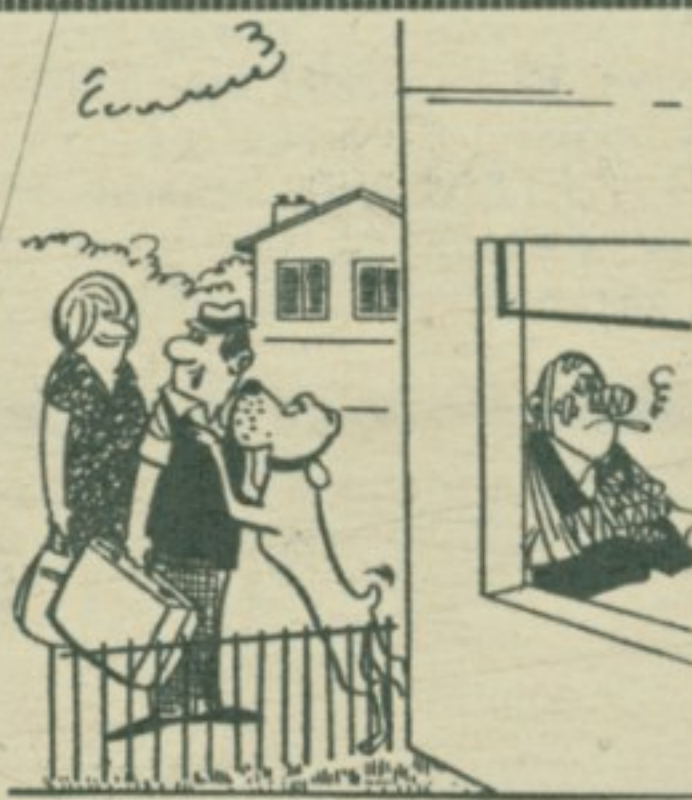

Немачки у 100 лекција добио је: 1. Бранко Радивојевић, Нови Сад, Бошка Бухе 8; 2. Светлана Митровић, Ул. Радоја Мишковића 2, 3. Зоран Тркла, Нови Кнежевац, В. Кидрича 14; 4. Слободан Максимовић, Војка, Земунска 36; 5. Мислав Николић, Бач, Вашарска 7; 6. Живко Поповић, Сомбор, Карађорђева 16; 7. Цемила Џајо, Мостар, Хилме Хакала 3; 8. Милена Вишњић, Кумодраж, Поточка 17; 8. Весна Милановић, Ужичка Пожега, Баклоница 24 и 10. Лазар Вујић, Кикинда, М. Тита 51.

хумор

БЕЗ РЕЧИ

— И не заборави да за-
квалиш комшији што нам
је чувао пса док смо били
на путу!

БЕЗ РЕЧИ

ПАПАГАЈИ ПУТУЈУ ПОШТОМ!

Забавников наградни конкурс НАУЧИ ПАПАГАЈА ДА ГОВОРИ, објављен у броју 1013, изазвао је огромно интересовање код читалаца. До одређеног датума — 15. јуна ове године — у ЗАБАВНИК је стигло 33.135 дописница с одговорима. Од тога је било нетачних свега 2.476.

Тачан одговор гласи: „КО ПИТА НЕ СКИТА“ и „С КИМ СИ ОНАКАВ СИ!“

Жири ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА извукао је на срећу имена 10 читалаца који су тачно одговорили и поклонили им 10 ЖИВИХ НАГРАДА. Сваки добитник примиће поштом ПАР папагаја (мушјака и женку) КАВЕЗ од жице (35 x 20 x 30) и комплетну опрему: ЉУЉАШКУ, 2 ПОСУДЕ ЗА ХРАНУ, ВОДУ, ДРВЦА и пола килограма хране за папагаје.

Ево имена срећних добитника: 1. МИЛАН ЂУРАН, Краљевића Марка број 1, Неготин — Крајина; 2. ДРАГАН КАПРИШ, Ђуре Јакшића 52, 23300 Кикинда; 3. ЈОВО ТОМИЋ, Живојина Прерадовића 24, 78000 Бања Лука; 4. ЈОСИП ХЕЛФРИН, Браће Радића 60, 24000 Суботица, Бачка; 5. ЛУЦИЈА ОСТОЈИЋ, С. Мићића 56/1, Тузла; 6. МИРЈАНА ШУРАН, Водњанска 19, Пула, Истра; 7. МИЛАН ЖИВКОВИЋ, Југ Богданова 12, 31000 Т. Ужиче; 8. ДУШКО ЕРДЕЉАН, Моше Пијаде 8, 34000, Крагујевац; 9. ЈАКША МАГАШ, Пут Франа Супила 77, 50000 Дубровник и 10. ЈОВАН ВИНИЋ, Жарка Зрењанина 77, 26225 Делиблато.

7
дана
увек
с вама

ЈЕДНА
АЛИ
ВРЕДНА

Лењивци нису само они који не раде већ и они који могу боље да раде

(Сократ)

НАГРАДНА ИГРА СЕ НАСТАВЉА! ПОШАЉИ СОМБОЛЕДУ, ПИК „СОМБОР“ — 25000 — СОМБОР, ДОКАЗЕ ДА СИ СОМБОЛЕДОВ ПОТРОШАЧ: 20 ПОКЛОПАЦА ИЛИ КЕСИЦА ОД СЛАДОЛЕДА

ГОЛУБОВИ ПИСМОНОШЕ

ПЛАВО ИЛИ ЖУТО

ЛУИС ПАЛМЕЛА

— ВИ СТЕ ЖРТВЕ ОПТИЧКЕ ВАРКЕ! — ТВРДИО ЈЕ ПРОФЕСОР ТУДУЗ. — ТРЕБА ДА СЕ ПРИБЛИЖИТЕ И ПРОВЕРИТЕ БОЈУ ИЗ ДРУГОГ УГЛА

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Галаксија која је била њихов циљ удаљена је од Сунчевог система 5 милиона светлосних година. Па ипак, три свемирска путника: Француз Пјер Лемоан, Белгијанац Армон Жилсон и Швајцарац Гијом Робервил превалили су то огромно пространство за свега 5 година, пет обичних земаљских година. Њихова летелица била је тако усавршена да се кретала брзином према којој је брзина светлости изгледала тако рећи ништавна. Унутрашњост свемирског брода садржавала је све што је потребно за тако дуг пут, чак и уређај који је заустављао време тако да они у току лета нису остарили ни за један дан. Читаву деценију од 3325 — 3335. године екипа најбољих стручњака три земље радила је на циновском броду БФС који је требало да одведе астронауте у једну интересантну галаксију у сазвежђу Еридануса да присуствују необичној и реткој космичкој појави.

Све је почело кад је астроном Базил Тудуз из своје опсерваторије у Горњој Прованси објавио да ће у овој галаксији доћи до нагле промене и да ће услед страховите експлозије она постати супергалаксија, нова галаксија. Неко је тада ископао међу старим књигама једну реченицу песника Мориса Метерлинка: „Оно што нама људима на малој планети Земљи личи на ужасну свемирску катастрофу, гледано у васионским размерама, ствара најлепшу хармонију и ред“. Први пут у историји људске расе њени представници требало је да присуствују једном таквом изузетном догађају.

Сјабације мирно!

БФС је без тешкоћа стигао у близину галаксије. Лемоан укључи уређај за везу са Земљом. Он је радио на још бржем принципу него што је космички брод летео тако да је лично на обичан телефонски разговор, одвијао се без икакве паузе.

Лемоан упуту позивни знак:

— „БФС зове Земљу. БФС зове Земљу!“

Веза је убрзо успостављена. Лемоан рече:

— Налазимо се у непосредној близини галаксије. Њене спољне спирале у непосредној су близини нашег брода — наравно, космички рачунато.

— Када треба да се одигра оно? — упита Робервил.

— Ви увек журите, Робервил, чак и у космосу — рече на то професор Тудуз. — Али, овог пута за то нема потребе: остаје још око пола земаљске године до настанка супергалаксије. Послали смо вас раније — за сваки случај.

— Значи — уздахну Лемоан — треба да спавамо?

— Тачно — одговори професор Тудуз. — Сигнални уређаји ће вас на време пробудити, око пет дана уочи катаклизме. Мој прорачун је тачан у минут, али опет морамо бити предострожни, иначе приказ може доћи и проћи док ви спавате.

— Је ли на Земљи све спремно за снимање? — упита Жилсон кога је то као астронома највише интересовало.

— Јесте, колега — одговори Тудуз — има већ месец дана како

је све до најмање ситнице спремно. Лаку ноћ.

Пробудили су се тачно на време. После дугог и нестрпљивог чекања од пет дана, астронаути који су нетремице посматрали разне инструменте и вршили мерења, изненада су узвикнули. Имали су и зашто. Слика пред њима почела је да се мења фантастичном брзином.

Ви сјте далџонисџа!

До тог тренутка они су кроз прозорчиће космичког брода видели само непрегледно поље светлцавих звезда, јачег или слабијег сјаја, гушће или ређе ројеве звезда. То је била галаксија у Ериданусу од које је требало да се створи прва супергалаксија.

У тренутку када су астронаути узвикнули, десило се нешто запањујуће. Све те звезде и звезднице почеле су некако чудно да се крећу — до тада су биле непокретне — као да их је неко нагло почео привлачити у једну тачку.

Њихов сјај се нагло појачао. Али, то није било све. Одједном, ужасан блесак и експлозија — коју наравно није нико могао да чује пошто није било ваздуха који би пренео звучне таласе. Све те звезднице и звездана јата слили су се у велику ужарену масу бледоплаве боје.

— Шта кажете? — упита професор Тудуз — Супергалаксија пла-

ве боје? Којешта! Зачуо се професоров подругљив смех. Он је непрекидно био у вези са астронаутима и са напетом пажњом слушао извештаје свемирске тројке. Али, када је чуо да је боја плава, професор Тудуз почео је да се смеје.

— Шта је смешно? — увређено упита Лемоан — боја је плава. То ми сви видимо и наши уређаји нам то показују. Шта ви видите, професоре Тудуз?

— Жута је као канаринац — одговори професор. — Од када сте ви Лемоане постали далтонист?

— Али и нас двојица видимо плаво! — узвикнуше Жилсон и Робервил углас. — Можда вас ваш земаљски уређај vara, професоре!

— Којешта! Ово је најбољи спектроскоп у целом Сунчевом систему. Ви сте жртве оптичке варке — рече професор — треба да се приближите и проверите боју под неким другим углом. Можда се између вас и супергалаксије налази нека тамна материја која утиче на промену боје.

Нико се не огазиба

Астронаути су знали да много ризикују ако то ураде, али увређен понос и радозналост нису им дали да се тако лако предају. Крећући се смањеном брзином да изблиза осматре појаву. Међутим, то их је скупо коштало. Прешавши

зону сигурности, њихов космички брод нашао се у вртлогу. Убрзо затим, они су наишли на једно од језгара високе температуре и у трен ока се претворили, заједно са космичким бродом, у облачић паре и гасова.

Узалуд је професор Тудуз позивао, нико се није одазивао. Убрзо се са Плутона јавио професор Даглас, шкотски астроном који је између осталог рекао Тудузу:

— Како вам се допала она плава боја супергалаксије?

— Шта кажете? — Професор Тудуз се згрануо. Данас сви са њим збијају шалу.

Ако је ово углавном крај приче за професора Тудуза за три космичка путника то није било. Њихово претварање у пару било је тренутно и према схватањима на Земљи они су престали да постоје. Али, материја и енергија у космосу су неунитивне, како је то тврдио професор Алберт Ајнштајн још у XX веку.

Космички брод и космички путници су се претворили у облачак паре и гасова, али не у један! То је допринела чињеница што су се налазили у апсолутно празном међузвезданом простору. У већем облачићу који је био космички брод налазила су се три мања, космички путници. Како процесу формирања супергалаксије следи снажан потисак, њихово језгро материје је било избачено из гравитационог поља супергалаксије и подвргнуто наглом хлађењу.

Овај процес је од облачића паре и гасова наглим хлађењем начинио поново космички брод са посадом унутра. Наравно, овакав процес на Земљи је немогућ, али је у космосу под специфичним условима очигледно био изводљив.

Међутим, није баш све било као на почетку јер стопостотно исти процес неостварив је. Космички брод је као неорганска материја успео да стекне у свом новом руху врло сличне квалитете као првобит-

— ОВО НИСУ МАЈМУНИ! — РЕЧЕ ЈЕДАН ОД СТАНОВНИКА НАРАНЦАСТЕ ПЛАНЕТЕ ЧИМ СУ УШЛИ У КОСМИЧКИ БРОД ЗЕМЉАНА.

ни. Али, три космичка путника као жива бића преживела су еволуцију, и то на жалост, еволуцију унатраг. У космичком броду седела су сада три мајмуна.

Ситуација космичких путника била је незавидна. Они то, истина, нису осећали јер је њихова интелигенција била ограничена. И ко зна шта би се с њима догодило да им није прискочио случај у помоћ.

Није баш све исцо

Галаксија у Ериданусу која је тако напрасно променила облик имала је две мале маглине као пратиоце — као што су Велики и Мали Магеланов облак пратиоци нашег Млечног пута. Брод тројице мајмуна је улетео тачно у једну од њих. Овај скуп звезда није претрпео никакву промену. Настављајући свој лет крај једне велике наранџасте звезде, космички брод је улетео у гравитационо поље највећег сателита те звезде. Била је то велика планета, као два Јупитера. Случај је хтео да брод слети на површину ове планете неопштећен.

Брод није дуго био на површини планете када неко, или нешто отвори врата на њему. Унутра су ушли људи. То су били високи при мерци људске расе, најнижи је имао око 2 метра. Сви су били без косе, имали су очи као у мачке, врло велика стопала и били су без зуба. Изгледали су отприлике као људи са Земље у 25. веку, пре него што је прекинута дегенерација људске јединке.

— Ово нису мајмуни — одмах рече један од њих.

— По чему закључујеш? — упита други.

— Прво по томе што су се нашли у подручју образовања супергалаксије, а то може само неко високотехнички развијен. Друго, метал њиховог брода то најбоље доказује. Видиш, он се топио, испаравао и поново стврднуо у безваздушном простору.

— Значи, људи су? — рече трећи човек од придошних и погледа преплашене мајмуне који су се шћућурили у седиштима.

— Да, треба да их одведемо нашем највећем лекару Зедимену да их прегледа. Случај ће га сигурно интересовати.

Захваљујући специјалном поступку доктор Зедимен је убрзао еволуцију три мајмуна: они су опет постали људи. Међутим, упркос свом знању доктор Зедимен није успео да им врати памћење и да погоди тачно њихов ранији изглед. Мада су поново постали људи, на жалост, никада нису могли да се сете одакле су дошли на ову планету где су их лепо примили. Провели су остатак свог живота узалуд се трудећи да се сете домовине.

Сва тројица погинула су истог дана у саобраћајној несрећи и њихови љубазни домаћини су на заједничкој хумки поставили овакву плочу:

„Овде почивају (следе имена), не познати космички путници, дошли из Вационе, родили се у Вациони, преминули у Вациони...“

х х х

Далеко на планети Земљи разјашњена је тајна боје нове галаксије. Сви посматрачи видели су супергалаксију као плаву, само је доктор Тудуз тврдио да је жута. И он је био у праву јер је тако заиста и видео — због преламања светлости кроз Земљину атмосферу. Кад је сазнао тајну плаве боје, доктор Тудуз је узвикнуо:

— Како се тога нисам сетио!

ГОСПОДАР МАМУТА

ЗА ТО ВРЕМЕ, ТУНГА ЈЕ, ОЧАЈАН И ЗБУЊЕН, ЈУРИО КРОЗ ПРАК...

ПЛОЧА ЗА ВАС

ЉУБИ МЕ

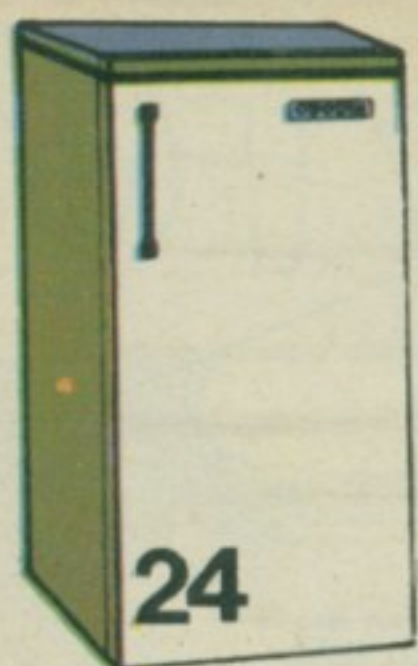
Тренутно наш најтраженији певач је свакако Драган Антић. После неколико узастопних победа на нашим фестивалима, друго место на „Београдском пролећу 71“ многи су оценили као његов неуспех. Међутим, Драганова популарност је све већа и свака његова плоча достигне макар сребрни тираж. ЉУБИ МЕ и ДА САМ ТВОЈ су композиције с нове плоче коју је издала Продукција плоча РТВ. Цена 8,80 динара.

НИКО, НИКО

Популарност сарајевског ансамбла „Про арте“ стално расте. Доласком Ђорђа Новковића, чувеног „творца хитова“, ансамбл је добио свог сталног композитора. Плоче са лаким и мелодичним композицијама које „Про арте“ изврсно изводи достиже велике тираже. На њиховој најновијој плочи су ТИКЕ — ТИКЕ ТАЧКЕ и НИКО, НИКО са „Београдског пролећа 71“. Цена плоче је 8,80 динара.

ENERGOINVEST
ФРИЖИДЕРОМ РАСХЛАЂУЈЕ!
ФРИЖИДЕРОМ НАГРАЂУЈЕ!

ПРВА НАГРАДА:
ФРИЖИДЕР „ОВОДИН“
(модел 011), 180 l

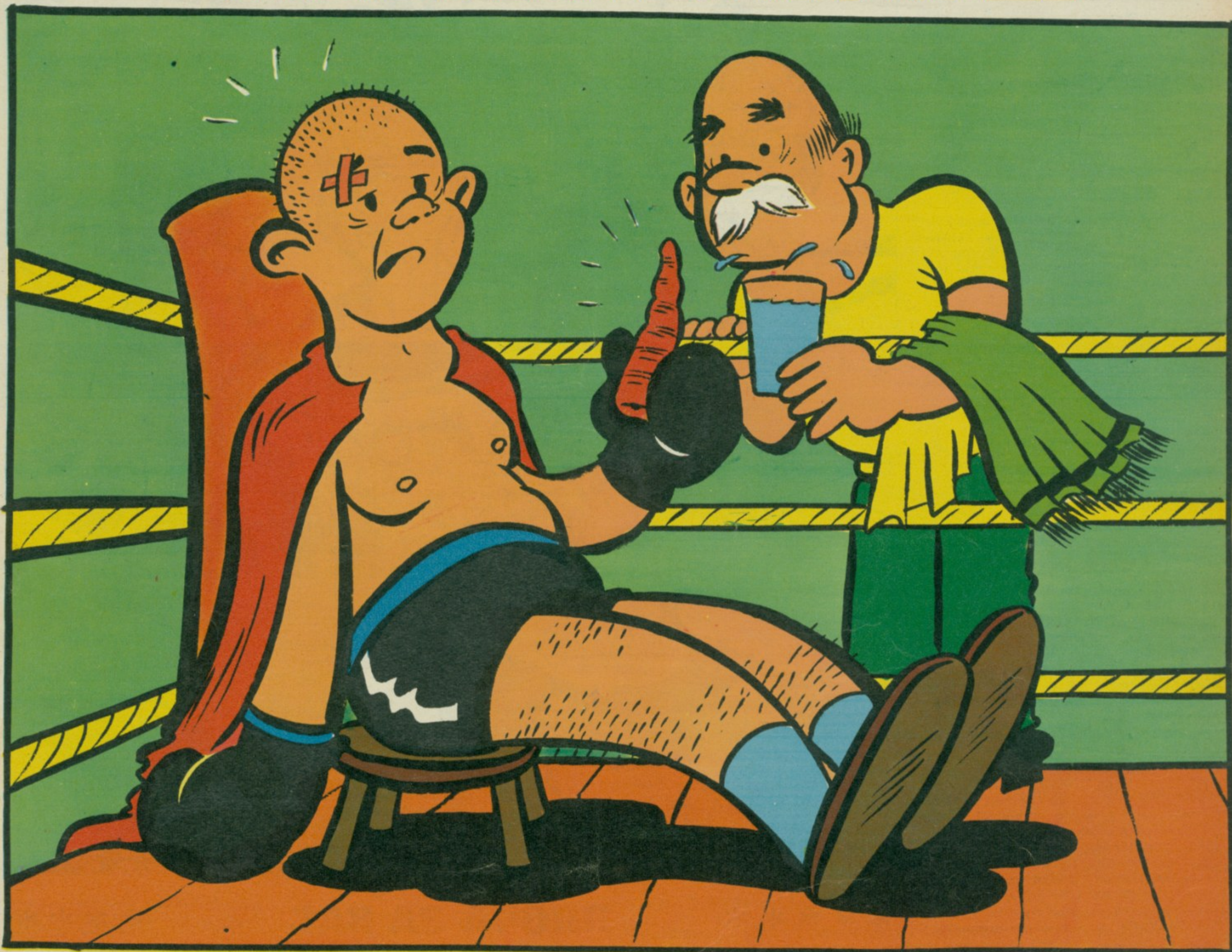

ENERGOINVEST
МАМИ БРИГА МАЊЕ
БЕСПЛАТНО ЛЕТОВАЊЕ!

ДРУГА НАГРАДА:
Петнаест дана
летовања за
ужу породицу
у Башком Пољу

ПАТЊЕ ВЛАДЕ „АРКАДЕ“

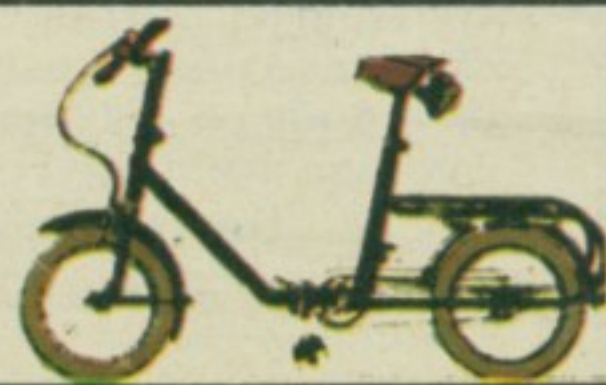
Имена добитника награда биће објављена у Забавнику

Боксерском шампиону Влади „Аркаде“ лекари су забранили да једе разне ствари сласне јер има 80 килограма и према прописима мора да спласне. Одговорите: да ли је Енергоинвестова супераутоматска машина за прање рубља „Ободин“ ТЕЖА или ЛАКША од Владе „Аркаде“?

ОДГОВОРИ ЗА НАГРАДУ!

1. Изрежи цртеж ПРВЕ НАГРАДЕ и залепи га на дописницу.
2. Напиши одговор на постављено питање и своју адресу.
3. Упути однах дописницу ЕНЕРГОИНВЕСТУ, (за квиз), 71001 Сарајево, да је добије до идућег четвртка.

ИЗВАНРЕДНЕ НАГРАДЕ НАЦРТАНЕ НА ОВОЈ СТРАНИ ИЗВЛАЧЕ СЕ СВАКЕ НЕДЕЉЕ МЕЂУ ОНИМА КОЈИ ТАЧНО ОДГОВОРЕ.

Трећа награда:
БИЦИКЛ „УНИ“

ПАЖЊА! ТВ-ПОНЕДЕЉАК ЕНЕРГОИНВЕСТА ГЛЕДАЈТЕ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ СВАКОГ ПОНЕДЕЉКА У 19 ЧАСОВА

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Имам 13 година. Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима широм Југославије од 13 до 17 година. Љиљана Дабић, Иве Курјачког 256, 26000 Панчево.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље и иностранства. Имам 19 година. Језик дописивања: српскохрватски, енглески и руски. Јелена Стефановић, 22400 Рума, Кула 1, стан 12, В. Дугошевића 177.

Имам 14 година. Волим забавну музику. Хоби ми је скупљање ПТТ марка и значака. Навијам за „Црвену звезду“. Језик дописивања српскохрватски и руски. Милорад Калић, 25223 Сивац — Вачка, Лоле Рибара 66.

Желим да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље. Идем у гимназију и желим да ми се јаве вршњаци. Давор Цурл, 51300 Делнице, Супилова 210.

Имам 17 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Милорад Драговић, Гимназија „П. Малишић“, 84300 Иванград.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 17 година. Волим филм, музику и спорт. Драгица Маџунарска, 92000 Штип, ул. Вита поп-Јорданова 48.

Жељела бих да се дописујем са другарицама из наше земље. Имам 12 година. Скупљам марке. Навијам за „Динамо“. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Марија Силовић, А. Перуча 9, 51000 Ријека.

Имам 16 година и желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Волим кошарку и забавну музику. Алек. самдар Марковић, 1/4 С. Ш. У. П. 21208 Сремска Каменица.

Желим да се дописујем с младима из Југославије. Имам 15 година. Дописивање на чешком језику. Hanka Navlikova, Mošnov 48, Nooy Jičín, CSSR.

Имам 15 година. Волим кошарку и навијам за ОФК „Београд“. Желим познатоство са младима широм земље. Јовица Милошевић, уч. VIII разреда о. ш. „Којица Бастић“, 18413 Пејковац.

Жељела бих се дописивати са другарицама и друговима широм наше земље. Имам 15 година. Скупљам фотографије пјевача. Навијам за „Динамо“. Језик дописивања хрватскохрватски. Марија Буковац, О. Ш. „4. мај“, 41320 Кутина.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Скупљам поштанске марке и навијам за „Црвену звезду“. Петар Габоров, Душка Вицковића 7, 21243 Ковил код Новог Сада.

* укршћене речи *

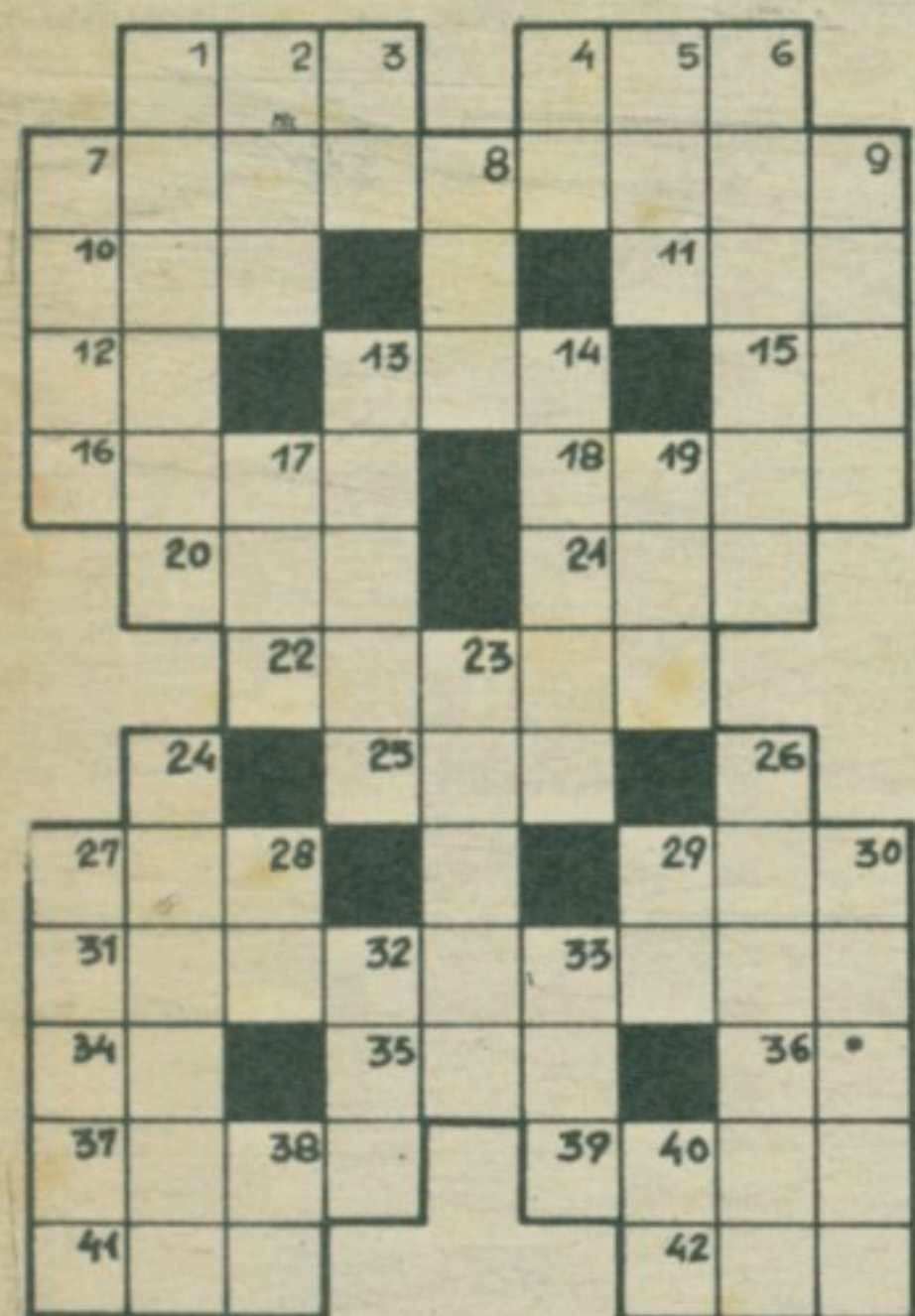
Водоравно: 1) шеталиште дуж обале; 4) припадник једног словенског народа; 7) стаза, алеја; 10) старојудејски цар; 11) име књижевника Андрића; 12) два сугласника; 13) целокупни; 15) узвик; 16) предмет за обраду; 18) река у Словенији; 20) река у Африци; 21) једноци-

френ број; 22) кост грудног коша; 25) предметак у сложеницама који означава давну прошлост; 27) телефонски позив; 29) део животињског тела; 31) инспирација; 34) аутомобилска ознака за Куманово; 35) узвик; 36) иницијали аутора оперете „Мала Флорами“; 37) наркотично средство; 39) река у Француској; 41) оквир; 42) речна и морска животиња.

Усправно: 1) шумско дрво укуских плодова; 2) грчко слово; 3) лич на заменица; 4) јапанска мера за дужину; 5) органи чула слуха; 6) предмети; 7) водоводно окно; 8) хватање и убијање дивљачи; 9) богиња јутарњег руменила код старих Грка; 13) врста напитка; 14) полуострво на Јадрану; 17) тишина; 19) народно коло; 23) немачки књижевник („Опера за три гроша“); 24) музички дувачки инструмент; 26) шпиља; 27) сидро, ленгер; 28) предлог; 29) хемијски знак за рутенијум; 30) дан у недељи; 32) ваздух (лат.); 33) део лица; 38) део коњске опреме; 40) слово латинице.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) керња; 5) Тара; 6) са; 8) Сена; 10) ип; 12) алт; 13) рондо; 15) ре; 16) Тагоре; 17) Ипр; 19) ками; 20) руб; 22) Реј; 23) кикот; 25) Нер; 27) ананас; 28) во; 29) ствар; 30) Сид; 31) ае; р; 32) лица; 33) рт; 35) репа; 36) анода.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милојко Друловић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владислав Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дин, полугодишња 44,00 дин, тримесечна 22,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тримесечна 44,00 дин. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у иностранству валути: DM 52. — S 14. — Ff 78,40 — Sfr 61,60 — Skr 72,80. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-32000-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

МАЛА ПОШТА

КАКО ДА ПИШЕМО ЗОРАНУ

Драги Забавнице, на Београдском пролећу чуле смо песму „Нико, нико...“ и она нам се фантастично допала, па те молимо да нам пошаљеш, ако знаш, адресу младог певача Зорана Лековића који се свидео целом разреду, а нарочито девојчицама. Ученице V-2 разреда, Основне школе „Влада Аксентијевић“, Београд.

Зоран Лековић станује у Београду, на Бановом брду, у Улици Стеве Тодоровића 23.

СКУПЉАМ ХЕРОЈЕ

Драги Забавнице, већ одавно скупљам имена и слике народних хероја. Скупио сам 189 и ту сам стао. Молим све читаоце Забавника да ми пошаљу и то више имена народних хероја (ако је могуће и чланке с фотографијама или неку тању књигу о њима). Уједно ме интересује да ли још неко скупља збирку као ја. Молим га да ми се јави.

Слободан Марић, село Љољини з. п. 78263 Језеро код Јајца.

ЦРНА КОЛЕНА

Драги уреднице, Имам четрнаест година а моје ноге, нарочито колена, просто се црне што ме, наравно, страшно нервира. Осим тога, кожа на ногама ми је и веома сува. Шта да употребљавам да би ми колена и ноге бар мало побелели.

Захвална Јадранка

Није ретко да је кожа ногу сува и да је на спољним странама потколеница и бутина рапава. У том случају су колена нешто тамнија. Свако вече пошто ноге опереш топлом водом и сапуном утрљај у кожу на овим деловима ногу крем за који састојке можеш купити у свакој апотеци: бели живин преципитат 2 грама; салицилне киселине 2 грама и

100 грама вазелина. Редовним мазањем кожа на ногама постепено ће постати бела и мање рапава.

ДОКТОР

ЈАПАНЦИ ТРАЖЕ ПРИЈАТЕЉЕ

Један редовни читалац „Забавника“ који се дописује с младима из читавог света послао нам је адресе јапанских ђака. Они желе да се дописују с омладином из Југославије.

Kazuko Matsui, c/o Kikuzo Tsuji, 54—5, Gakuen Higashi-cho, Kodaira city, Tokyo 187, Japan;

Kimie Kohno, 13—18 Honkomagome, 2-chome Bunkyo-ku, Tokyo 113, Japan;

Machiko Chikazumi, 6 1-shome Kuramoto, Tokushima 770, Japan;

Nats'uiko Tachi, 2231 Kan-zanji, Namamatsu city, Shizuoka ken, 431—12, Japan;

Tats'ue Joshihava, 3013 Shimomoyo aira-cho, Kimotsukigun, Kagoshima-ken, Japan;

Hisahiro Okagawa, c/o Nasuno, 40, Yokodera-cho, Shirjuku-ku, Tokyo 162, Japan;

Yuji Nishimoto, 22-408 Machida-kisotutaku, 2523—7 Nonmachida, Machida-shi, Tokyo, Japan.

САЛВЕТЕ ЗА РАЗГЛЕДНИЦУ

Сваком ко ми пошаље једну разгледницу одмах шаљем 10 салвета, наравно различитих.

Višnja Ziegemeyer, Загреб. Крчилићева 8

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП

ПИТОН:
МЕДУЗЕ
ПРОФЕСОРА
МАГНУСА

